Proceedings of the Nineth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the First General Election under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India

---

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 A.M., on Thursday, the 15th March, 1956.

Present

Shri Kuladhar Chaliha, B. L., Speaker, in the Chair, the nine Ministers, the two Deputy Ministers, one Parliamentary Secretary and seventy-seven Members.

QUESTION AND ANSWER

STARRED QUESTION

(To which oral answers were given)

Applications for loan under the Cottage Industries

Pu LALMAWIA asked:

*1. Will the Minister-in-charge of Cottage Industries Department be pleased to state the number of applications for loan under the Cottage Industries so far received by Government in the course of the last three years from individuals or body or establishments of Mizo District and the amount of loan sanctioned against those applications ?

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister) replied:

1. Only 2 applications for grant of industrial loan were received during the period. No loan has been sanctioned to these applicants.

Pu LALMAWIA: Sir, may I know why no loan has been sanctioned ?

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister): Sir, one application, so far as I could gather from the file, was received in 1953 from Shri Van Buka from Aijal and that was for the purchase of boats. This could not be granted because the loan applied for was for powered boats for carrying business, which does not fall under the purview of the Cottage Industry

Department. Another application was received from Shri Thantuma, Upper Shillong, he was asked to submit the application in the prescribed form, but up till now he has not done so.

Pu LALMAWIA : When there were only two applications during the last three years, why could not the Government sanction the money ?

Mr. SPEAKER : The Minister-in-charge of the Department has already stated the reasons.

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Re: **Post of the Examiner of Local Accounts**

M. MOINUL HAQUE CHOWDHURY asked:

5. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—

(*a*) Whether it is a fact that the post of the Examiner of Local Accounts is vacant ?

(*b*) If so, for how long and for what reasons ?

(*c*) Whether anyone has been appointed to officiate in the vacancy ?

(*d*) If not, why not ?

(*e*) Whether Government propose to fill up the vacancy permanently and immediately ?

(*f*) If not, why not ?

Shri MOTIRAM BORA (Minister) replied:

5. (*a*) and (*b*)—The post of the Examiner of Local Accounts fell vacant on 1st January, 1955 due to reversion of Shri P. L. Barua, the then Examiner of Local Accounts as a result of departmental proceedings drawn up against him.

(*c*)—No. But the Deputy Examiner of Local Accounts has been allowed to exercise the powers of the Examiner of Local Accounts including all financial powers with effect from

1st January 1955, pending filling up of the post of Examiner of Local Accounts. He has been granted a special pay of 20 per cent of his pay in consideration of the additional responsibilities.

(*d*)—Possibilities of filling up the post from services were explored and subsequently it was decided to fill up the post through the Assam Public Service Commission.

(*e*)—The post was recently advertised by the Assam Public Service Commission. The Government is awaiting the nomination of the Commission on receipt of which the post will be filled up.

(*f*)—Does not arise.

General Discussion on the Budget

Shri MAHENDRA MOHAN CHAUDHURY: Mr. Speaker, Sir, I am grateful to you for giving me an opportuity. to make a few observations on the budget discussion. I think this is the last budget in course of the life of this Assembly. Many of us may not be here to take part such a discussion any more. Sir, the budget that has been placed here is a deficit one ; it is deficit to the tune of 3,89,30,000 rupees, yet there is no proposal for fresh taxation. On this score, I must congratulate the Finance Minister for his boldness. This is a critical year in the history of the country. We are going to complete the work of the Five-Year Plan and we are going to embark upon the work of the Second Five Year Plan. This year also we shall have the general election and I feel therefore that the budget proposals have got a distinct bearing than we generally have in the other budgets. Sir, I am thankful to the Finance Minister that he has kept in view all these things and has prepared his budget in that way and has presented it boldly. In the First Five-Year Plan we have achieved many things. In certain places, we have seen the whole face of the earth being changed. Yet we have many more things to do. The Second Five-Year Plan has been prepared specially to give economic relief to the people. This is the most opportune time for embarking upon a bold plan. India has gained immense prestige in the international sphere, and the Government of the country have earned confidence of the people and at the same time they have received full co-operation from the people. The Congress, the premier political orgainsation in the country, has accepted the goal of establishing a Socialistic pattern of society. With this background it can very well be held that this is the most opportune time for implementing a bold plan as envisaged in the Second Five-Year Plan. In the Second Five

Year Plan many things have been contemplated. Industrial development has got the first preference. There are schemes for River Valley Projects, improvement of communications, etc. I do not want to dilate on every one of these schemes. I shall confine my discussions only to certain points which have a direct bearing on the common people of our State. Sir, after the completion of the First-Five Year Plan we see that the standard of living of the villagers in the country has not improved to the extent we expected. The housing condition in the villages is at its low ebb. There is shortage of houses in the urban areas. Unless we can satisfactorily deal with, all these things, I believe the Second Five-Year plan cannot have the full support of the people to the extent we desire. Therefore, Sir, on these three things we must concentrate our attention. I am sure that our State Government has kept this thing in view and they will do their utmost, and as a matter of fact they are doing their utmost. One thing, Sir, which very often occurs in our mind and at times we feel frustrated, is with regard to the state of communication in our State. Unless we can improve this state of communication in this State, both inside the State as well as with the rest of India, we cannot develop the State to the extent we want. Therefore, the first and formost concern should be to improve the communication both inside the State as well as with the rest of India, in spite of the progress made in this direction during the First Five-Year Plan. As a matter of fact we have built many roads. This much I can say that the mileage is very considerable and if the road making programme continues in this way, I believe, in the course of the Second Five-Year Plan dearth of roads will be a thing of the past, specially in the plains areas. But, Sir, in the hills the communication has not improved as much as we wanted to be, and we know, of course, the difficulties. There is difficulty of personnel and there is also difficulty of weather condition, but at the same time we must be conscious that we must build up a very good road communication inside the hills and we must also try to develop communication between the hills and the plains in a very easy manner. Unless we can develop different lines of communication between the hills and the plains, contact between the hills and plains people cannot be so constant and many suspicions and distrusts that are prevailing among the hills people will continue to be there. Therefore I submit that our Government should build more roads in the hill areas.

About Prohibition many things have been said on the floor of this Assembly. Some of the members have spoken in favour

of Prohibition while some have spoken against Prohibition. I feel, in the minds of many of us we harbour certain feelings of suspicion about the success of the Prohibition schemes. Very often we are speaking that the loss in revenue in Prohibition is a sheer waste. But, Sir, I want to tell the House emphatically that it is not so. The loss of revenue in one way will be gained in another way. Our State is not so much addicted to drink and the revenue also, whatever we get from this source, is not so big an amount compared to other States. Even the bulk of population who are not spending anything on drink are not keeping the money with them, they have spent that money, they have purchased consumer goods, they have purchased cloth, they have purchased luxury goods. They have spent that money in so many different ways and thus every one of them are paying to the exchequer of the Government. Therefore whatever money we lose in Prohibition and whatever money is retained in course of Prohibition by the addicts, I think, all that money will come to the Government exchequer by way of sales tax, by way of other indirect taxation. Therefore, at the face what we see a loss in revenue ultimately will be gain. At the same time we want to build a nation with sober people. If we can have sober people we can have also more sources of revenue. Apart from all these considerations, we are pledged to the Father of the Nation Mahatma Gandhi who used to tell us, "You can cut your development works if you cannot find out new source of revenue to compensate whatever loss you derive from Prohibition". That is the advice he gave us and he promised as soon as we attained independence that the Prohibition would be a settled fact. It is no politics to those who believe in Gandhian philosophy, those who work in the line of Gandhiji. There is no politics in this Prohibition affair. We must always think in a constructive way. My Friend, the Finance Minister, sometimes feels a bit nervous that if he loses a revenue of one crore in the Excise many of the development projects might have to be abandoned, but I have already stated that this fear is not based on a sound reasoning.

Then about Education. Education is necessary to inculcate the spirit of patriotism in the hearts of the pupil and make them conscious about their rights and responsibilities. We must mould education in that fashion. Education is the main thing by which a nation can be built. In matters of education in the meanwhile we have introduced many reforms. There are also many more reforms in the offing. The Government of India have also given attention to education and to mould it to suit the present day condition. The University Commission

is there and also the Secondary Education Commission. The Basic Education Commission is now touring the country. By these Commissions the entire set up of education have been examined. We are pledged to a welfare State based on complete democracy. If we want to have complete democracy, if we want to have a welfare State on a permanent footing then we must properly educate our young children who will take care of the country in future. Our education is to be moulded in such a manner as to suit the ideology set by the Father of the Nation. Here, of course, I do not say that we are altogether lagging behind, but I must say that we are proceeding at a very slow pace. Our steps should be accelerated and our movement should be speeded up so that we can achieve this end in building our younger generation and building the country on a proper foundation as early as possible. If we want to do it, first of all we must see that the proper personnel is recruited for the teaching profession. What we are finding now is that the brilliant students are not coming forward to take up the teaching profession. Why is it so? I cannot answer this question at random but this is a question which is facing every one of us. Every one of us is anxious to improve the calibre of our students and for that purpose we want a good band of teachers. But unfortunately we find that our brilliant students are reluctant to take up the profession of teaching. Even in our Government Colleges we do not find first class men in the teaching staff. We cannot attract first class men to act as teachers or professors. But for Sales Tax Superintendent or such other posts we find so many first class people eager to be favoured with those posts. We must find out the reasons if we want to improve education to suit our present day requirement. Why are we not able to attract first class people to the teaching profession? There was a time in the past when first class people used to be available for the teaching profession, but to-day we find that only those people, who are disappointed in other Departments come for the post of a professor or a teacher. We find that these people first knock at the door of every other department and at long last when they are disappointed they come to be a teacher in the school or a college. In the Lower Primary Schools also the same thing is happening.

Therefore, if we leave the teaching profession in the hands of these disappointed and frustrated people, I believe, Sir, the content and the quality of our education will not improve. We have built many big educational buildings everywhere, but that does not mean that we have improved the standard and quality of our education, Therefore, Sir, I want that the

Minister-in-charge of Education of the State would look into the matter and try to remedy the defects. Sir, at times we are told that it is the unattractive pay scale of the teachers which is responsible for not being able to attract qualified teachers. It is one of the causes no doubt though it is not the sole reason. The pay scales of the teachers need revision. When this question was raised in the last Session of the Assembly, our Finance Minister was kind enough to inform us that a Pay Committee was appointed to look into this question. A Committee had in fact, already been appointed. But as far as I can see, this Committee has not been functioning quite well. For, although about six months have elapsed since then, the Committee has not yet been able to come forward with their recommendations, nor has the Finance Minister been able to put before the House his proposal in spite of the fact that in the last session of the Assembly he assured us that he would come up with the report of the Pay Committee and also with his proposals. But we are disappointed to find that this Committee has not been able to formulate its recommendations till to-day. I therefore want that these things should be completed as early as possible. We see to-day, Sir, the low-paid Government servants are very much discontent. They have reasons also for such discontentment, and I hope that our Finance Minister also quite appreciates the reasons for this discontentment. But simply appreciation will not do. If we do not try our best to remove this discontentment in time, things may go from bad to worse. I am sure we are doing something, but if that something does not come in time, then, Sir, I am afraid, it will lose much of its grace. That is to say it will not be received in the proper spirit by the persons who will be benefited. I therefore request the Finance Minister to see so that whatever we want to give them, may come in time.

Then, Sir, I have got something to say about the eradication of poverty in our country. Many of us talk about the eradication of poverty, and our friends in the Opposition are very vocal about it. Sir, 85 per cent of our people generally live in villages. They are mainly agriculturists. Therefore, in order to improve the condition of these people we must see that they get sufficient work to do. As you are aware, Sir the problem that has been facing us to-day in the villages is not the problem of unemployment but of under-employment. The Statistics Department has found out that out of the 365 days in a year our peasants work only for 145 days at the rate of 8 hours a day. That means they sit idle for 220 days in a year. You can very well envisage the economic position of a country where 85 per cent of its people work only 145 days and sit idle for

another 220 days of a year. It is, Sir, to say the least, presents before us a very horrible picture. We must try to counteract this dangerous trend by providing the people with suitable employment. We are having innumerable new schemes for cottage industries ; we are also having many new schemes for big industries. Although big industries may employ some persons in agriculture for production of raw materials and also in trade, I am not much concerned with big industries as I feel that the total number of persons that can be engaged by big industries is not quite enough to absorb the vast aggregate of unemployed, specially when our problem is one of under-employment and not of unemployment. Therefore, Sir, I believe it is the cottage industries that can be utilised for giving full employment to our people. Even though we had quite a good number of cottage industry schemes under the First Five-Year Plan, we could not proceed on with our schemes just as we expected. There are of course various reasons for this, such as the dearth of adequate number of trained personnel, suitable market, timely provision of money, etc. In the Second Five-Year Plan, I hope, all these drawbacks and difficulties will be made up or overcome and we shall be able to proceed on according to our plan and Government will take timely and effective steps to find out ready market for sale of cottage industry products and also for improving the technique and design of these products. Unless we can improve the technique and method of production, we cannot expect to attract educated people to cottage industries. I hope Government will give full attention to this aspect of the thing.

Then development of cottage industries is inseparably connected with the formation of a good number of Co-operative societies all over the country. Sir, we are talking of the Socialistic pattern of society, but it pains me to find that we do not lay adequate stress on Co-operative societies. To my mind Co-operatives and cottage industries are complementary to each other. We cannot conceive of the one without the other if we really have the good of the common people at heart. If we want to build our economy on Socialistic pattern, then, Sir, it is necessary to look to the growth and development of the co-operative movement on a sound basis. Sir, ours is an agricultural country, we do not have too many big capitalists in our country and therefore our economy is also based on agriculture. Therefore, Sir, we cannot expect to raise huge capital for establishment of big industries, and as such we must lay all the stress on the cottage industries. And cottage industries can also be expected to thrive and prosper through the co-operatives. Many

of our critics argue that co-operatives in the past did not function quite well. There were many cases of misappropriation and majority of them badly failed to achieve the object for which they were started. I do not mean to say that it is not a fact. But at the same time let us also consider the causes of this failure. At the time when these co-operative societies, which were mostly trading co-operatives, were started, the time was very abnormal. People associated themselves with these trading co-operatives and took their shares just only to get their quota of controlled commodities. They did not care for the good or bad of the co-operative societies. What they wanted was a Powa of sugar or a yard of cloth, and so long as they used to get those things, they remained satisfied, and the shareholders, or as a matter of fact, the public or the villagers in general, did not take any real interest in the co-operative societies. For that reason they did not function well.

Now, Sir, we have learnt from these experiences and also we have before us a different field altogether. We must, therefore plan our co-operative programme accordingly. Sir, our friends, I mean especially our friends on the Government side, if they are serious about a Socialistic pattern of society they must strengthen the co-operative movement in the country.

Then, Sir, about the Panchayats. We have got Rural Panchayats in the villages. At times, we find that the Presidents, the Secretaries and the members of these Panchayats feel that these are only a small Local Board or a small municipality. This is why the whole idea behind the Panchayat movement is lost. Unless we can enthuse the people to work hard for their economic upliftment we won't be able to remove the poverty of the people. This we cannot do merely by Governmental action or by getting some doles from the Government. Of course, Government have got certain responsibilities to find employment for the people and for offering certain facilities, to people for work. But the main task must be done by the people themselves. Our Panchayats can play their important role on this score but that role has not been fully played by them so far. Therefore, the whole idea of Panchayat movement is lost. We would not be able to associate the true and real spirit of the Panchayats with the people unless the people themselves know that the Panchayats are for their good. Therefore, I request the Minister-in-charge to find out how non-officials can be associated more with the Panchayats.

Then, Sir, about flood control and other things. I think the Finance Minister has dealt with more fully and I need not dilate on this point very much. But, I feel that in the matter of flood control also, we must give some sort of attention, rather greater attention, than we give now. We are not getting any big flood control project, we are having only some embankments and that also as many experts have complained that these embankments are not working properly, specially, the embankment on both sides of the river is scientifically unsound. Therefore, Sir, some sort of examination at this stage is necessary. I am told on my last visit to Jorhat by some responsible gentlemen of that locality that some experts from the Government of India while making a visit to Majuli was very much annoyed with the embankments that were raised there.

Shri SIDDHINATH SARMA (Minister): May I know who was the Government of India's expert who visited Majuli ? I do not know anything about any expert from the Government of India visiting Majuli.

Shri MOHENDRA MOHAN CHOUDHURY: This is the report I received during my visit to Jorhat.

Mr. SPEAKER: What is your point ?

Shri MOHENDRA MOHAN CHOUDHURY: Sir, I have seen in many rivers that embankments have been raised on both sides of the river and without much way-out for water. I request that this should be examined. I am not myself an expert, but I have also seen that many people have been complaining that if these things continue, *i. e.*, embankments on both sides of the river, surely the water level will go below down and there will be difficulty to take water from the rivers for irrigation also. This is the fear or apprehension in the minds of the people.

Sir, I am concerned with the village people and I want to say a few words about land reforms in which our village people are very much interested. The problem of land is an undeniable fact in Assam and this problem is hanging fire for the last 7 or 8 years. But in this matter I must admit that we are moving at a very very slow speed. The Zamindari Abolition Bill was passed in the year 1948 ; it became a law in 1948, then subsequently we had about 5 or 6 amendments on this Act. But still we find that the Zamindaris are there. The matter is shuttling between the High Court and the Supreme Court.

Zamindaris had been abolished in Uttar Pradesh, in Bihar and in West Bengal too ; then why it is so in case of Assam ? When people hear these what will be their reaction against the framers of this legislation.

Regarding fixation of ceiling we are of course proceeding ahead. But about other land reforms, about abolition of intermediaries, etc., and transfer of agricultural land to non-agriculturists we have not made much headway. Sir, I want to tell the House that I wrote a letter to the Chief Minister to please look into these matters. In the Gauhati Subdivision in Panbari and Beltola Mauzas in the suburb of the Gauhati town, agricultural lands are being sold to non-agriculturists for housing. This will create new problems to already problematic Mauza of Beltola. In Beltola and Panbari Mauzas lands are generally held by absentee landlords. These absentee landlords remain in the town, they simply want to exploit the people who grow crops by the sweat of their labour and now these poor landless cultivators will be deprived of their entire possession. If we cannot stop these things, I am afraid we have no right to talk about land reforms. In every session of the Assembly we are passing 10 to 20 laws, why we cannot pass one more law specially to stop exploitation of agriculturists by these landlords ?

Sir, this is not a solitary instance. In certain other areas also, specially in the suburbs of the towns, agricultural lands are being sold for housing purposes to non-agriculturists by the absentee landlords. This is a serious thing and I appeal to the Revenue Minister and the Deputy Minister, who is a well-known Pundit in law, to find out some means to restrain these people from tranferring all such lands to non-agriculturists for non-agricultural purposes.

Mr. SPEAKER: A sort of moratorium?

Shri MOHENDRA MOHAN CHOUDHURY: It is up to the lawyers to say.

Mr. SPEAKER: Mr. Hareswer Das may enlighten us about it some time.

Shri MOHENDRA MOHAN CHOUDHURY: Sir, I was referring to social services for the purpose of eradication of poverty among the people. We have got very few non-official organisations for social services in our State. In the First Five-Year Plan a very big amount was set apart for non-

official services in the villages through non-official organasations like the Bharat Sevak Samaj, the Social Welfare Board and other social service organisations. But in the First Plan period we have not been able to take full benefit of the scheme. In the Second Five-Year Plan, more money has been allotted for this purpose. I cannot exactly say off-hand but about 200 crores of rupees have been set apart for social services by non-officials. If we want to get full benefit of this amount, we must try to build up social service organisations in the villages. That must be done by the political organisations as well as by the Government. Government must render necessary help and must give necessary guidance. We live in a country where only 12 per cent of the people can only sign their names. Therefore, to leave the venture entirely to the initiative of the people will not bring about the desired result. Therefore, Sir, I hope Government will find out certain agencies by which these social service organisations can be built up in a very efficient way in the country. I would also request the political organisations to come forward; they can do a lot in this direction. The Congress Organisation did a lot in the past in the matter of social services, in the matter of village reconstruction, etc. That organisation is still there ; it is more powerful today than at any other time. Therefore, if we really mean to eradicate poverty of the people, we must work hard together. This work requires more attention, more patience and more sacrifice than political work. We must be prepared for all these. There is no point in merely talking about eradication of poverty, ignorance and disease. That will only be empty words to the people. Therefore, I request the Congress members and also the members of other political organisations to devote their attention to this matter. In this connection, Sir, I must express my gratefulness to the Government for the help rendered whenever there was any demand from non-official organisations for social services. I know several instances of this nature and I am sure Government are anxious to help these organisations. It is, therefore, up to us to apply ourselves to this work. Sir, we have accepted the Socialistic pattern of society as our goal. Socialistic pattern of society is not merely a slogan, it is not political platform, it is the actual thing that is coming. If we want to move with the current of time then we must work for it. It is no good merely talking about the Socialistic pattern of society. We must also practise what we profess; otherwise, our utterances have no meaning. The people in general do not pay much importance to what we merely say; they judge us by our ideal and the manner in which we lead our life. Therefore, if we want to inspire the people

with this goal of a Socialistic pattern of society, we must mould our life accordingly. How we can mould our life is, of course, up to us to decide. Now-a-days there is a tendency always to look upward. Whenever we go to the people they talk about the higher officers drawing fat salaries. They draw our attention to the Ministers and the Members of this House and say that they live a luxurious life but talk of austerity, Socialistic pattern of society and the like. We have got to remove that feeling from the minds of the people ; otherwise our work will not find proper appreciation from them. We have got to win their hearts. Therefore, Sir, to remove this suspicion, this mistrust and misapprehension from the minds of the people, we must mould our life according to what we profess. The shining example before us is Mahatma Gandhi. He used to wear loin cloth, not because there was dearth of a bigger piece of cloth for him but becuase he felt that when he went to the poor people he should wear their costume and lead his life in such a manner as to win their heart. Now, Sir, we see how in the Community Project and N. E. S. areas the officers of the Agriculture Department behave. They go to the people in a custume which is foreign to the people. The people do not open their hearts to them and do not come to talk about their difficulties. They do not feel that the officers are their kith and kin. Unless we can remove this feeling nothing much can be done. Sir, no amount of circular or executive orders can remedy this state of affairs ; what is needed is a change of heart. Unless there is change of heart one cannot enthuse people to work. If I have myself no faith in the work, how can I inspire others ? Therefore, Sir, if we really want to do something according to our profession, this drawback should be removed. I do not say that all should become *rishis* and *sannyasis*. But to the extent we can we should, after maintaining a certain standard, try to do our best.

Sir, in the Second Five-Year Plan period we aspire to achieve big things in India as well as in our State. In the First Plan period, as the Finance Minister said, we spent about 22 crores of rupees. This time we are going to spend about 60 crores of rupees. excluding the Central Sector where more money may be spent for River Valley Project, new Railway Projects, National Highways, etc. But these 60 crores of rupees will be our responsibility. Therefore, Sir, we must at least do double the work we did during the First Plan period. Sir, if we want to succeed, we must all put forth our best. We must do double the work we did last time and, Sir, merely by Ministers doubling their work, we will not achieve our target. Our Chief Minister is

doing his part by working 18 hours a day. It has become almost like a fable in India that our Chief Minister works 18 hours a day, but only our Chief Minister cannot deliver the good. Along with the Chief Minister if the other Ministers, officers and all people do not work hard it will not be possible to attain our objective.

(The bell rang)

Sir, the other day, my Friend, Shri Bhagavati, stated in this House that we must see and try to enthuse the people to work hard for the Plan to make it a success. If we want to convince the people and if we want to make them work hard then we should approach them as one of their own.

Then about the gap of income. There is a gap of income in the Plan. There is a financial gap of about Rs.800 crores. Our Socialist friends very often criticise that India has been mortgaged to America, Russia and other foreign countries. They also criticise Government for raising new taxes though at the same time they want that Government should do everything to ameliorate the condition of the people. They often dissuade people also from working on self-helf basis. This is wrong. We should harness all our resources for national development and should make all our efforts. The magic of small savings should be brought to the house by every citizen of India and they should be made to contribute their mite for the success of the Plan. Unless, we can make people invest their small savings for the implementation of the Plan, for the good of the Plan and for the success of the Plan, I believe, the Plan will not succeed and at the same time, people will not feel that it is their own plan. Therefore, we must undertake a tearing campaign for small savings so that people save and invest for national development. People also should be taught to learn the austerity living and save for national development. These are constructive things and in these matters, political ideologies must not stand in the way. Therefore, I would request my Friends in the Opposition to work together. They always speak about classless society, equal status of people in society, but mere words cannot establish a classless society and bring social equality to the country. To build it we must work and we must work unitedly, tirelessly and coherently. The Second Five-Year Plan has given all of us opportunities to work and if we all work hard we can expect to attain our goal. (*Applause*).

Shri SIDDHINATH SARMA (Minister): Sir, I would like to clear a point raised by my Friend, Shri Mohendra Mohan Choudhury. We have already undertaken to construct some miles of embankment on both sides of the Brahmaputra in Dibrugarh and there is a proposal for embankment of the remaining portions of Brahmaputra up to Dhubri. Similarly, there is proposal for embankment of Barak and other tributaries, which cause trouble. Now, my Friend, Shri Choudhury, has expressed that in the opinion of some older section of the people, we should not construct these embankments..............

Shri MOHENDRA MOHAN CHOUDHURY: On a point of personal explanation, Sir, what I said is this that by raising embankments on both sides of the rivers, waters of these rivers will be logged, water level will go lower down and the rivers will get deeper, which will cause some amount of difficulty in taking out water from these rivers for irrigating the fields. Therefore I wanted that before such embankment works were undertaken, these points should be carefully examined. My feeling is that there should be only one embankment on the lower side of the banks of the rivers and higher levelled ones should be left as it is. In that case the water after striking the embankment cut deeper the bed of the river and without effecting irrigation facilities will make the river deeper and less turbulent. I am not an expert, but this is what as a lay man I feel.

Mr. SPEAKER: As regards embankment of rivers there is a booklet on Hoangho and Amo rivers which not only our Minister of Public Works Department but other hon. Members of this House may go through.

Shri BARELENG TERANG: (Rising to speak).

Shri RANENDRA MOHAN DAS: On a point of order, Sir,....................

Mr. SPEAKER: I cannot allow any point of order.

Shri RANENDRA MOHAN DAS: How is that? We are not treated according to the rules of the Assembly. Although I took my stand three times, the Speaker's eyes also caught me, still he called some other Members to speak who were not standing.

Mr. SPEAKER: Will you please sit down?

Shri RANENDRA MOHAN DAS: No, Sir, I will not sit down but I will prefer to walk out of the House, as I have not received equal treatment from you under the rules of the Assembly; although I took my stand three times, you did not allow me to speak. So as a protest I am going out of the House.

(At this stage Shri Ranendra Mohan Das walked out of the House.)

Shri BARELONG TERANG: অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্ত মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই ১৯৫৬-৫৭ চনৰ বাজেট খন দাঙি ধৰাৰ বাবে আৰু এই বাজেট খনত আলোচনা কৰিবলৈ সুযোগ সুবিধা পোৱাৰ বাবে বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক আৰু অধ্যক্ষ মহোদয়ক অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। তথাপিও পিছপৰা মিকিৰ জনসাধাৰণৰ অভাব অনাটন বোৰৰ কথা ব্যাখ্যা কৰি সদনত কিছু আকৰ্ষণ কৰাব পাৰিম বুলি মই আশা কৰো।

অসম এখন পিছ পৰা প্ৰদেশ—তাৰ ভিতৰতে মিকিৰ পাহাড় আটাইতকৈ পিছ পৰা জিলা। এই পিছ পৰা জিলাবোৰৰ যেতিয়ালৈকে উন্নতি নহয়—যেতিয়ালৈকে আন আন জিলাৰ লগত সমান অৱস্থা সম্পন্ন নহয় তেতিয়ালৈকে অসম খন উন্নত প্ৰদেশ হব নোৱাৰে। অৱশ্যে তাৰ বাবে অসম গভৰ্ণমেণ্টেও অশেষ চেষ্টা কৰি আহিছে। সুযোগতে মইে কিছুমান লাগতিয়াল পৰামৰ্শ গভৰ্ণমেণ্টলৈ আগবঢ়াব খুজিছো।

স্থায়ী ঘৰ আৰু স্থায়ী মাটি বাৰী নথকাৰ কাৰণে মিকিৰ জনজাতি উন্নতি পথৰ পৰা আতৰি থাকিবলগীয়া হৈছে। আমাৰ জনসাধাৰণৰ শতকৰা ৯৫ জনে পাহাৰৰ ওপৰত জুম খেতি কৰি জীবিকা অৰ্জন কৰি আছে। মিকিৰ জনসাধাৰণে কোনো এটা ব্যৱসায় কৰি বৰ্ত্তমানলৈকে কোনো এজনে জীবিকাৰ পথ উলিয়াব পৰা নাই। গতিকে খেতিৰ ওপৰতে শতকৰা ৯৯ জন জীয়াই আছে। এই কৃষিজীবি লোক সকলক যদি সুবিধা জনক খেতিৰ মাটি বিচাৰি স্থায়ীভাবে বসবাস কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰি দিব পৰা নহয় তেতিয়া হলে আন উপায়েৰে তেওঁলোকক কেনেকৈ উন্নতিৰ বাট দেখুৱাব পৰা যাব?

ডাঙৰ গাওঁ আৰু স্থায়ী ঘৰবাৰী পাতিবৰ কাৰণে আজি পাঁচ ছয় বছৰ আগৰে পৰা আমাৰ মাজত এটা প্ৰবল আন্দোলন চলি আহিছে। সেই আন্দোলনৰ ফলস্বৰূপে পাহাৰত থকা লোক সকলেও থলত বাস কৰিবলৈ ইচছা প্ৰকাশ কৰিছে আৰু বহুতো থললৈ নামি আহিছে। এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ উঠি যোৱা প্ৰশ্নটো সিমান সহজ নহয়। এই প্ৰশ্নৰ লগে লগে টকা পৈচাৰ প্ৰশ্নও আহি পৰে। আমাৰ মানুহ বিলাকৰ অৱ। ইমানেই বেয়া যে—তেওঁলোকে ছমাহ খাবলৈ পায় আৰু বাকী ছমাহ খাবলৈ নোহোৱা হৈ থাকে; এই অৱস্থাটো আমাৰ চৰকাৰে ভালকৈয়ে জানে বুলি মোৰ বিশ্বাস। তেনেস্থলত নিজৰ শক্তিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি নতুন এডোখৰ ঠাইলৈ কেনেকৈ বসতি কৰিবলৈ যাব পাৰে? গতিকে আমাৰ চৰকাৰে, বিশেষ ব্যৱস্থা অবলম্বন কৰি, খেতিয়ক সকলক দিহা পৰামৰ্শ দিব বুলি অনুৰোধ জনালো।

অধ্যক্ষ মহোদয় বহুদিনৰে পৰাই, দীৰ্ঘম্যাদী ঋণ দিবৰ কাৰণে কাৰিৰ দৰবাৰৰ তৰফৰ পৰা চৰকাৰক জনোৱা হৈছে। চৰকাৰৰ কৃষি ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে যদিও—সেই

ব্যৱস্থা মতে, এই ঋণ কোনো এজন মিকিৰ সম্প্ৰদায়ৰ লোকো উপযুক্ত নহয়—কাৰণ এই ঋণ পাবলৈ হলে সম্পত্তি বন্ধক দিব লাগে। মই আগতে কৈ আহিছো যে এই সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকল অতিকৈ দুখীয়া আৰু এই কাৰণেই এওঁলোকে এই ঋণ এতিয়াও পোৱা নাই আৰু কোনো এজনকো দিয়াও হোৱা নাই। অৱশ্যে এই ঋণ দিয়াত এটা কাৰনো আছে—কি জানি এই টকা অপব্যৱহাৰ হয়েই! কিন্তু মই ইয়াতে এটা কথা কব খোজো যে—সংসাৰৰ সকলো কামতে আশঙ্কা থাকে। আশঙ্কা থাকে বুলিয়েই যে কাম কৰিব নালাগিব সেইটো নহয়। ইয়াত শঙ্কা দূৰ কৰিবৰ কাৰণে যথা সাধ্য পথো উলিয়াব লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয় ডিব্ৰুগড় 'এম্বেঙ্কমেণ্টৰ' বহুত টকা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে খৰচ কৰিছিল। কিন্তু সেই টকা পাচৰ বছৰৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানপানীৰ গৰাহত—নদীৰ বুকুত লীন হৈ গ'ল। সেই দৰে দৰিদ্ৰ খেতিয়ক সকলক দিয়া ঋণ ও যদি তেওঁলোকৰ বুভুক্ষিত পেটত লীন হৈ যায়—কিনো বেয়া কথা? মানুহৰ পেটলৈকে যাব। গতিকে কালিৰ সদনত আমাৰ বন্ধু শ্ৰীযুত লোহাৰ ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে—অতি কমপক্ষেও এক হাজাৰ কৈ টকা যোত্ৰহীন প্ৰতি খেতিয়কক দিয়াটো যুক্তি সঙ্গত কথা। সেই বুলি মই এইটো কোৱা নাই যে, এই টকা যাকে তাকে দিয়ক। যি বিলাক লোক আচল খেতিয়ক, যি বিলাক নিৰাশ্ৰয়—সহায়হীন তেওঁলোককহে দিয়া উচিত হব। এই কাম মোৰ বোধেৰে District Councilৰ যোগেদি কৰালেহে সহজ হব। এই প্ৰসঙ্গতে মই চৰকাৰক এইটো পৰামৰ্শ দিব খুজিছো যে চৰকাৰ আৰু District Council দুয়ো যুটিয়া ভাবে আচনি কৰি—মিকিৰ জনসাধাৰণে যাতে পাহাৰৰ পৰা নামি আহি সমতলত স্থায়ীভাৱে মাটি লব পাৰে, ঘৰবাড়ী পাতিব পাৰে আৰু যাতে কৃষি ঋণ পাব পাৰে তালৈ লক্ষ্য কৰিব লাগে। এনে কৰিলেহে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক দুৰবস্থা সাম কাটিব আৰু চৰকাৰে দিয়া ঋণ ও পৰিশোধ কৰিব পাৰিব। এই কাৰ্য্যত আমাৰ চৰকাৰে অশেষ যত্ন লব লাগিব আৰু এই কাম পিচলৈ পেলাই ৰাখিলে নহব। এই বছৰৰ ভিতৰতেই সকলো আঁচনি যুগুত কৰি কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ, আমাৰ চৰকাৰক বিনীত অনুৰোধ কৰো।

ইয়াৰ পিচত মই—ভগনীয়াৰ সম্পৰ্কে কিছু কথা কওঁ। ভগনীয়া পুনৰ সংস্থাপন সমস্যাটো আজি সৰ্ব্ব ভাৰতীয় জটীল সমস্যা। এই সমস্যা বিশ্লেষণ কৰিবলৈ প্ৰত্যেক ভাৰতীয় নাগৰিকৰে দায়িত্ব আছে। যি হেতু—হিন্দুস্থান আৰু পাকিস্থানত—দ্বিখণ্ডিত হোৱা মূল ভাৰতৰে পৰাই এই সমস্যাৰ উদ্ভৱ হৈছে আৰু এই ভগনীয়া বিলাকৰ যাতে সুসংস্থাপন হয়—বসতিৰ উপযুক্ত ভূমি খেতিৰ উপযুক্ত মাটি আৰু সজুলী যাতে এও বিলাক পায়—তাৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰেও চিন্তা কৰা উচিত। এই ভগনীয়া বিলাকৰ অৱস্থা অতি শোক লগা হৈ উঠিছে। এওঁ বিলাকৰো মনুষ্যত্ব আছে—মানুহ হিচাবে উপযুক্ত ভাৰতীয় নাগৰিক হিচাবে জীৱন যাপন কৰাৰ তেওঁলোকৰো অধিকাৰ আছে। সেই বুলি আমি—আমাৰ নিবোৰ ঘৰত থাকিও গৃহহীন, বাস্তুহাৰা হৈ পৰিছে—সেই বিলাকৰ মুখৰ ভাত কাঢ়ি নি—তেওঁলোকক দিব নোৱাৰোঁ। মিকিৰ পাহাৰত তেওঁলোকক আমি বসবাস কৰিবলৈও দিব নোৱাৰো কাৰণ মই আগতেই কৈ আহিছো যে, মিকিৰ মানুহ বিলাকৰো স্থায়ী ঘৰবাৰী, মাটি সম্পত্তি একো নাই। পূৰ্ব্ববঙ্গৰ পৰা অহা ভগনীয়া বিলাকৰ আজি যি অৱস্থা তাৰ তুলনাত আমাৰ মিকিৰ মানুহ বিলাকৰ অৱস্থা এহাত চৰাহে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে—পূৰ্ব্ববঙ্গৰ বা অসমৰ বাহিৰৰ পৰা সোমোৱা ভগনীয়াৰ বিলাকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা যথেষ্ট পুনৰ সংস্থাপন ঋণ পাইছে আৰু সেই দৰে নতুন ঘৰ-বাৰী তৈয়াৰ কৰিবলৈ সজুলি আদিও পাইছে। এই সহায়ৰ আলম লৈ তেওঁবিলাকৰ বহুতে বহুত ৰকমৰ ব্যৱসায় বাণিজ্য কৰিবলৈ সুবিধা পাইছে। দুখৰ বিষয়, আমাৰ ঘৰতে ভগনীয়া হোৱা মানুহ বিলাকে এই সুবিধা বিলাকৰ পৰা বিৰত থাকিব লগা হৈছে আৰু কোনো ফালৰ পৰা কোনো সুযোগ সুবিধাৰ মুখ দেখা নাই।

বাস্তুহাৰা সকল জীয়াই থাকিবৰ কাৰণে যেনেকৈ মানদণ্ড আছে আৰু তেওঁলোকক প্ৰতিষ্ঠা কৰাটো এটা সৰ্ব্বভাৰতীয়া সমস্যা বুলি গণ্য কৰা হৈছে; ঠিক সেই দৰে মিকিৰ

জনসাধাৰণৰ মানদণ্ড ৰক্ষা কৰা আৰু তেওঁলোকৰ উন্নতি সাধন কৰাটোও এটা সৰ্ব্ব-ভাৰতীয় সমস্যা। মিকিৰ পাহাৰ খন ভাৰতৰ ভিতৰৰে অংশ আৰু ইয়াৰ অধিবাসী সকলো ভাৰতীয় নাগৰিক। গতিকে তেওঁলোকো এই দেশতে থাকি স্থায়ী ভাবে ঘৰ দুৱাৰ আৰু মাটি বাৰী লৈ নিজৰ উন্নতি সাধন কৰাৰ স্বত্ব আছে। আনকি তেওঁলোকৰ মানদণ্ড ৰক্ষাৰ কাৰণে প্ৰত্যেক নাগৰিকে চিন্তা কৰিব লাগে আৰু চেষ্টাও কৰিব লাগে। কিন্তু আজি দেখিবলৈ পাইছোঁ যে মিকিৰ সকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে কোনেও একোকে কৰা নাই। মিকিৰ জনজাতি সকলৰ কাৰণেই মাটি নাই তাতে আকৌ ৩ হাজাৰতকৈও অধিক বাস্তুহাৰা পৰিয়াল মিকিৰ পাহাৰৰ ন-মাটি অঞ্চলত সোমাই আমাৰ হোজা মিকিৰ বোৰৰ লৈ লৈ থৈ থৈ অৱস্থা কৰিছে। ইয়াৰ লগতে আৰু এষাৰ কথা যোগদি এই সদনৰ সদস্য সকলৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো। যে কিছুমান বাস্তুহাৰা আহিছে তেওঁলোকক ধৰিবই নোৱাৰি আচলতে বাস্তুহাৰা হয়নে নহয়। তেওঁলোকে বেহা-বেপাৰ কৰিবৰ কাৰণে বাস্তুহাৰা ভাও ধৰি মাটি আবাদ কৰিছে এই সম্পৰ্কে তদন্ত কৰি আমি জানিব পাৰিছো যে বহুতে আৱশ্যকতকৈ বহুত বেচি মাটি আবাদ কৰি জমিদাৰী পাতি বহি আছে। কিছুমানে আকৌ এঠাইত মাটি আবাদ কৰি বেচি দিছে আৰু আন এঠাইত আকৌ মাটি আবাদ কৰি বেচি দিয়ে। আমাৰ অসমৰো কিছুমান বাহিৰা মানুহ বিশেষকৈ দৰং আৰু গোৱালপাৰাৰ পৰা আহি মিকিৰ পাহাৰত সোমাই মাটি আবাদ কৰিবলৈ ধৰিছে। তেওঁলোকৰ একো একো জনে বহুত মাটি ৰাখিছে। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে দৰং আৰু গোৱাল-পাৰাৰ পৰা অহা লোকসকলৰ নিজৰ ঠাইতো মাটি আছে। সেইবোৰ মাটি আধি দিছে আৰু মিকিৰ পাহাৰত বসতি আৰম্ভ কৰি মাটিগিৰী হৈছেহি। সেই কাৰণে মাটি সমস্যাটো বৰ জটিল হৈ পৰিছে। জিলা পৰিষদৰ হাতত সকলো বিশেষকৈ মাটিৰ ওপৰত ক্ষমতা দিছে যদিও চৰকাৰে গা এৰাদি জিলা পৰিষদৰ ওপৰত সকলো কথা জাপি দিয়াটো ভুল হব। গতিকে চৰকাৰে বিশেষ ভাবে মনোযোগ দি মিকিৰ পাহাৰত থকা বাস্তুহাৰা লোক সকলক কোনোবা এঠাইত বহুৱাব লাগে। উদাহৰণ স্বৰূপে কোৱা যায় যে কাকি ৰিজাৰ্ভত reclamation কৰি বহুৱাব পৰা যাব।

এই খিনিতে আৰু এটা কথা কব খোজোঁ যে বনজ সম্পদৰ (Forest products) ওপৰতে অসম খন জীয়াই আছে বুলিব পাৰি। কিন্তু বনজ সম্পদ ৰক্ষা কৰিবলৈ গলে মানুহ জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। সেই কাৰণে মানুহ মাৰি বনজ সম্পদ ৰক্ষা কৰাটো যুক্তি সঙ্গত বুলি কব নোৱাৰি। গতিকে যেতিয়ালৈকে মানুহে যথেষ্ট পৰিমাণে মাটি নেপায় তেতিয়ালৈকে ৰিজাৰ্ভ খুলি মানুহৰ বসতি কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বহুত কথা কম বুলি ভাবি আছিলোঁ, পিছে এতিয়া আটাইবোৰ পাহৰি গৈছো। তথাপি দুই এটা কথা কবলৈ চেষ্টা কৰো। মদ নিবাৰণী সম্পৰ্কে আমাৰ চৰকাৰে যি নীতি অবলম্বন কৰিছে সেই নীতি মই আন্তৰিকতাৰে সমৰ্থন কৰিছো। ভৈয়ামৰ জনজাতি এলেকাত মদ নিবাৰণ কৰাটো বিশেষ একো টান নহব। জনজাতি লোক সকলৰ অৱশ্যে কিছু অসুবিধা হব পাৰে, কাৰণ তেওঁলোকৰ বিয়া সবাহ আৰু পূজা আদিত মদ লাগেই আৰু মদ নহলে ধৰ্ম্ম বিৰোধী বুলি ভাবে। আমাৰ চৰকাৰে যে এটা নিয়ম কৰিছে যে জনজাতি লোকসকলে ঘৰে পতি আঢ়ৈ সেৰ মদ ৰাখিব পাৰিব। কিন্তু এই নিয়ম মাত্ৰ এবছৰৰ কাৰণহে কৰিছে। (এটা মাত—৩ বছৰৰ কাৰণে) তিনি বছৰৰ কাৰণে হলেও অৱশ্যে জনজাতি লোক সকলে বৰ অসুবিধা পাব। আমি ভুক্ত ভোগী কাৰণে বুজো। ব্যক্তিগত ভাবে মই অৱশ্যে এই মদৰ পক্ষপাতি নহও; কাৰণ আমাৰ মিকিৰ সকলক এই মদেই সৰ্ব্বনাশ কৰিছে। আমাৰ ঠাইত এই মদ তৈয়াৰ কৰে ধানৰ পৰা আৰু তাৰ ফলত এবছৰৰ ধান ছমাহতে শেষ কৰি পেলায় আৰু পেটৰ ভাতৰ কাৰণে হাহাকাৰ কৰি মৰে। তথাপি আমাৰ সমাজৰ নিয়মানুসাৰে এইদৰে মদ ঘৰে পতি ৰখা ব্যৱস্থাটো অন্ততঃ পাঁচ বছৰলৈ ৰাখিব লাগে।

মিকিৰ পাহাৰত চিকিৎসাৰ অভাৱত সৰু সৰু লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ মৃত্যুৰ সংখ্যা সৰহ। এনে হোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হল আমাৰ মিকিৰ ভাই সকলৰ আৰ্থিক অৱস্থা ইমান বেয়া যে বেমাৰ হলে চিকিৎসাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে। সেই কথা চৰকাৰৰ অবিদিত নহয়। যি হওক গাৱলীয়া বাইজ চিকিৎসাৰ কাৰণে পতা ডিলাই, ডেইথৰ, ভিতৰ কলিয়নী, উম্‌পেনেই আৰু লাংলকচ ডিচ্‌পেঞ্চাৰী কেইখন যাতে সোণকালে হয় তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো, আৰু লগে লগে যি বিলাক ডিচ্‌পেঞ্চাৰী আছে বা হব তাত যেন Leprosy ৰ চিকিৎসাৰ কাৰণে সুবিধা কৰি দিয়া হয়। আমাৰ ভিতৰত Leprosy বৰ বিপদজনক হৈ পৰিছে। আমাৰ শতকৰা ৩৫ জনেই এই বেমাৰত ভুগিছে। আৰু দেখা গৈছে প্ৰত্যেক বছৰে বৃদ্ধি হৈ গৈছে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে আমাৰ মানুহ অজ্ঞ। এই ৰোগী সকলৰ লগত মিলামিচা কৰি থাকে। আন পিনে তেওলোকৰ খাদ্য প্ৰাণৰ অভাৱ। তাৰ কাৰণে তেওলোকক বেচিকৈ পীড়িত কৰে। প্ৰধান কাৰণ দূৰিভূত কৰিববলৈ মিকিৰ সকলৰ খাদ্য প্ৰাণ বৃদ্ধি কৰাত চৰকাৰে প্ৰথমতে ব্যৱস্থা লব বুলি আশা কৰিলোঁ।

তাৰ পিচত শিক্ষা সম্পৰ্কে এষাৰ কথা কও। মিকিৰ পাহাৰত যি দুশখন Lower Primary স্কুল আছে তাৰ অৱস্থাৰ উন্নতি কৰিব লাগে। আমি দেখিছো তাতে থ্ৰী ফোৰলৈ পঢ়া লৰাই সেই স্কুল বিলাকৰ শিক্ষক হৈছে। শিক্ষাত পৈনত নহয়। সেই বিলাকত Training লোৱা শিক্ষক নিযুক্ত নকৰিলে সেই শিক্ষাৰ কোনো মূল্য নহব। তাৰ পিচত আমাৰ মিকিৰ পাহাৰত কোনো হাইস্কুল নাই ই বৰ পৰিতাপৰ কথা। ৬ খন মাত্ৰ Middle English স্কুল আছে। তাৰো অৱস্থা শোচনীয়। সেই স্কুল বিলাক উন্নত কৰিববলৈ আৰু লগতে হাইস্কুল এখনো পাতিবলৈ সোণকালে ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে।

Mr. SPEAKER : হৈ যাব বুলি চৰকাৰে কৈছে।

Shri BARELONG TERANG : তাৰ পিচত গৰকাপ্তানী বিভাগৰ কথা কও। আমাৰ মিকিৰ পাহাৰত এই বিভাগৰ কিছু কাম ওলাইছে। সেই কামৰ ঠিকা আজিলৈ মিকিৰ সকলে পোৱা নাই। সেই সুবিধা দিবলৈ মই অনুৰোধ কৰিলোঁ। তেওঁলোক যে সেই কামৰ কাৰণে অনুপযুক্ত এনে নহয়। তেওলোকৰ অৰ্থাভাব। অন্ততঃ তেওবিলাকক ঠিকা কৰিবৰ কাৰণে ঋণ (Loan) দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। নিজৰ নিজৰ গাৱৰ ঠিকা বিলাক তেওঁলোকক চৰকাৰে দিব বুলি মই অনুৰোধ কৰিলোঁ। তাৰ পিছত চৰকাৰে দিয়া ডকমুকা ডিমাপুৰ ৰাস্তাই একমাত্ৰ ৰাস্তা। গতিকে অতি দৰকাৰী ৰাস্তা ডকমুকা *via* বেণুঘাট—ভিতৰ কলিয়নিলৈ আৰু আমছুই *via* জুগুতী বৈথা লাংছু খেৰনিলৈ দুটা ৰাস্তা অতি সোণকালে কৰিব লাগে বুলি চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। তাৰ পিচত চৰকাৰে আমচৈ *via* জগতা লাওপানী সিঙিমাৰী ৰাস্তা আৰু ডকমুকা কামপুৰ বৈঠাপৰাৰ লগ লগাবলৈ যি ৰাস্তাৰ দৰ্কাৰ সেই ৰাস্তা কেইটা মিকিৰ পাহাৰৰ একমাত্ৰ ৰাস্তা তাৰ লগে লগে ২য় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত আৰু কেইটামান ৰাস্তা অতি সোণকালে লব লাগে।

মই আৰু বেচি কথা নকও। ইয়াকে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰি সামৰণী মাৰিলো।

Shri BISHNURAM MEDHI (Chief Minister) : Sir, it appears that a large number of hon. Members desire to take part in the budget discussion. In order to enable them to do so, I propose that to-day instead of rising at 12-30 P. M. we may continue up to 1 P. M. and then

again sit at 2 P. M. On the 16th March, we may sit at 9 A. M. and rise at 11-45 A. M and then resume our work at 1-30 P. M. and sit upto 5 p. M. Then on the 17th March we may sit at 9 A. M., rise at 1 P. M. and again resume our work at 2 p. m. and sit for the rest of the day to enable the Finance Minister to finish his speech. Generally our idea is to give as far as possible, 15 minutes to each Member to finish his speech. Of course as in the case of the President, Provincial Congress Committee, the Leader of the Opposition may be given some more time. Sir, I hope the House will approve of my above suggestion for regulating the work.

(All sections of the House agreed to the Suggestion)

Maulavi TAZUDDIN AHMED: Mr. Speaker, Sir, Our Budget is a deficit one. But I do not propose to discuss the Budget and the Finance Minister's speech thereon from the point of view of a destructive critic. But looking even from a constructive point of view I cannot say that the Budget is a satisfactory one. The achievements under the First Five-Year Plan as enumerated by the Finance Minister are far from satisfactory. Not only that we did not receive physical target of the Plan in most of these spheres but we also neglected many things. Some figures given by the Finance are misleading. For example the Minister has claimed that we have exceeded the target of the Plan in food production. But he has not told us that inspite of the progress made in this field, we have not yet reached the pre-Plan position, that is we are still below the position of 1949-50. Another thing to be noted in this connection is that in this period many new vergin lands in Khas Reserves and Tea Gardens have been opened for settlement. In other words the total volume of land now under the plough is much bigger than in 1949-50. That *per capita* production of land per bigha has actually gone down. The theory of diminishing return being applicable to land in particular, this is bound to happen unless and until Government takes measures to improve the land under the plough by irrigation, drainage, manuring, by better seed, better cattle and above all the better condition of the man behind the plough. I like to say that the bureaucratic method and red-tapism and also due to localistic and parochial feeling of the men at the helm of affairs, the actual tillers have not been much benifited by the so called Japanese method of cultivation. Community Development Projects, National Extension Service Blocks, etc., with

the names of these national constructive plans only very few of the people are getting benefit of the expenditure of these huge amount of money. In distribution of these grants also, localism, parochialism and discrimination are the order of the day. For example, Government is spending huge sums of money in constructing some embankments or cutting some drainage channels where they are in some places actually not necessary but one very strong current of the river Benki is damaging the crops of a vast area of Mauzas Jania, Mondia and Baghbar since many years. The name of this current is Kalampur Dhala. Almost in all the sittings of the Assembly I am speaking about this current in the floor of this House. But nothing has been done as yet.

While constructing the embankments from Adabari to Baghbar some areas of our Chief Minister's constituency and in the constituency of the President of the Assam Provincial Congress Committee are saved, but it has done great damage to the constituency of Maulavi Pahar Khan which is inhabited by earstwhile immigrant Muslims. Every year in Mauzas Bagribari, Baghbar, some parts of the Mauzas Chenga, Barpeta, Mondia, Jania and Titapani, the houses of thousands of family are being eroded and people are becoming landless and helpless. But no plan is made for their rehabilitation while the same is done for the river eroded people of other parts of the State. While protective measures are taken for the protection of Dibrugarh, Palasbari, Sualkuchi etc. nothing has been done to protect the industrial place Tarabari.

Shri BISHNURAM MEDHI (Chief Minister). What are the industries there ?

Maulavi TAZUDDIN AHMED: I mean the business place, Tarabari.

The Muslim immigrants though they are from the immigrant stocks, at present they are Indian citizens living permanently in Assam. But they are still regarded as foreigners and are often subjected to discrimination, intimidation and blackmail. Last year also myself with my Friends, Maulavi Paharkhan, Shri Dandi Ram Datta, Shri Gaurisankar Bhattacharyya and others had charged this Government on the floor of this House of meeting out discriminatory treatment to these immigrant Muslims on flimsy plea of pre and post comers. After the independence of India

and the partition of the country when these people voluntarily decided to be the Indian citizens and have in fact, become so, there is no justification whatsoever to discriminate against them. But the leaders of the Government who speak of non-violence and seculiarism do not mean what they say and do not say what they mean. The immigrant Muslims are kept in perpetual helplessness and fear with a view to use them as a political pawn. According to Art. 19 (1) of the Constitution of India every citizen can acquire, hold and dispose of property, but our Government is doing contrary to it in regard to the immigrant Muslims. Not in the matter of land alone but in other social amenities like education and medical these backward people are being neglected and discriminated against. In a vast area of more than 1,000 sq. miles, that, is in Mauzas Bogribari, Baghbar, Mandia, Titapani and Rupsi there is not a single hospital or dispensary. Our Finance Minister visited some portions of that area and he went up to Jahania, Baghbar and Kalagachi in Rupshi Mauza. While he had been there, he himself saw the pitiable condition of the people of that area. I remember while delivering a religious speech in Deba Kumar Das Hall Bisnupur Shillong he said—"মই বাগবৰ কো যাব পাৰো কিন্তু এনেকুৱা ধৰ্ম্ম সম্বন্ধীয়া সভাত বক্তৃতা দিব নোৱাৰো"। Such a miserable place is Baghbar in south west of Barpeta. While the Finance Minister visited that place, the people of Kalgadia were constructing the Dispensary building. He assured the people that the dispensary would be taken over by the Government. Since three years passed, but even that dispensary is not taken over by Government.

Shri MOHENDRA MOHAN CHAUDHURY: This dispensary has been taken over by Local Board.

Maulavi TAZUDDIN AHMED: But so far as my information goes, the dispensary has not been taken over either by Local Board or by Government. Myself and Maulavi Pahar Khan had represented this fact to the Medical Minister but nothing has been yet done and the building has been left without putting it to any use.

In this vast area there is not a single High English School. There is one Middle English School at Bamandongra Mauza, Mandia and one Middle English Madrassa at Longla in Titapani. The area is the worst flood affected area. Repeated floods caused heavy damage to the school buildings of both the schools. Flood damage grants of

several thousands have been given to the schools where there is no floods but not a single furthing was given to any of these two schools.

Shri MOHENDRA MOHAN CHAUDHURY: What about Kadong ?

Maulavi TAJUDDIN AHMED: No, Sir, the people of mauza Bagribari and Bagbar and some parts of mauza Barpeta, Mondia Jania and Titapani cannot meet their both ends now. Lands are either eroded away or turned into sandy soil. They cannot pay their land revenue. But instead of giving remissions of their land revenue, Government have increased it by double, Some river eroded immigrant people of Mauza Barkhetri took their temporary shelters in Banganmari P. G. R. But without giving them lands for rehabilitation they were ruthlessly evicted in the name of law and order, their houses were destroyed and even burnt to ashes and this is our welfare State based on truth and non-violence and secularism.

These chronically flood affected people were not given adequate flood relief, and most of their cattle were either washed away or died of cattle epidemics. Only a few of these people were granted loans for purchasing cattle ranging from rupees 50 to 100. The House will agree with me that this amount is ridiculously low for their purposes. But even that sum is being realised with interest though they are quite incapable of repaying it at present.

Regarding Madrassa education grants, I would like to say a few words. Before Partition there were Government Title Madrassas, High Madrassas and Senior Madrassas in Assam. After Partition there is not a single Government Madrassa in Assam. All the Government Madrassas fall in Pakistan now as they were in Sylhet. Now all the Madrassas in Assam are not getting sufficient grants. Most of them are running without Government grants. If Government is not willing to keep the Madrassa education, that is another question. If Government want to keep Madrassa education, I think it should get equal share of grants with other institution. So, I request the Government to give sufficient grants to the Madrassa education.

So, it is clear that even at the end of the First Five Year Plan, the life of the vast masses of common

man is no better than what it was five years ago. It has rather gone from bad to worse. How can they get the satisfaction ? The low paid Government Officers are not getting sufficient pay as yet. The teaching staffs are not getting sufficient pay. The Lower Primary School teachers who are the torch bearers of the nation are living a miserable condition.

It is told and shown that our national income has gone up. May be that some of the big business magnets have minted crores, may be some of the social sharks have swollen their belly at the cost of the toiling masses. Counting their income our Government may say that our average *per capita* income also has gone up. But what does it matter to common man ? Whether Messrs. Gillanders Arbuthnot have made a profit of thousands and lakhs, whether the Assam Oil Company have minted lakhs or crores, whether the European Tea Planters or the Joint Steamer Company have profited by lakhs or millions, what the common man is concerned with it ? The common man is concerned with whether he has been getting two meals a day, a piece of cloth, adwelling house and medical, cultural and educational facilities.

So, viewed from the point of view of a common man, we are as yet miles away from the welfare State and Socialistic pattern of society is a far off thing.

With these few words, Sir, I conclude my speech.

Shri DHARANIDHAR BASUMATARI : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় ।

Mr. SPEAKER : আপোনাৰ সময় মাত্ৰ ১৫ মিনিটহে ।

Shri DHARANIDHAR BASUMATARI : আৰু কিছু বেচি দিয়া হলে ভাল আছিল । সে খিনি নহওক—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় বিত্ত-মন্ত্ৰী মহোদয়ে সদনত যিখন ২১ কোটি ৮৫ লাখ টকাৰ বাজেট দাঙি ধৰিছে—তাৰ বাবে প্ৰথমেই তেখেতক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো আৰু সময়ৰ নাটনি হেতু চমুকৈ আলোচনা কৰিব নোৱাৰি দুখীত—আমাৰ দেশখন স্বাধীনতাৰ পাচত সময়ৰ সোঁতৰ লগত অগ্ৰসৰ হবলৈ আৰম্ভ কৰাটো বৰ সন্তোষৰ কথা । বিদেশী শাসনত জুৰুলা হোৱা আমাৰ দেশখনৰ পুনৰ গঠন কাৰ্য্য সুন্দৰ ভাবে আৰম্ভ কৰিব পৰাৰ কাৰণে ভাৰতীয় নেতা সকলৰ শলাগ লৈছো । আজি আমাৰ সমাজৰ আদৰ্শ সমাজ-তান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থা । এই নতুন সমাজ ব্যৱস্থা সন্মুখত ৰাখি সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতেই উন্নয়ন মূলক কাৰ্য্যৰ আচনি গ্ৰহণ কৰি চতুদিকে নতুন নতুন কাম কৰিছে, নতুন নতুন বৃহৎ শিল্প গঢ়ি উঠিছে : বিৰাট বিৰাট প্ৰতিষ্ঠানৰ দ্বাৰা জনতাৰ মঙ্গল সাধিবলৈ ওলাইছে । ইয়াৰ ভিতৰত 'সিন্ড্ৰিৰ' 'ফাৰটিলাইজাৰ' ফেক্টৰী, মহীশ ৰৰ 'হিন্দ এয়াৰ ক্ৰেপট' ফেক্টৰী, 'হিৰাকুট প্ৰজেক্ট' আৰু 'ডামোদৰ ভেলী প্ৰজেক্ট' আদি । এই বিলাক বিৰাট প্ৰতিষ্ঠানৰ তুলনাত—আমাৰ অসমত কেইটামান ৰাস্তা কৰা আৰু কেইটামান

পুখুৰী খন্দা কাৰ্য্যৰ বাহিৰে অন্য বিষয়ত একোৱেই উন্নতি কৰিব পৰা নাই বুলি কব লাগিব। বাহিৰৰ পৰা মানুহ আহি যেতিয়া আমাৰ প্ৰদেশখনৰ প্ৰতি মন্তব্য কৰি যায়— ই ভাৰতৰ প্ৰতিক। ইয়াত সকলো প্ৰদেশৰ মানুহৰ বসবাস। আৰু কি কি সুন্দৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্য ইত্যাদি তেতিয়া আমাৰ বুকু ফুলি উঠে; সকলো পাহৰি যোৱা যায়। আমাৰ ৰাজ্যৰ যি বিলাক সমস্যা সেই সমস্যা বিলাক লৈ আচনি ৰচনা কৰিব নোৱাৰাৰ ফলত হয়তো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আমাৰ প্ৰয়োজনীয় টকা আনিবলৈ সমৰ্থ হব নোৱাৰে আমাৰ ইয়াত যি বিলাক শিল্প, প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি উঠিব লাগিছিল—সেই বিলাক, অৰ্থৰ অভাৱত একোৱেই হৈ উঠা নাই। সিদিনা খন কেন্দ্ৰীয় বিত্তমন্ত্ৰী দেশমুখ ডাঙৰীয়াই কৈছে যে ভাৰতত যিমান চাহ উৎপন্ন হয় তাৰে তিনি ভাগৰ দুই ভাগেই অসমত উৎপাদন হয়। আৰু বিদেশী কোম্পানীয়ে ভাৰতৰ পৰা ১২ কোটি টকাৰ লভ্যাংশ বিদেশলৈ চালান দিয়ে। তাৰমানে এই ১২ কোটি টকাৰ ভিতৰত ৮ কোটি টকা আমাৰ অসমৰ পৰা বছৰি বাহিৰলৈ ওলাই যায়। আনফালে আজি কোৱা হৈছে যে, ভাৰতৰ *per capita* in come ২৫৬ ইপিনে অলপতে আমাৰ ইয়াত হৈ যোৱা 'চেম্পল চাৰভে' (Sample Survey) মতে অসমৰ *per capita* income ১৬২, প্ৰকৃততে চাবলৈ গলে সৰ্ব্ব সাধাৰণৰ মানদণ্ড বা *per capita* income আৰু কম এই 'চাৰভে' কৰা হৈছিল দৰং আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ-কেইটা মান নিৰ্দ্দিষ্ট উন্নত এলেকাত। যদি পিচপৰা অঞ্চল সমূহত লোৱা যায় তেন্তে ইয়াৰ 'ৰিজাল্ট' বহুতো বদলি যাব আৰু হয়তো ইয়াৰ *per capita* income ৰ পৰিমাণ ৫০৲ ৰ বেচি নহব। পিচপৰি থকা জন-জাতিৰ লোক সকলৰ অৱস্থাই অধিক শোকলগা গতিকে এই লোকক যদি নিৰ্দ্দিষ্ট সময় ছোৱাৰ ভিতৰত অন্যান্য সম্প্ৰদায়ৰ সমকক্ষ কৰিব পৰা না যায় তেন্তে সমাজ-তান্ত্ৰিক সমাজব্যৱস্থাৰ আদৰ্শ অকল কথাত হে হব কামত কেতিয়াও হৈ নুঠিব। এতিয়া কথা হৈছে—কি উপায়েৰে আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সম্পদ বৃদ্ধি কৰিব পৰা হব? আমাৰ যি বিলাক কয়লা খনি, navigation আছে, যি বিলাক ঠাইত চিমেণ্ট উলিয়াব পৰা হব, যি বিলাক শিল্প এতিয়াও বিদেশীৰ হাতত আছে সেই বিলাকলৈ লক্ষ্য কৰিব লাগিব আৰু সেই বিলাক কেনেকৈ আমাৰ নিজৰ হাতলৈ আনিব পৰা হব তাৰ উপায় উদ্ভাৱন কৰিব লাগিব আৰু তেতিয়াহে আমাৰ ৰাজহ বৃদ্ধি হব আৰু জনহিতকৰ কামত আগ বাঢ়িব পৰা হব। আশাকৰো আমাৰ বিত্ত-মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই ফালে যেন দৃষ্টি দিয়ে।

অধ্যক্ষ মহোদয়—সময়ৰ অভাৱৰ হেতু মই বেচি কথা কব নোৱাৰিম সেই কাৰণে 'ট্ৰাইবেল' সম্বন্ধীয় কিছু কথা কও। এই পিচ পৰা ট্ৰাইবেল বিলাকৰ 'হিল' অথবা 'প্লেইনচ'ৰ, সমস্যা বিলাকেই চিন্তা কৰিব লগীয়া। এই সমস্যাৰ সমাধানৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে প্ৰাদেশিক চৰকাৰক বহুতো টকা দিছে। যোৱা বাৰ ৬৬ লাখ টকা আমাৰ চৰকাৰে পাইছে এই টকা যদি এটা নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বিতৰণ কৰি ব্যয় কৰিবলৈ দিলে হেঁতেন তেনেহলে আজি এই সকলৰ কাৰণে বহুতো উন্নতি মূলক প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি উঠিল হেঁতেন।

যেনেকৈ ১৯৪৭ চনৰ পৰা ১৯৫০ চনলৈকে এটা নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি জনজাতি উন্নয়নৰ টকাবোৰ বিতৰণ কৰা হৈছিল আৰু ডাক্তৰখানা, স্কুল আদি নিৰ্মান কৰিছিল। সেই কাল ছোৱাত একোটা ডাক্তৰখানা সাজোতে ১২ হেজাৰৰ পৰা ১৪ হেজাৰ পৰ্য্যন্ত খৰচ কৰিছিল আৰু একোটা স্কুল সাজোতে ৮।১০ হেজাৰ টকা খৰচ কৰিছিল। কিন্তু এতিয়া দেখা যায় টকাবোৰ গাজি বিলোৱাৰ দৰেহে বিতৰণ কৰিব ধৰিছে ফলত কোনো এটা কামেই হৈ নুঠিলে। শিক্ষা বিষয়ত জনজাতিয় লোক বৰ পিচপৰা। তেওঁলোকক যদি প্ৰকৃত শিক্ষা দিব খোজে তেনেহলে প্ৰত্যেক স্কুলেই residential হব লাগে অৰ্থাৎ স্কুলৰ লগত বোৰ্ডিং ঘৰ থাকিব লাগে যাতে ছাত্ৰবোৰ শিক্ষক সকলৰ লগত একে লগে থাকি স্কুলত পঢ়িব পাৰে। তেতিয়াহে মোৰ বোধেৰে এটা পঢ়াৰ আৱহাতয়া গঢ়ি উঠিব আৰু আৱশ্যকীয় শিক্ষালাভ কৰিব পাৰিব। কিন্তু আমাৰ জনজাতি লৰাৰ

কাৰণে আছে মাত্ৰ দুখন এখন এম,ই, আৰু এম,ভি, স্কুল। জনজাতি অঞ্চলত হাইস্কুল বৰ কম আছে যদিও ১৬।১৭ মাইলৰ ভিতৰত হে আছে আৰু চৰকাৰক হাইস্কুলৰ কথা কলে কয় যে চৰকাৰে এম,ভি, স্কুলতহে জোৰ দিছে। কেতিয়াবা আকৌ কয় যে এম,ই. স্কুলহে কৰিব লাগে, কেতিয়াবা কয় যে চৰকাৰে নতুন এম,ই, আৰু হাইস্কুল পতা বন্ধ কৰিছে আৰু যিবোৰ চলি আছে সেইবোৰকে ভাল কৰিব। যদি আমাৰ জনজাতি লৰা ছোৱালীৰ কাৰণে হাইস্কুল নকৰে তেনেহলে আমাৰ লৰা ছোৱালীবোৰ কেনেকৈ শিক্ষিত হব ? স্কুলৰ অভাৱত এতিয়া আঁমাৰ লৰা ছোৱালী ২০।২৫ মাইল দূৰ আহি ৰডিয়া আৰু নলবাৰীত পঢ়িব লগা হৈছে। এতিয়া ১৫ বছৰৰ ভিতৰত হিন্দি ৰাষ্ট্ৰ-ভাষা হব আৰু ইংৰাজী নেথাকিব। কিন্তু সেই বুলি হাইস্কুলবোৰ উঠি যোৱা নাই। গতিকে লৰাবোৰে ইংৰাজী শিকিবলৈ ইচ্ছা কৰিয়েই থাকিব। মই বুজিব নোৱাৰো জনজাতিৰ কাৰণে সেই অঞ্চল বোৰত কিয় হাইস্কুল পাতিবলৈ ইচ্ছা নকৰে। জনজাতি সকলক কেনেকৈ উন্নতি কৰিম যদি সেই বোৰত হাইস্কুল নতুনকৈ স্থাপন কৰা নহয় ?

আমি সদায় শুনিবলৈ পাওঁ যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা বহুত টকা দিছে জনজাতিৰ উন্নতিৰ হকে। বৰ ভাল কথা এখন দেশৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে, সেই দেশখন টনকীয়াল কৰিবলৈ হলে কোনো এটা অংশই পিচপৰি থাকিব নেলাগে তেতিয়াহে উন্নতিৰ বাটত আগ বাঢ়িব পাৰিব। কিন্তু আমি বহুত ক্ষেত্ৰত দেখিবলৈ পাইছো সেই টকা অকল জনজাতিৰ অঞ্চলত খৰছ কৰা হোৱা নাই যতে ইচ্ছা তাতে খৰছ কৰা দেখা যায়। চৰকাৰৰ মূলনীতিয়েই হৈছে সেই লোক সকলক উন্নতিৰ পথত আগুৱাই নিয়া। কিন্তু আজিও তেওঁলোকে যাতায়াত কৰিবৰ কাৰণে ৰাস্তা পদুলীৰে কোনো ভাল বন্দৱস্ত সম্পূৰ্ণ হৈ উঠানাই। ৰেল আলিৰ উত্তৰ ফালে দৰং গোৱালপাৰা আৰু কামৰূপ জিলাত ১০।১৫ মাইল পৰ্য্যন্ত কোনো কোনো ঠাইত ৰাস্তা নাই। চৰকাৰে অৱশ্যে কব পাৰে যে এইবাৰ বহুত ৰাস্তা লোৱা হৈছে তেতিয়া মই কম যে জনজাতি অঁঞ্চলত ৰাস্তা যিমান লাগে সিমান লোৱা হোৱা নাই। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই অলপতে দেখি আহিছে জনজাতি অঞ্চলত ৰাস্তা নাই হাবিয়ে বননিয়ে লোকসকল পৰি আছে জনজাতি অঞ্চলৰ কাৰণে যি টকা দিছে সি Backwardness লৈ চাই বৰ কম। অলপীয়া টকাৰে বিশেষ একো উন্নয়ন মূলক কাম কৰিব নোৱাৰি। শিক্ষা দিব পৰাই হৈছে আছল কথা তেহে আগুৱাই নিব পৰা যাব। গান্ধীয়েও কৈছিল যে জনজাতি সকলক বিশেষ দৃষ্টিৰে চাব লাগে আৰু তেওঁলোকৰ উন্নতিৰ কাৰণে বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে সেই বুলিয়েই আজি আমি সংবিধানত কিছু সুবিধা পাইছোঁ।

আজি মই আমাৰ চৰকাৰক ধন্যবাদ দিছো মদ নিবাৰণ কৰাৰ কাৰণে। অৱশ্যে আমাৰ ভিতৰৰ কিছুমানে কৈছে যে মদ নহলে তেওলোক মৰিব আৰু কিছুমানে কৈছে যে মদ তেওঁলোকৰ ধৰ্ম্মৰ লগত জৰীত থকা বস্তু। তেওঁলোকে কয় যে শক্তি পূজা কৰা পাওঁই কামাখ্যা মন্দিৰত যত সূৰাৰে পূজা কৰিছিল যত নৰবলি পৰ্য্যন্ত দিছিল তাত এতিয়া সূৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে নাৰীকলৰ পানীৰে পূজা কৰে। গতিকে আমি কিয় মদ নহলে পূজা কৰিব নোৱাৰিম মই কব নোৱাৰো। আজি মই শ্ৰীযুত পেগু ডাঙৰীয়াক স্পষ্টভাবে কব খোজো যে তেখেত মিৰি সম্প্ৰদায়ৰ প্ৰতিনিধি আৰু তেখেতে কৈছে যে ৰাইজৰ মতামত নোলোৱাকৈ মদ নিবাৰণ কৰা অনুচিত বুলি কাগজত ওলাইছে। কিন্তু তেখেতে নিজকেই মিৰি সম্প্ৰদায়ৰ একমাত্ৰ প্ৰতিনিধি বুলি ভবাটো ভুল হব। গুৱাহাটীত কটন কলেজ আৰু ভোলা বৰুৱা কলেজত যিবোৰ মিৰি লৰা আছে তেওঁলোকক মই শুধিছিলো যে শ্ৰীযুত পেগু ডাঙৰীয়াই মদ বন্ধ কৰিব নেলাগে বুলি কৈছে আপোনালোকৰ কি মত। তেতিয়া তেওঁলোক লিখি দিছিল যে মদ নিবাৰণ হোৱা উচিত আৰু সম্পূণ ভাবে বন্ধ হব লাগে।

এনে স্বত্তেও তেখেতে কেনেকৈ ইমান দাঠি কয় যে জনজাতিয় সম্প্ৰদায়ে বিশেষকৈ সমগ্ৰ মিৰি ভাই সকলে বিচাৰে যে তেওঁলোকৰ মাজত মদখোৱা প্ৰথাটো অক্ষুন্ন থাকিব

লাগে। আমাৰ সম্প্ৰদায়ৰ শতকৰা ৭৫ ভাগৰ মাজত পূৰ্ণ নিবাৰণী সকল হৈছে তাৰ কাৰণে প্ৰত্যেক মিটিঙত বাইজে চৰকাৰক ধন্যবাদহে দিছে। তেখেতে যদি মোৰ লগত যায় তেন্তে দেখিব যে কামৰূপ আৰু গোৱালপাৰাৰ আমাৰ সম্প্ৰদায়ৰ শতকৰা ৭৫ জনে মদ নাখায়। দুই এক বুঢ়াই লুকাই হয়তো খাব পাৰে। ১৯৫৩ চনৰ পৰা প্ৰযোজিত কৰা নীতি এটা যদি আজি উঠাই সেইটো কিমান সমীচীন হব কব নোৱাৰো। ২॥ সেৰ কৰিবলৈ নিয়ম কৰিব কিমান কৰ্ম্মচাৰী ৰাখি ঘৰে ঘৰে চাই ফুৰিব, ই সম্ভৱ নহয়। চৰকাৰৰ খৰছ বাঢ়িব হে লাভ কেতিয়াও নহয় তেখেতে জানে মিৰি ১৬ টা Graduate ৰ ভিতৰত দুটাহে Unemployed সেই হিচাবে কচাৰী সাম্প্ৰদায়ৰ Unemployed ৰ সংখ্যা বহুত বেচি। যিহওক মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ প্ৰশ্নোত্তৰত পাও যে কালাজ্বৰত ৯৮৬ টা লোকৰ মৃত্যু হৈছে। এই অনুসাৰে বেমাৰীৰ বা সংখ্যা কিমান আছিল তাৰ কোনো হিচাব নাই। এই বিলাকলৈ চালে জনজাতি অঞ্চলত তাৰ প্ৰতিৰোধৰ একো ব্যৱস্থাই হোৱা নাই। আশাকৰো মন্ত্ৰীমহোদয়ে এই বিষয়ে চকু দিব।

মোৰ বহুতো কবলগীয়া আছিল কিন্তু সময়ৰ অভাবত সামৰণি মাৰিলো।

Shri ROBIN KAKATI মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৯৫৬-৫৭ চনৰ বাজেট খন দাঙিধৰি এটি দীঘলীয়া বিবৃতিৰ যোগেদি যোৱা বছৰত হৈ যোৱা বিভিন্ন কামৰ এটি চমু বিৱৰণী আৰু অহা বছৰত যিবিলাক কাম কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে আৰু অন্যান্য সমস্যা সমূহৰ সমাধান কৰিবলৈ যি ব্যৱস্থা কৰিছে তাৰ এটি বিতং বিৱৰণী সদস্য সকলৰ আগত দাঙি ধৰিছে তাৰ কাৰণে তেখেতক আমাৰ ধন্যবাদ জনাইছো বৰ্ত্তমান চনৰ বাজেট যদিও ঘাটি পৰা তথাপি ঘাটিলৈ চিন্তা কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। অৱশ্যে চিন্তা কৰিলেও যে কিবা পৰামৰ্শ দিব পাৰিম সেই টোও সম্ভৱ নহয়। বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ভাষণত উল্লেখ কৰা কেইটামান বিষয়ে মই যিখিনি উপলব্ধি কৰিছো তাকেহে সদনত দাঙি ধৰিব খুজিছো।

প্ৰথমতে সৰ্ব্ব সাধাৰণ ৰাইজৰ আৰ্থিক আৰু খাদ্য অৱস্থা লৈ যি এটা হাহাঁকাৰ আছিল, তাৰ কিছু পৰিমানে উপশম হৈছে যে, সেইটো কোনোৱে নুই কৰিব নোৱাৰে। তাৰবাবে গৱৰ্ণমেণ্ট সকলোৱে ধন্যবাদৰ পাত্ৰ। সেই বুলি সকলো ক্ষেত্ৰতে যে সমস্যাৰ সমাধান হৈছে এনে নহয় আমি যদি দেশৰ খেতিয়ক সকলৰ ফালে চাও তেন্তে দেখো যে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ যি পৰিমানে উন্নতি হোৱা প্ৰয়োজন সেই হিচাবে উন্নতি হোৱা নাই। দেশৰ প্ৰকৃত অৱস্থা আমি তেওঁলোকৰ মাজেৰেহে চাম সেই খেতিয়ক লোক সকলৰ শতকৰা ৪৬ জনৰে মাটি কম—১০ বিঘাত কৈয়ো কম। এই শাৰৰ লোকসকলৰ জীৱনৰ মানদণ্ড এতিয়াও অতি নিম্নস্তৰত কাৰণ আৰ্থিক অৱস্থা বেয়া। চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা প্ৰকাশ কৰা, Rural economy Survey ৰ Report ৰ মতে তেওঁলোকৰ আয় অনুসাৰে ব্যয়ৰ পৰিমাণ ২৫০ টকা বেছি। কিছু টকা হাতত পৰিছে হয় কিন্তু আয় আৰু ব্যয়ৰ তাৰতম্যৰ, ব্যৱধান বেছি হৈগৈছে। অৱশ্যে সেই অৱস্থাটো একে দিনাই যাদু মন্ত্ৰৰ সহায়ত দূৰ কৰিব নোৱাৰি কিন্তু চেষ্টা কৰিব লাগিব যাতে লাহে লাহে তাৰ উপশম কৰিব পাৰি। খেতিয়কৰ দাৰিদ্ৰতা দুৰ আৰু জীৱনৰ মানদণ্ড বঢ়াব পৰা হব, যদি তেওঁলোকক তেওঁলোকৰ উৎপন্ন বস্তুৰ এটা উপযুক্ত স্থায়ী মূল্যৰ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিব পৰা হয়। বৰ্তমানৰ দৰে কিছু লোকৰ ইচ্ছাৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ, উৎপন্ন বস্তুৰ মূল্য উঠা নমা ব্যৱস্থা থাকিলে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা ভাল কৰিব পৰা নহৰ বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে ধানৰ দাম পৰি যোৱাৰ কাৰণে মাজতে খেতিয়ক সকলৰ কষ্টৰ কথা, উল্লেখ কৰিছে, কথাটো সচা।

ধানৰ দাম যে মাজতে পৰি গৈছিল তাৰ কাৰণ কি? বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে উৎপন্ন বৃদ্ধি কে ইয়াৰ মূল কাৰণ বুলি কৈছে কিন্তু উৎপন্ন বৃদ্ধি হোৱাই এক মাত্ৰ কাৰণ নহয় ইয়াৰ

এটা প্ৰধান কাৰণ হৈছে যে গৱৰ্ণমেণ্টৰ stock ত যি ধান আছিল সেই ধান বজাৰত খেতিয়কে ধান সংগ্ৰহ কৰা পাছতেই আৰু যি সময়ত ধান বেচিবলৈ বাধ্য হয় ঠিক এনে সময়তে auction কৰি দিয়াৰ কাৰণে বেপাৰী সকলক ধানৰ দাম পেলাই দিবলৈ এটা সুবৰ্ণ সুযোগ দিয়া হল। সেই কাৰণে আমি কেৱল খেতিয়ক শ্ৰেনীক উৎপন্ন বৃদ্ধি কৰিবলৈ কলেই নহব দাম পৰি গলে খেতিয়ক সকলৰ আৰ্থিক অৱস্থাত ভীষণ আঘাট দিয়ে। কাৰণ খেতিয়ক শ্ৰেণীৰ আৰ্থিক অৱস্থা আৰু জীৱনৰ মান দণ্ড বঢ়োৱা নিৰ্ভৰ কৰে, তেওঁলোকৰ উৎপন্ন বস্তুৰ বজাৰৰ ওপৰত। উৎপন্ন বস্তুৰ যাতে উচিত মূল্য পায় তাৰ বাবেও দৃষ্টি ৰাখিব লাগিব। দেখা গৈছে খেতিয়ক সকলৰ ক্ৰয় কৰা শক্তি কমি আহিছে। আমাৰ জাতীয় পৰিকল্পনাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হৈছে national Income আৰু *per capita* income বৃদ্ধি কৰা আৰু জন সাধাৰণৰ মানদণ্ড বঢ়োৱা। প্ৰথম পঞ্চ-বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ইয়াৰ যি লক্ষ্য (target) আছিল আমি সেই লক্ষ্যতো উপনীত হব নোৱাৰিলো।

ৰাজ্যিক planning departmentয়ে যি Note আমাক দিছে তাত দেখা যায় যে আমাৰ ৰাজ্যৰ জাতীয় আয় ভাৰতৰ শতকৰা ১৫ গুণ বৃদ্ধিৰ ঠাইত মাত্ৰ ১২·৮ আৰু ৫·৫ *percapita* income ১০·২ ঠাইত ৫·৫ শতকৰাহে আমাৰ পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত বৃদ্ধি সম্ভৱপৰ হয়। ২য় পৰিকল্পনাত জাতীয় আয়ৰ বৃদ্ধি শতকৰা ২৫।২৭ আৰু *per capita* income শতকৰা ১৯ বৃদ্ধি হব বুলি ধৰা হৈছে। কিন্তু আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰে জনাইছে যে আমাৰ মাত্ৰ জাতীয় আয় ১৫·৮ ভাগ আৰু *per capita* income ৯·২ হে বৃদ্ধি হব। ইয়াৰ পৰাই আমাৰ আৰ্থিক উন্নতিৰ প্ৰগতি ধৰিব পাৰি।

সিদিনা আমাৰ planning ministerএ কৈছিল যে ২য় পৰিকল্পনাত টকা পোৱা বিষয়ত আমাৰ অসম 3rd হৈছে। কিন্তু আমি 3rd হৈছো নে 1st হৈছো সেইটো আমাৰ মূখ্য উদ্দেশ্য নহয়—আমাৰ উদ্দেশ্য হৈছে planning ৰ যি target আছে সেই target ৰ বাটত আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰ কিমান দূৰ আগ বাঢ়িছে—এই ফালৰ পৰা আমি চালে কি দেখো ? প্ৰথমতে দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত জাতীয় আয় শতকৰা আগতে কৈ আহিছো যে ২৫।২৭ আৰু *per capita* income শতকৰা ১৯ ভাগ বৃদ্ধি কৰাৰ কথা ভবা হৈছে। কিন্তু তাৰ ঠাইত আমাৰ ৰাজ্যৰ মাত্ৰ জাতীয় আয় ১৫·৮ আৰু *per capita* income মাত্ৰ ৯·২ হে বৃদ্ধি হোৱাৰ সম্ভাৱনা বুলি আমাক জনাইছে। পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত এই ক্ষেত্ৰত আমি ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্যতকৈ পাছ পৰি গলো। দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত আমি আৰু পাছপৰি যাম ; তেন্তে তৃতীয় পৰিকল্পনাত plannig commission জাতীয় আয় দ্বিগুণ কৰাৰ যি কথা ঘোষনা কৰিছে সেইটো আমাৰ ৰাজ্যৰ কাৰণে সম্ভৱপৰ নহব। সেই অনুপাতে আমাৰ ৰাজ্যৰ আৰ্থিক অৱস্থা আৰু জনসাধাৰণৰ মানদণ্ড বঢ়াটো অন্য ৰাজ্যতকৈ আমাৰ ব্যৱধান বাঢ়ি যাব। অকল সেইটোৱেই নহয় ই আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰৰ ৰাজহ বৃদ্ধি ক্ষেত্ৰতো অন্তৰায় হব আৰু সেই অনুপাতে আমি উন্নয়ন মূলক কাম হাতত লোৱাৰো অন্তৰায় হব—কাৰণ মানুহৰ আৰ্থিক অৱস্থা ভাল হলেহে নতুন কৰ বহন কৰিবৰ তেওঁলোকৰ ক্ষমতা বাঢ়িব আৰু নতুন কৰ বহুৱাই ৰাজহ বৃদ্ধি কৰিব নোৱাৰিলে ৰাজ্যেও অধিক উন্নয়নমূলক কাম হাতত লব নোৱাৰিব। মই ভাবো এনে অৱস্থাই আমাৰ বিপৰ্য্যৰ পৰা বিপৰ্য্যলৈ টানি লৈ যাব।

দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ আৰু এটি মূল উদ্দেশ্য হৈছে নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰা—Employment ক্ষেত্ৰলৈ চালে দেখা যায় আমাৰ ৰাজ্যৰ ২য় পৰিকল্পনাৰ যোগে এই সমস্যা সমাধান আংশিক ভাবেহে হোৱাৰ সম্ভাৱনা। এই ক্ষেত্ৰটো অন্য ৰাজ্যতকৈ আমি বহুতো পাছ পৰি যাম। গণনা অনুযায়ী আমি যি ২ লাখ ৭৭ হাজাৰ Unemploymentৰ আৰু Under employment ৰ হিচাব পাইছো সেইটো সঠিক হিচাব নহয়। গাৱলীয়া অঞ্চলত আজি নিবনুৱা আৰু আধা নিবনুৱা

সংখ্যা দিনক দিনে খুব বেচি পৰিমাণে বাঢ়ি গৈছে আৰু গাৱলীয়া আৰ্থিক জীৱনত ই এটা ডাঙৰ বিপৰ্য্যয় ঘটাব যদি সোনকালে ইয়াৰ সমাধানৰ ব্যৱস্থা কৰা নহয়।—Rural area হিচাবে ললে আৰু বহুতো গুণে এই সংখ্যা বাঢ়ি যাব। Industrialisation ক্ষেত্ৰতো আমাৰ ৰাজ্য অন্যান্য ৰাজ্যৰ তুলনাত বহুত পিছ পৰি আছে আৰু দ্বিতীয় পৰিকল্পনাটো বিশেষ আগ বঢ়া সম্ভাৱনা নাই। গতিকে ২য় পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাত যাতে আমি এই সকলো ক্ষেত্ৰত আশানুৰূপ ভাবে আগুৱাব পাৰো তাৰ বাবে আমি চাব লাগিব আৰু এই সমস্যা বিলাক কি হিচাবে বা পৰিমানে সমাধা হয় তাৰ মাপ কাঠিৰেহে ২য় পৰিকল্পনাৰ কৃতকাৰ্য্যতা আমি চাব লাগিব কেৱল টকাৰ পৰিমাণ নহয়—এই ফালৰ পৰা আমাৰ সমস্যা আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাও। তাৰ পাছত Administration সম্পৰ্কে আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে Efficiency বঢ়াবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে বুলি কৈছে। মই কও যে আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটোৰে আমূল পৰিবৰ্ত্তনৰ আৱশ্যক হৈ পৰিছে। ভাল দৰে লক্ষ্য কৰিলে আমি দেখিবলৈ পাও আমাৰ বিভিন্ন বিভাগবোৰৰ ভিতৰত Co-ordination নাই—আমাৰ ডিপাৰ্টমেন্ট বোৰৰ ভিতৰত সতিনা সতিনি ভাব আতৰাব নোৱাৰিলে বিভাগ বোৰৰ efficiency বাঢ়িব বুলি আশা কৰিব নোৱাৰি।

আমাৰ পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাবোৰ কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ হলে বিভাগবোৰৰ ভিতৰত Full Co-ordination লাগিব। আজি Village planning, Rural reconstruction ৰ কথা কোৱা হৈছে আৰু বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিবৃতিত কৈছে যে ২য় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত প্ৰায় ৪০½ কোটি টকা গাৱলীয়া অঞ্চলৰ উন্নতিৰ কাৰণে খৰচ হব। কিন্তু আজি আমি দেখিছো কি? Village level ত বিভিন্ন উন্নয়নৰ কামৰ দায়িত্বত থকা বিভাগবোৰৰ কোনো Co-ordination নাই। এটা বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰীৰ লগত আন এটা বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰীৰ কামৰ কোনো সম্বন্ধ নোহোৱাৰ দৰে। এটা বিভাগ অন্য এটা বিভাগৰ কামৰ সহায়ক নহৈ প্ৰতি বন্ধক হিচাবে কাম কৰা হে দেখা যায়—কাৰণ ভাবে, কামটো হলে সিহঁতৰ হে নাম হব। কাম বিলাক সোনকালে কেনেকৈ হয় তাৰ বাবে যত্নৰ ঠাইত কাম বিলাক দেৰি কি হিচাবে হয় তাৰ হে বেচি চিন্তা কৰা হয়। এনে অনুমান হয়। এই কাৰণেই আজি জন সাধাৰণৰ উৎসাহ উদ্দীপনা কমি গৈছে আৰু চৰকাৰৰ কামৰ ওপৰত বিশ্বাস নোহোৱা হৈ পৰিছে। সময়ৰ কাম সময়ত কৰা নহলে এফালে খৰচৰ মাত্ৰায়ো বাঢ়ি যায়—। আৰু আন ফালে জন সাধাৰণৰো উৎসাহ কমি যায়।

District administration ক্ষেত্ৰত আমাৰ বৰ বেছি পৰিমানে বেমেজালি ঘটিছে। আজিকালি কমিটিবোৰৰ সংখ্যা ইমান বাঢ়ি গৈছে যে কমিটি attend কৰোতেই আমাৰ Subdivisional Officer, Deputy Commissioner আদিয়ে আচল কাম কৰিবলৈ সময়েই নাপায়। ফলত জন সাধাৰণৰ লগত সংযোগ নোহোৱা হৈ পৰিছে। তদুপৰি বৰমুৰীয়া চাকৰিয়াল বিলাকৰ মফঃছলৰ হিচাব নাই—কিয়া হৈছে। প্ৰথমে মিনিষ্টাৰ, তাৰ পাচত Deputy Minister, Secretary, Special Officer ইত্যাদিৰ জিলা পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ যোৱাৰ ফলত জিলা অফিচাৰ সকলে জিলাৰ কাম কৰিবলৈ সময় পায় কত? Higher Officer সকলে হোৱাই নোহোৱাই ঘুৰি ফুৰা বন্ধ কৰাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে ইয়াৰ এটা শৃংখলাৰ আৱশ্যক হৈছে। গতিকে মই কও যে এইবোৰৰ এটা বিহিত ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিলে চৰকাৰৰ প্ৰতি জন সাধাৰণৰ আশ্বাস আৰু সহযোগিতা কমি আহিব। মানুহৰ অন্তৰত প্ৰেৰণা যোগাব নোৱাৰিলে আমাৰ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা কৃতকাৰ্য্য কৰা সম্ভৱপৰ নহয়। কাৰণ মানুহৰ অন্তৰত উৎসাহ, উদ্দীপনা আৰু প্ৰেৰণাৰ উদ্রেক নহলে দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাৰ বিভিন্ন উন্নয়নমূলক আচনি সমূহ কৃতকাৰ্য্য কৰি তোলা সম্ভৱপৰ নহব। প্ৰথম পঞ্চ বাৰ্ষিকী পৰিকল্পনা কাৰ্য্যকৰী কৰি তুলিবলৈ যাওতে বহুতে,

অসুবিধাৰ সন্মুখীন হোৱা আমাৰ তীব্ৰ অভিজ্ঞতা আছে আৰু তাৰে পৰাই ভয় হয় তেনে অসুবিধা আকৌ আহি পৰিব। সেই কাৰণে যাতে তেনেবিলাক অসুবিধাই আমাক প্ৰতিবন্ধক জন্মাব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে মই আগতে উল্লেখ কৰি অহা চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগ বিলাকৰ ঈৰ্ষা-ঈৰ্ষিৰ ঠাইত সমিল মিল ভাবৰ অৱতাৰণা কৰিব পাৰিব লাগিব আৰু প্ৰয়োজন হলে শাসন যন্ত্ৰটোকেই পুনৰ সংগঠন কৰিব লাগিব।

(At this stage the Speaker left the chamber and the Deputy Speaker presided.)

ইয়াৰ পিচত মই কেইটামান কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো সেই কেইটাৰ ভিতৰত প্ৰথমটো হৈছে 'এনিমেল হাচবেনড্ৰী' (Animal Husbandry'। এই শাখাটোৰ অৱস্থা অতি শোক লগা। বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ—ভাষণত—দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাত যি পৰিমাণৰ টকা এই কাৰণে ব্যয় কৰাৰ আভাস দিছে— বৰ্ত্তমান এই বিভাগটো যি দৰে চলিছে তাতৈ চায়—ইয়াৰ উন্নতি সাধন কৰিব পৰা যায়নে নোযায় কব পৰা নাযায়। এই বিভাগটোৰ পৰিপুষ্টি সাধন কৰা চৰকাৰৰ একান্ত কৰ্ত্তব্য বুলি বিবেচনা কৰো, কাৰণ আমাৰ পুষ্টিকৰ আহাৰ বুলিবলৈ প্ৰধানতঃ গাখীৰ আৰু মাছ। আমাৰ মানুহ আজি এই দুটা খাদ্য প্ৰচুৰ পৰিমাণে খাবলৈ নোপোৱাৰ ফলত আমাৰ উঠিঅহা লৰা ছোৱালীৰ মস্তিক সুষ্ঠ আৰু সবল নহয় আৰু সেই কাৰণেই—সৰ্বভাৰতীয় যেই কোনো পৰীক্ষাতেই আমাৰ ৰাজ্যৰ লৰাছোৱালীয় ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্যৰ লৰাছোৱালীৰ সমকক্ষ হৈ পাৰদৰ্শীতা দেখুৱাব নোৱাৰে। কেইবা পুৰুষোধৰি এনে সাৰ পদাৰ্থহীন খাদ্য খোৱাৰ ফলত এই অৱস্থা আহি পৰিছে আমাৰ ভৱিষ্যত বংশধৰ সকলৰ মস্তিষ্ক বিকাশৰ পথত অন্তৰায় হৈ উঠিছে। 'চাৰভে' কৰি জনা গৈছে যে যোৱা পাচ বছৰৰ আগতে আমাৰ ৰাজ্যত গাখীৰ যি পৰিমানে উৎপন্ন হৈছিল। এতিয়া তাৰ পাচবছৰৰ পিচত উৎপন্নৰ পৰিমান আৰু কমি গৈছে। এই খাদ্য-প্ৰাণ থকা আহাৰ আমাৰ লৰাছোৱালীক যোগাব পৰা অৱস্থাটোৰ বৰঙনি যোগোৱা আমাৰ চৰকাৰৰ একান্ত কৰ্ত্তব্য বুলি বিবেচনা কৰো। সেই কাৰণে এই বিভাগটোৰ বৰ্ত্তমানৰ অৱস্থাটোৰ আমূল পৰিবৰ্ত্তন নকৰিলে দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত Live stockৰ যিটো উন্নয়নমূলক আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে সেইটো হৈ নুঠিব।

ইয়াৰ পিচত মই ভুমি সংস্কাৰ (Land Reforms) সম্বন্ধে কিছু কও। এই সংস্কাৰ সম্বন্ধে অসম প্ৰাদেশিক কংগ্ৰেচৰ সভাপতি ডাঙৰীয়াই এই বিষয়ে যথেষ্ঠ কৈ গৈছে যদিও মই ইয়াকেই কব খুজিছো যে বিভিন্ন প্ৰগতিমূলক ভুমি সংস্কাৰ কাম আৰু দৰিদ্ৰ খেতিয়কক মাটি বিতৰণ কৰি আৰ্থিক দুৰৱস্থা মোচন কৰাত চৰকাৰৰ দায়ীত্ব আছে। সময় অতীত হোৱা নাই। এতিয়াও সময় আছে। জনসাধাৰণৰ আজি যিটো প্ৰয়োজনীয় সেইটো এতিয়াই নকৰিলে চৰকাৰৰ ওপৰত আস্থা কমি যায় আৰু বেলেগ প্ৰতিক্ৰিয়াই দেখাদিয়ে। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰে যথেষ্ট কাম কৰিছে যদিও যি হিচাবে কামত আগবাঢ়িব লাগিছিল সেই হিচাবে আগবাঢ়িব পৰা নাই। বিশেষকৈ মই এই কথাই কব খুজিছো আৰু বহুবাৰ কৈ আহিছো যে আজি আমাৰ ৰাইজৰ মাটিৰ সমস্যাটো অধিকতৰ জটিলহৈ পৰিছে—Fragmentation of holding ৰ কাৰণে। এই fragmentation প্ৰথমটো পৰিহাৰ কৰি তাৰ ঠাইত আন উপায় উদ্ভাৱন কৰিব নোৱাৰিলে—মাটি সমস্যাৰ সমাধান হব নোৱাৰে। কাৰণ কাকীত আজি ২৪ বিঘাকৈ মাটি দিছে যদিও কিছ বছৰৰ পিচত এইবিলাক ভাগ ভাগ হৈ পুনৰ fragmentation of holding হৈ পৰিব আকৌ পুনৰ মাটি সমস্যাই দেখা দিব। সেই কাৰণে আজি খেতিয়ক সকলক যিয়েই নিদিয়ক—তাক Economic holding কৰি বিতৰণ কৰি দিব পাৰিব লাগিব আৰু লগে লগে ইয়াৰ যাতে ভাগ ভাগ হৈ পুনৰ Uneconomic holding ত সেই মাটি পৰিনত নহয় তাৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা আমি হাতত লব লাগিব। গতিকে Fragmention of holding বন্ধ কৰিবই লাগিব আৰু তেতিয়াহে এই সমস্যাৰ ওৰ পৰিব আৰু আমাৰ দৰিদ্ৰ খেতিয়ক সকলৰ দৰিদ্ৰতাৰ মোচন হব

ইয়াৰ পিচত মই Land Revenue Record Staffৰ সম্বন্ধে এটা কথা কৈ থবখোজো চৰকাৰৰ যি নীতি সেই নীতি অনুযায়ী চৰকাৰৰ হুকুম হলেও এই বিভাগটোৰ হুকুম পালন কৰোতে বহুত পলম হয়। কেতিয়াবা এনেও হয় যে চৰকাৰে কোনো ঠাই খুলি দিলেও ইয়াৰ বিতৰণ নোহোৱাকৈ ৩।৪ বছৰ চালযায় জনসাধাৰণে ধৈৰ্য্য হেৰুৱায় পেলায়। উদাহৰণ স্বৰূপে শিৱসাগৰৰ কোৱৰপুৰৰ আৰু জকাইত ১৯৫১।৫২ চনত যি মাটি খুলি দিয়া হৈছিল এতিয়াও তাৰ বিতৰণ হোৱা নাই। এই মাটিবিলাক মানুহক আজি দিম কালি দিম কৰি থাকোতেই দিয়া হোৱা নাই—বিভাগীয় বিষয়া সকলৰো সেই মাটি চাবলৈ যোৱা হোৱা নাই। মানুহৰ মিছাই আৰ্থিক আৰু শাৰীৰিক কষ্ট হৈছে মাথো। সেই কাৰণে মই ভাবো অকল আইন প্ৰণয়ন কৰিলেই নহব। বিভিন্ন বিভাগ বিলাক সম্পৰ্ণ পুণৰগঠন কৰিব লাগে নহলে এই কাম আৰু হৈ নুঠিছে। এই ফালে মই পুনৰ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো।

তাৰপিচত—দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাৰ অৰ্ন্তগত কুটীৰশিল্প সমবায় আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ বিৰাট পৰিকল্পনা আমাৰ চৰকাৰে লৈছে। সমবায়ৰ যি পৰিকল্পনা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১৫ বছৰত কাৰ্য্যকৰী কৰিব খুজিছে আমাৰ অসম চৰকাৰে সেইটো ৫ বছৰত কৰিব খুজিছে আৰু ইয়াৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰৰ উদ্যম শলাগিব লগিয়া। মই আগতেই উল্লেখ কৰি আহিছো যে—কেৱল আইন প্ৰণয়নৰ দ্বাৰা আমাৰ কাম হৈ নুঠিব।

এই বিষয়ে আমাৰ প্ৰাদেশিক কংগ্ৰেচ কমিটিৰ সভাপতিয়েও কৈছে আৰু মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো। এই যে শাসন যন্ত্ৰৰ ভিতৰত কিছুমান অচল অঙ্গই, বাকী যন্ত্ৰটোৰ অন্তৰায় হৈ উঠিছে—সেই বিলাকৰ সলনি নহলে আমাৰ পৰিকল্পনাৰ আঁচনি—কাগজ পত্ৰত হে থাকি যাব। সেই কাৰণে আমাৰ যি বিলাক উন্নয়ন মূলক আঁচনি দেশৰ জনতাৰ মঙ্গলৰ হকে গ্ৰহণ কৰা হৈছে—সেইবিলাক যাতে বাস্তৱত পৰিণত হয় তাৰ কাৰণে চেষ্টাৰ ত্ৰুটি নকৰিবলৈ মই চৰকাৰক টানি অনুৰোধ জনাও।

Mr. DEPUTY SPEAKER : আপোনাৰ সময় হৈছে।

অসম বুলিলে বাহিৰ জগতত চাহ শিল্পক বুজায়। চাহ শিল্পই যদিও অসম ৰাজ্যৰ ৰাজহ আৰু জন সাধাৰণৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ উন্নতি সাধন বিষয়ত যি হিচাবে সহায়ক হব লাগিছিল সেই অনুপাতে নহলেও ই অসমৰ সম্পদ, নিবনুৱা সমস্যা সমাধান, বিভিন্ন শিল্প বেপাৰ বানিজ্য গঢ়ি উঠাত নিশ্চয় বহুতো সহায় কৰিছে, তাক কোনোৱে অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। অসমৰ প্ৰায় ১/৪ ভাগ লোকক ই জীৱন নিৰ্ব্বাহৰ এটা পথ দিছে। গতিকে এই শিল্পৰ কিবা অঘটন ঘটিলে অসমৰ আৰ্থিক আৰু সামাজিক অৱস্থাত এটা ভীষণ আঘাত দিব সেইটো কোনোৱে নুই কৰিব নোৱাৰে।

কিন্তু আজি কেই বছৰ মানৰ পৰা যদিয়ো দেখাত আমি উৎপন্ন বৃদ্ধি আৰু দাম বাঢ়ি যোৱা দেখিছো কিন্তু আন হাতে এই শিল্পৰ বিষয়ে বহুতো অভিজ্ঞ থকা লোকে ক্ৰমে এই শিল্প এটা অৱনতিৰ পথত আগ বাঢ়ি গৈছে বলি মত প্ৰকাশ কৰিছে। ইয়াৰ অন্য কাৰণৰ ভিতৰত এটা মূল কাৰণ এয়েই বুলি কয় যে যি বিলাক বাগান বিক্ৰী হৈছে তেনে সৰহ সংখ্যক বাগান Survey কৰিলে দেখা যাব যে উক্ত বাগান বিলাকৰ চাহগছ বিলাকৰ আয়ুস ৪০ বছৰৰ ওপৰ হৈ গৈছে। ৪০ বছৰ আয়ুস পাৰ হৈ গলে ক্ৰমে চাহগছে পাত কম দিবলৈ আৰম্ভ কৰে আৰু পাতৰ গুনো ক্ৰমে কমি আহে। বিক্ৰী হোৱা বাগান বিলাকৰ বহুত মনিলকে এনে কৰে বুলিয়ে কোৱা শুনা যায় যে বিক্ৰীৰ কেই বছৰমান আগৰ পৰা বেছি পৰিমাণৰ Chemical manure হৈ উৎপাদনৰ পৰিমান বেছি কৰা হয় মূল্য

নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাত সি সহায়ক হৈ পৰে। নতুন মালিক সকলে অধিক মূলধন বাগান কিনাত খটাব লগীয়া হোৱাত, ইয়াৰ পাচত আৰু ইয়াৰ উন্নতি অৰ্থে যি মূলধনৰ আৱশ্যক হয় তাক খটাবলৈ অসমৰ্থ নাইবা আগ্ৰহ নেথাকে আৰু কিমান সোনকালে টকাটো উলিয়াব পৰা হয় তাৰ কাৰণেহে বেচি যত্নপৰ হৈ পৰে, ফলত বাগানৰ অৱস্থা বেয়াৰ ফালে এই হেতুকে যাব ধৰিছে। এনে অৱস্থা বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে সোনকালে ব্যৱস্থা নললে ইয়াৰ ফল অতি ভয়াবহ হব, কাৰণ আৰু কিছুদিনৰ পাছতেই কাছাৰৰ বাগান বিলাকত যি সমস্যাই দেখা দিছে তেনে এটা অৱস্থা গোটেই অসমতে দেখা দিব। মই গভৰ্ণমেন্টক সোনকালে এটা তদন্ত কৰি এই বিষয়ে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ জনাও।

এতিয়া বিভাগীয় তদন্তৰ প্ৰতি মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো কোনো চৰকাৰী বিষয়াই দোষ কৰিলে বা কোনো অভিযোগ আনিলে তদন্ত কৰাৰ যি ব্যৱস্থা আছে সি অপাৰগ হৈ পৰিছে। কাৰণ দেখা যায় যে, এই বিভাগীয় তদন্তবোৰ দুই-তিনি বছৰেও শেষ নহয়। ফলত বিষয়াসকলে বহুত অসুবিধা ভোগ কৰিব লগাত পৰে আৰু বিভাগৰো অশেষ ক্ষতিসাধন হয়। সেই কাৰণে এই বিভাগীয় তদন্তবোৰ অতি সোনকালে সম্পন্ন হোৱাৰ ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাওঁ।

এতিয়া প্ৰচাৰ বিভাগৰ বিষয়ে দুআৰ মান মই কব খুজিছো। বৰ্ত্তমান সময়ত প্ৰতি ৰাষ্ট্ৰৰে প্ৰচাৰ বিভাগটো ৰাষ্ট্ৰৰ এটা ডাঙৰ শক্তি বুলি গণ্য কৰা হয়। ৰাষ্ট্ৰ শক্তিশালী, সম্পদশালী আৰু উন্নয়ন পথত আগবঢ়াই নিবলৈ জনসাধাৰণৰ মাজত আত্মচেতনাৰ সহযোগ আৰু ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতি বিশ্বাসৰ ভাব গঢ়ি তুলিব পাৰিব লাগিব। এইটো হৈছে প্ৰচাৰ বিভাগৰ কাম কিন্তু আমাৰ বৰ্ত্তমান প্ৰচাৰ বিভাগে সেই আৱশ্যকতা অনুসৰি কাম কৰিব পৰা নাই। এই বিভাগৰ আমূল পৰিবৰ্তন দৰকাৰ বুলি মই ভাবো। জনসাধাৰণৰ মাজত উৎসাহ, উদ্দিপনা সৃষ্টি কৰিবৰ কাৰণে বৰ্ত্তমান এই বিভাগ একেবাৰে সক্ষম বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস। দ্বিতীয় পঞ্চ-বাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাৰ বিভিন্ন আঁচনি কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিবৰ কাৰণে প্ৰচাৰ বিভাগে ৰাইজক সজাগ কৰিব পাৰিব লাগিব। ৰাইজৰ মনত এটা নতুন আশাৰ সপোন জগাই তুলিব পাৰিব লাগিব তেতিয়াহে ২য় পঞ্চ-বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা কৃতকাৰ্য্য হোৱাৰ সম্ভাৱনা। কিন্তু বৰ্ত্তমান আমাৰ প্ৰচাৰ বিভাগে সেই কাম সমাধা কৰিব কেতিয়াও নোৱাৰে। যদি ২য় পঞ্চ-বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ কাম বিলাকত বাস্তৱত পৰিণত কৰাটো গভৰ্ণমেন্টে ইচ্ছা কৰে তেন্তে এই বিভাগৰ আমূল পৰিবৰ্ত্তন সোনকালে আগতেই কৰাটো একান্ত প্ৰয়োজন বুলি মই ভাবো আৰু মোৰ আন্তৰিক অনুৰোধ যেন গৱৰ্ণমেন্টে এই কাম জৰুৰী বুলি ভাবি ব্যৱস্থা হাতত লয়।

লোকেল বোৰ্ড, মিউনিচিপালটি আদিক আৰ্থিক সাহায্য দিব লাগে বুলি ভাবো কিন্তু আমি দেখিবলৈ পাইছো যে এনে অৰ্দ্ধ চৰকাৰী সকলো অনুষ্ঠানৰ বহুতৰ কাৰ্য্যক্ষম (efficiency), নিয়মানুবৰ্ত্তিতা আৰু শৃঙ্খলতা কমি আহিছে। জন সাধাৰণৰ এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু আগ্ৰহ ক্ৰমে কমি আহিছে। এই অনুষ্ঠান সমূহৰ কাৰ্য্যক্ষম শক্তি আৰু শৃঙ্খলাৰ ভাবে পৰিচালনা হোৱাৰ ওপৰত আমাৰ জাতীয় চৰিত্ৰ উন্নত হোৱা আৰু জাতীয় কাৰ্য্যক্ষম শক্তি বঢ়াৰ বহুতো খিনি নিৰ্ভৰ কৰিছে। কিন্তু এই বোৰৰ কাৰ্য্যক্ষম শক্তি কমি অহা আৰু বিশৃঙ্খলা বৃদ্ধি পোৱাতো দুখৰ কথা। সেই কাৰণে ইয়াৰ মূল কাৰণ কি, আৰু তাক প্ৰতিবোধৰ অৰ্থে কি ব্যৱস্থা লব লাগে সেই বিষয়ে এটা তদন্ত কমিটি বহুৱাই তদন্ত কৰাৰ আৱশ্যক বুলি মই ভাবো আৰু এটা বৰ দুখ লগা কথা যে জনসাধাৰণৰ মাজত এটা চিন্তা আৰু বিশ্বাস হৈছে যে ছিলঙলৈ নগলে কোনো কাম সিদ্ধি নহয়। ইয়াৰ বাবে অৱশ্যে ব্যক্তিগত ভাবে দায়ী কোন কব নোৱাৰো তথাপি আমি সকলোৱেই দায়ী বুলি ধৰিব লাগিব। আমি এতিয়া এই চিন্তা-ধাৰা দূৰ কৰিবৰ কাৰণে যত্ন কৰিব লাগে কাৰণ ই গোটেই শাসনযন্ত্ৰটোৰ প্ৰতি জনসাধাৰণৰ আস্থা কমাই আনিছে। জিলা আৰু মহকুমাৰ বিভিন্ন বিভাগৰ দায়িত্ব থকা কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ

initiative আৰু কামৰ দায়ীত্বৰ প্ৰতি যিটো আগ্ৰহ থাকিব লাগে সেইটো নিৰ্ম্মূল হৈ গৈছে। এইটো এটা বৰ বেয়া লক্ষ্যণ ; ইয়াৰ ফলত District administration বিলাকত এটা অচলতা আহি পৰিছে। এইটো জাতীয় আৰু গণতন্ত্ৰ ৰাষ্ট্ৰৰ কাৰণে লক্ষ্যণ নহয় বুলি মই ভাবো। সেই কাৰণে মই সদস্য সকলক আৰু চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰিছো যাতে এই বিষয়ে আমি সকলো সজাগ থাকো আৰু এনে চিন্তা ধাৰা প্ৰতিবোধ কৰিবৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে যত্নপৰ হওঁ।

আমাৰ কিছুমানৰ মাজত ঠাই বিশেষে অৰ্থাৎ Localism বৰ বেছি ভাৱাপণ্ন হোৱা দেখা গৈছে। নিজৰ অঞ্চলৰ প্ৰতি আমাৰ আকৰ্ষণতো ৰব বেছি পৰিমাণে বাঢ়ি গৈছে। এইটো বৰ অশুভ লক্ষ্যণ। আমাৰ Welfare State নাইবা সমাজ তান্ত্ৰিক আদৰ্শ ৰাষ্ট্ৰ গঢ়াৰ পথত ই এটা ডাঙৰ অন্তৰায়। এই দৰে এঠাইৰ উন্নতি কৰি আন ঠাইৰ উন্নতি বিষয়ে বাদ দিলে আমাৰ উদ্দেশ্য সকল নহব। আমি স্থানীয় ভাৱাপণ্ন হৈ নিজৰ ভিতৰতে বিভেদৰ সৃষ্টি কৰাটো ভাল হোৱা নাই। সেই কাৰণে এনে যাতে চিন্তাধাৰা গঢ়ি উঠিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে আৱশ্যক ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দায়ীত্ব থকা সকলক বিশেষ কৰি অনুৰোধ জনাওঁ।

Shri KHAGENDRA NATH NATH : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই সদনত যিখন ঘাটিপৰা বাজেট দাঙি ধৰিছে সেই বাজেট খনেই বছৰৰ শেহত ৰাহি হৈ পৰিব। এইটো আমি সদাই দেখি আহিছো। এই বছৰত তেখেতে কোনো নতুন কৰ লগোৱা নাই, বৰঞ্চ বহুত পৰিকল্পনা হাতত লৈছে আৰু অহাবছৰত কি কি নতুন কাম হাতত লব তাৰ কথাও উল্লেখ কৰি গৈছে। ভাষণ প্ৰসঙ্গত, তেখেতে উল্লেখ কৰিছে যে অসমত এতিয়াও জমিদাৰী উচেছদ কৰিব পৰা নাই, ই সৰ্ব্বোচচ ন্যায়ালয়ৰ ওচৰত আছে। এই কথা প্ৰতি বছৰে কোৱা হয় যে আমাৰ জমিদাৰী উচেছদ আইন খন হয় উচচ ন্যায়ালয়ত আছে নহয় সৰ্ব্বোচচ ন্যায়ালয়ত আছে। এই কথা কংগ্ৰেছ সভাপতি শ্ৰীযুত চৌধুৰী ডাঙৰীয়াইও উল্লেখ কৰিছে। কংগ্ৰেছৰ নীতি জমিদাৰী প্ৰথা উচেছদ সাধন কৰা, এনেকি কংগ্ৰেছৰ Election Manifestoত ও আছে যে আমি জমিদাৰী প্ৰথা উচেছদ কৰিম। যি এখন বিল অনা হল, সিও অকৃতকাৰ্য্য হোৱাৰ নিচিনা হৈছে। তাৰ ফলত জমিদাৰ সকলে জমিদাৰী এলাকাত সকলো বনজ সম্পদ যেনে শাল আদি মূল্যবান গছ সমূহ কাটি ঝাৰযোৰ ধ্বংসত পৰিণত হব ধৰিছে। আৰু যিহকে পাইছে তাকেই লাভ বুলি লৈছে। কিন্তু ইয়াৰ পৰা আমাৰ জাতীয় সম্পদৰ ক্ষতি হৈছে। তেওলোকে নজৰ চালামি লৈ মাটি পট্টন দিছে। যাকে পায় তাকে মাটিবিলাক বিক্ৰি কৰিছে। চৰকাৰে আইনৰ দোহাই দিছে কোৰ্টৰ দোহাই দিছে। এইবিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো যে যি আইনৰ কবালত পৰি আছে সেই আইনৰ মেৰপাক অতি শীঘ্ৰে দূৰ কৰি যদি জমিদাৰী প্ৰথা উচেছদ সাধন কৰিব নোৱাৰে তেন্তে আমাৰ সমাজতন্ত্ৰ সমাজ কেনেকৈ গঠিত হব কব নোৱাৰো।

আমাৰ অসমৰ দ্বিতীয় পঞ্চ-বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত যিবিলাক আঁচনি লৈছে সি সুসম্পন্ন নহব। কিয়নো আমাৰ ইয়াত চিমেন্ট নাই, লোহা নাই, টীনপাত নাই, সকলো বাহিৰৰ পৰা আহিব লাগে, কিন্তু আমাৰ অসমৰ্থ ৰেল লাইন টোৰে আহোতেই সকলো বন্ধ হৈ যাব। লাইনটো বছৰৰ ৩/৪ মাহ বন্ধ হৈ থাকে। মহাজন বিলাকে ২/৩ মাহৰ মূৰতহে যাবতীয় সামগ্ৰী আনিবলৈ সমৰ্থ হয়। সেই মৰ্ম্মে আমি নলবাৰীত বহা Assam Pradesh Congress Committeeৰ মিটিঙত এটা প্ৰস্তাৱো লৈছিলো। অৱশ্যে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে সেই মৰ্ম্মে চেষ্টা ও কৰিছে। কিন্তু আসামৰ ভাগ্যত 'তেতুলেৰ বিচি' পালেহে হব।

(*Voice*—গল্পটো নকলে কেনেকৈ বুজিম ?)

গল্পটো হল, এক মহাজনৰ পৰা এটা মানুহে টকা ধাৰে আনিছিল মহাজনে বহু বাৰ তাগাদা কৰি থাকে, এদিন ধৰুৱাজনে কলে অমুক দিন আহিলে আপোনাৰ টকাখিনি শোধ কৰিম। সেইমতে মানুহজনে যেতিয়া টকা পৰিশোধ কৰাৰ সময় হল তেতিয়া টকা নিবলৈ মহাজনক মাতিলে। যেতিয়া মহাজন আহিল, ঋণকাৰীয়ে এটোপলা তেতুলৰ গুটি বান্ধি লৈ যাবলৈ ওলাল। যাওতে মহাজনে কলে যে টকা দিবলৈ এৰি যোৱা কলৈ ? তেতিয়া যি টোপোলাৰ পৰা তেতুল গুটি বিলাক দেখুৱাই কলে যে এই গুটি রুৱাৰ পিচত তেতুল গছ হব। আৰু সেই তেতুল বিক্ৰি কৰি আপোনাৰ টকা পৰিশোধ কৰিম, ভয় নাই। টকা পাবই,--(হাঁহি)।

আমাৰ অসমৰ অবস্থাও ঠিক তেনেই হৈছে। কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসকল ইয়ালৈ আহি আমাক আশ্বাসৰ পিচত আশ্বাস দি গৈছে। কৈছে যে এইটো বৰ দৰ্কাৰী কথা। টকা লৈ কথা নাই। কাম হবই লাগিব। সময়ৰ মুৰত দেখা গল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ঘোষণা কৰিলে প্ৰথমতে তেখেত সকলে লোহা তৈয়াৰী কৰা কাৰখানা খুলিব, লোহা তৈয়াৰ হলে লোহাৰ সৰঞ্জাম তৈয়াৰী কৰিব, পিছত অসমক ৰেল লাইন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব। তাকেহে কৈছো অসমৰ ভাগ্যত 'তেতুলবিচি'। একো নাই। অবশ্যে আমাৰ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিছে। আসামত যি কেইটা ৰেল লাইন আছে তাৰ গাড়ীবিলাক ভাৰতৰ সকলো ৰাজ্যৰ গাড়ীতকৈ বেয়া, ময়লা কিন্তু যেতিয়া গাড়ীৰ মাচুল বঢ়ায় তেতিয়া ঠিক মতে আসামতো বঢ়াইছে। ৰেল বিভাগৰ বাজেট সদায় Surplus হৈয়ে আছে। কিন্তু ডাব্বা বিলাকৰো আনকি একো উন্নতি নাই। আমাৰ পৰিকল্পনাৰ জৰিয়তে যদি কিবা কৰিব পৰা হয় তেন্তে শক্তি অনুসাৰে কৰা দৰ্কাৰ।

গোৱালপাৰা জিলাত কলাজ্বৰ প্ৰকোপ বৰ বেচি বাঢ়িছে অবশ্যে শুনিছো ডাক্তৰৰ অভাব। তথাপি মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে ঠায়ে ঠায়ে ইয়াৰ নিবাৰণ কেন্দ্ৰ কেইখন মান গোৱালপাৰাতো খোলাৰ চেষ্টা কৰে। কাৰণ এঠাইত যদি কলাজ্বৰত পৰি কোনো মানুহে বিনা চিকিৎসাত মৰিবলগা হয় তেতিয়া গভৰ্ণমেণ্টৰ পক্ষে আজিৰ দিনত বৰ লাজৰ কথা।

তাৰপিচত অসমত River Valley Project নাই। ভাৰতৰ ভিতৰত প্ৰাকৃতিক সম্পদ আৰু কোবাল নদ নদীৰে অসম ভৰপুৰ এনে নদ নদীপূৰ্ণ ৰাজ্য ভাৰতত বিৰল। কিন্তু ইয়াতকৈ দুখৰ কথা কি থাকিব পাৰে যে এই অসমত এটাও তেনে প্ৰজেক্ট নাই। মই কও যে আমাৰ নদ নদীৰ শক্তি ব্যৰ্থ হৈছে। ই প্ৰকৃতিৰ অভিশাপ আমাৰ উমুট্ৰু Hydro-Electric প্ৰজেক্টৰ বাহিৰে একো নাই। ৰাজ্যিক চৰকাৰে এই গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক পুনৰ জোৰ দিব লাগে যাতে ২।৩ টা আৰু প্ৰজেক্ট লব পাৰি। আমি কুটিৰ শিল্পৰ কথা মুখেৰে কও। অকল কাপোৰ বলেই কুটিৰ শিল্প সম্পূৰ্ণ নহয়। Electric Power নহলে কুটিৰ শিল্প গঢ়ি উঠিব নোৱাৰে।

কাশ্মীৰত Hydro-Electric Project আমি দেখি আহিছো। তেনেকুৱা project ৰ বহুত সুবিধা আমাৰ ৰাজ্যত আছে। অসমত সৰু সৰু নদী বহুত আছে। Small Hydro-Electric Project কৰিব পাৰিলে আমাৰ কুটিৰ শিল্পৰ বহুত উন্নতি হব। আমাৰ বিজুলী শক্তিৰ অভাবৰ কাৰণে কুটিৰ শিল্পৰ চকুত লগা উন্নতি আমি দেখা নাই। কুটিৰ শিল্পৰ উন্নতি কৰিব পাৰিলে আমাৰ বহুত শিক্ষিত লৰা কামত নিয়োগ কৰিব পৰা যাব আৰু লগতে দেশৰো সমৃদ্ধি বাঢ়িব।

বৰ্ত্তমান যুগ সমবায়ৰ যুগ। সমবায়ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আমি Socialistic patern of Society আশা কৰিব পাৰো। কিন্তু যি ভাবে সমবায় ক্ষেত্ৰত আগ বাঢ়িব লাগিছিল সেই ভাবে আমি আগ বাঢ়িব পৰা নাই। গতিকে বৰ্ত্তমান বেচিকৈ

সমবায় ট্রেনিং কেন্দ্র খুলি আমাৰ ডেকা সকলৰ সমবায় শিক্ষা দিব লাগে। মুখেৰে সমবায় সমবায় বুলি কৈ থাকিলে নহব কাৰ্যত তাৰ ফল দেখুৱাব লাগিব। দেখা গৈছে যোৱা দুই বছৰৰ ভিতৰত Credit societyৰ যোগেদি ১।২ শ কৈ ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা হৈছে। কিন্তু সেই কাম একেবাৰে দীৰ্ঘ ম্যাদী। একবছৰ তিনি মাহৰ পিছতো পৰিশোধ কৰিব লাগে। তাৰ ফলত মানুহে হালৰ গৰু বা মাটি বাৰি বেচি ঋণ পৰিশোধ কৰিব লগাত পৰিছে। গতিকে এই ঋণৰ দ্বাৰা মানুহৰ উপকাৰ হোৱা চাবি অপকাৰহে হৈছে। গতিকে মই কব খুজিছো যে এই ঋণ দীৰ্ঘ ম্যাদী কৰি দিব লাগে ১০। ১৫ বছৰৰ কাৰণে ম্যাদ বঢ়াই দিব লাগে, তেতিয়াহে এই ঋণ দিয়াৰ সাৰ্থকতা হব। এই বিষয়টোৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। মই ইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

Shri DEBESWAR RAJKHOWA: Mr. Speaker, Sir, I rise to congratulate the Finance Minister for his illuminating and splendid speech while dwelling on the First Five-Year Plan and the Second Five-Year Plan. In the First Five-Year Plan, our Government, as a matter of fact, received substantial amount from the Centre and the amount has been very well spent for development purposes and what is left will be spent within a few days.

Sir, the Finance Minister in his illuminating speech, has dwelt on the First Five-Year Plan as well as the Second Five-Year Plan. Since Independence our people have become plan-minded and they want to know what Government have done within a Plan period. From the Finance Minister's speech, we will see that schemes were taken up by Government costing Rs. 39·50 lakhs. Sir, what is the Second Five-Year Plan? As a matter of fact, for the First Five-Year Plan the amount allotted was essentially inadequate. So, our Government had to make funds available for the Second Five-Year Plan. As a matter of fact, the Chief Minister did his utmost to get money from the Centre in connection with the Second Five-Year Plan. Now, Sir, inspite of all this, no major project has been allotted to Assam. I take this opportunity to request Government and the Minister concerned to see that at least one major project is given to Assam. In this connection, I have learnt that the Kopili Project will be very much suited to our State and we hope that Government will see that Kopili Project is materialised.

Sir, the Finance Minister was pleased to refer in his speech to the States Reorganisation Commission's Report with regard to the fact that we need a strong and integrated State and that the region in the north east of Pakistan should be consolidated into one single unit. We fully appreciate this. The idea of a separate Hills State was dismissed by the

States Reorganisation Commission but some of our friends are still urging for such a State. Sir, a State within a State cannot be possible. So, I request those friends who are still harbouring that sort of idea to give it up.

Sir, coming to education, I have seen that we are every year spending large sums of money in matters of education. But, as a matter of fact, we are not looking very much to the technical side of education. Sir, we have been complaining off and on that for want of technical personnel, we have not been able to execute our schemes......

Mr. DEPUTY SPEAKER: Mr. Rajkhowa, I hope you will continue for 5 minutes more, we will adjourn now and you may speak when the House meets again.

Adjournment.

(The Assembly was then adjourned for lunch till 2 P.M.)

(after a lunch)

Shri DEBESWAR RAJKHOWA: Mr. Speaker, Sir, I was referring to the technical side of education. In this connection I am glad that our Government have already set up a full-fledged Engineering College at Gauhati. But last time there was some sort of an assurance from the Government that another engineering college would be set up at Jorhat. But we find that no provision has been made for that purpose in this year's Budget.

Mr. SPEAKER: I find some money has been allotted. At page 165, there is an item of Rs. 2,46,500. I, of course, do not know for what exactly this money has been provided.

Shri DEBESWAR RAJKHOWA: I have seen that, Sir, but it has not been specifically mentioned that this amount is meant for the Engineering College at Jorhat. I would, therefore, request Government to fulfil the assurance that they gave last year.

Then, Sir, I feel that there should be guest house in the Medical College compound. It is often complained that many people who go with patients do not find accommodation to stay at Dibrugarh. So, a guest house with catering arrangements is very necessary so that those persons who go with patients are not stranded for lack of accommodation. I hope Government will look into this matter.

Now, Sir, regarding the Pay Committee, the Finance Minister said that it is expected that the Committee may be able to submit their recommendations in the near future. He simply said "near future". This seems to be very vague. In order to keep up the spirit, I would request the Finance Minister to give a definite date by which the recommendations of the Pay Committee may come before the public.

Then, Sir, I have found that in girls' schools, both High and Middle English Schools, male teachers are put though now-adays there is no dearth of educated ladies. I do not know what is the policy of Government, but I should think that as far as practicable the male teachers should not be there and in their places educated lady-teachers should be appointed.

Sir, I feel that the Dergaon and Bokakhat are two growing areas in my subdivision and town committees should be constituted for these places, in the near future.

Sir, the Bar Association of Golaghat has been for a long time urging on Government to establish a Circuit Court at Golaghat. We have seen that Government have set up Circuit Courts in North Lakhimpur and Goalpara, but the case of Golaghat has been neglected. I, therefore, request Government that this proposal of the Golaghat Bar Association may be taken into consideration and a Circuit Court be started there at an early date.

Then, Sir, last time I spoke of Nahorani Chokora Ali in my constituency and the Public Works Department Minister assured me on the floor of this House that this matter would be taken into consideration. But one year is going to elapse since then and no action has been taken in the matter. I request Government to see to it.

Then, Sir, in the last year's Budget, provision was made for one whole-time Sub-Registrar for Golaghat. That budgeted period is going to be over in a few days, but no appointment has yet been made. I request Government to see that the post is filled up at an early date. (The bell rang).

Only one point more, Sir. The Dergaon High School is a very old Aided High School ; its results are consistently good and it has also got sufficient number of students. I desire that this school should be converted into a multi-purpose institution

in the next Five-Year Plan. With these few words, I again congratulate the Finance Minister.

Shri ANANDA CHANDRA BEZBARUA: Mr. Speaker, Sir I rise to speak a few words on the Budget that has been placed before the House. We are grateful to the Finance Minister for giving an elaborate description of the Budget. Though from the expenditure side it appears that our expenditure exceeds more than 3 crores, I think, it will be much more if we are to implement the future recommendations of the Pay Committee. I think, that has to be done because we are expecting that the report of the Pay Committee will be out very shortly and we will be given to know what Government want to do. So far as this year's Budget is concerned, it is very important because here we are making a survey of our achievements in the First Five-Year Plan period and also providing money for the implementation of the Second Five Year Plan of the first year. By going through the Budget we find that sufficient money has been allotted for the nation building departments such as Education, Civil Works, Agriculture, etc. We are all very glad for that, but our suggestion is that mere provision will not do, we should see that those provisions are fully utilized and better utilized.

In the education side, Sir, we do not find any provision for taking over new venture schools. Our policy is to remove illiteracy from the country within 1958. Only two years now remains but we are having no expansion of compulsory primary education for the last few years. If we proceed like this then we will not be able to achieve our target. In the current year also no provision has been made for taking over Venture Lower Primary Schools. I request the Finance Minister to see that some provision is made for that purpose. (Shri Motiram Bora: There is). I am glad to hear that there is, but I, for myself, do not find any thing for taking up Venture Lower Primary schools. There is no provision on that score in the current Budget also.

Another important omission we find on the education side is that no provision for the Technical Engineering College at Jorhat has been made. It shows that Government is going back on its assurance given on the floor of this House. Not only that, a deputation of the leading people of Upper Assam waited upon most of the Ministers and it was declared that this project would be taken up within two months of getting land. But, Sir, we do not see any attempt being made for acquisition

of land. (Mr. Speaker: Notification has been given). If that is going to be implemented then I am glad.

Regarding the Labour Welfare Scheme, I congratulate the Government for taking up various welfare schemes, but the provision that has been made for the Kasturba Gandhi Memorial Fund, the Hind Majdoor Fund and the Assam Seva Samiti Fund, that is Rs.18,000, I think, is very small. I request the Government to see that some more provision is made for these purposes.

Regarding electricity, it is admitted that this State is very backward. We produced 10 thousand kwts., before the First Five-Year Plan period but that has been reduced to 8 thousand kwts. now. We should vigorously push on with the electricity schemes. On this point I want to mention the case of Sibsagar. The people of Sibsagar attempted to start this project there by a private limited company on a verbal assurance from the Government authority that a Government loan for the purpose would be forthcoming, but subsequently the policy of the Government was changed and the loan which was suggested to be given by the Finance Corporation was also refused and the Corporation refused to give the required amount to the Sibsagar Electricity concern without a guarantee from the Government authority. We find that in Saurashtra such loans have been given to private concerns on Government assurance by Finance Corporation.

Shri RAMNATH DAS (Minister): In what way Saurashtra has given the loan ?

Shri ANANDA CHANDRA BEZBARUA: My information is that they have granted such loans on Government assurance.

Shri RAMNATH DAS (Minister): We have also arranged through the Finance Corporation.

Shri ANANDA CHANDRA BEZBARUA: But Government did not give that assurance to the Finance Corporation.

Shri RAMNATH DAS (Minister): That assurance was not sought for in case of the Sibsagar Electricity concern.

Shri ANANDA CHANDRA BEZBARUA: We waited upon the authority concerned on deputation and requested them to give that assurance. we also requested the Chief Minister.

Shri BISHNURAM MEDHI (Chief Minister) : Nobody appeared before me in this connection. Some time after, I received a letter saying that they wanted to float a company and that they had got an assurance of private collection of Rs. 75,000 or 1 lakh and that they wanted a loan from the Government 5 lakhs of rupees of without any security which we had to refuse.

Shri ANANDA CHANDRA BEZBARUA : We wanted a loan of Rs. 5 lakhs, we collected one lakh. I am only expressing the opinion of the people of Sibsagar. Now I am glad that it is going to be taken up by the Government.

As regards the Administration, I am sorry to say that we have not yet been able to get out of the old machinery. Even to-day it is very difficult to get certain information or report after a considerable delay. People have to wait for years before they get a reply to their application. For instance there are cases where people submitted loan applications as early as 1952 or 1953 but until to-day they have not known what has happened to those applications. When I myself enquired about such an application I found from the record that the Deputy Commissioner of Sibsagar sent a reminder on the 27th February 1956 but even now nothing has been done in that case. For all this we, of course cannot blame the officers. We generally find that most of the officers are overburdened with work. For example, a Sub-Deputy Collector is now-a-days given all sorts of works from making local enquiry for flood relief to sitting in various meetings. He has to do so many multifarious duties that he hardly finds time to attend to his normal duties. So also is the case with the Subdivisional Officer and the Deputy Commissioner. They have got to attend many meetings, numbering about 40 to 50 a week, besides, attending to big persons and big officials. You cannot blame these officers, but we must find out ways and means to improve the administrative machinery so that things are regularly and expeditiously attended to.

So far as distribution of railway wagons are concerned, we have received various complaints from many subdivisional traders that they do not get wagons in time. I would request the Supply Minister to see that in making distribution of wagons our Trade Adviser looks into the grievances of our traders.

Shri BAIDYANATH MOOKERJEE (Minister): He cannot make 15 wagons to 150.

Shri ANANDA CHANDRA BEZBARUA: But the fact is that genuine traders do not get wagons and a favoured few get them.

Shri BAIDYANATH MOOKERJEE (Minister): The interested traders may say so. We made several enquiries on such allegations but we found them having no foundation.

Shri ANANDA CHANDRA BEZBARUA: We are glad to hear that, but I would request the Minister to see that such allegations do not come and there is no suffering of the people on this account.

So far as Local-Self Government Department is concerned, everybody knows that these self-government bodies are suffering for want of finance. The Finance Enquiry Committee's Report was out and we expected that some heads of revenue would be given over to the local bodies but we find that Government have not been able to come to any conclusion uptil now. My request is that something must be done very early and these bodies should not be allowed to starve any longer.

Then, Sir, so far as my constituency is concerned, I know that the Subdivisional Development Board has recommended some roads and I hope our State Development Board will take up these roads, *i. e.*, one is Bharali Road and the other is Nazira-Geleky Ali.

Regarding health in my constituency, I think, there should be some more dispensaries, especially, Public Health Dispensaries because people in some areas there are suffering from Kala-Azar and other such diseases.

So far as Veterinary Dispensary at Nazira is concerned, it has not been able to serve the cattle population of the very wide areas. My submission is that, if possible, one or two more Veterinary Dispensaries should be established in that area.

With these words, I resume my seat.

Shri DAVIDSON BHOBORA : অধ্যক্ষ মহোদয়, বিশেষকৈ ভাষণত জনজাতীয় অঞ্চলৰ উন্নতিৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা কাৰণে মই মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক ধন্যবাদ দিছো। এইবাৰৰ ভাষণত তেখেতে আমাৰ বিষয় উল্লেখ কৰিবলৈ কিছু চেষ্টা কৰিছে। আমাৰ জনজাতীয় লোকসকলে জানিছে যে তেওঁলোকৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও বছৰে বছৰে ভালেমান টকা ৰাজ্যিক চৰকাৰক দিয়ে। অৱশ্যে আমাৰ ৰাজ্যত টকা পইচাৰ জোৰ নাই। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা যথেষ্ট টকা পাইছে। অৱশ্যে ইয়াকো মানুহে জানিছে যে যিখিনি টকা কেন্দ্ৰৰ পৰা জনজাতীয় উন্নয়নৰ কাৰণে পায় তাকো ৰাজ্যিক চৰকাৰে শেষত খৰছ কৰিব নোৱাৰে। মোৰ পূৰ্ব্ব বক্তা কাকতী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটোত বহুতো বিশৃঙখলাই ঠাই লৈছে তাৰ ফলত আমাৰ যিমান খিনি উন্নতি হব লাগিছিল বা যিমান আগবাঢ়িব লাগিছিল সিমানখিনি হোৱা নাই। সেই কাৰণে মূল বাজেটত প্ৰত্যেক বিভাগৰ কাৰণে যিবিলাক টকা আমি মঞ্জুৰ কৰো সি সেই কামত খৰছ নহয় আৰু বছৰৰ শেষত সেইটকা অন্যকামত খৰছ কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰা দেখো। প্ৰত্যেক বিভাগৰ পৰাই Reappropriation ৰ কথা শুনো। যি বিভাগত কাম হব লাগিছিল সেই কাম কৰিবলৈ অসমৰ্থ। অনেক সময়ত দেখা যায় যে মূল বাজেটত হয়তো ১০টা Maternity and Child Welfare Centre খোলাৰ প্ৰস্তাৱ হৈছিল। কিন্তু বছৰৰ শেষত নানা Technical difficulty ৰ কাৰণে বা অন্যান্য অসুবিধাৰ আজুহাত খুৱাই খোলা নহল। কিন্তু সেই টকাৰে Town Maternity Home এটা খোলা হল এইদৰে দেখা যায় যে, Department ৰ অৱহেলা নাইবা সময় মতে কাম কৰিব নোৱাৰাৰ ফলত Art. 275 ৰ পৰা আমাৰ জনজাতীয় গাৱৰ ভিতৰত যিমান কাম দেখিবলৈ পাব লাগিছিল সিমানখিনি দেখিবলৈ পোৱা নাই। হয়তো সেই টকা আন আন ঠাইত আৰু আন আন বিষয়ত খৰছ হৈছে। মই আৰু এটা কথাত চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো সেয়ে হৈছে Embankment ৰ কামবিলাক Engineer ৰ অভাৱতে সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠে। তেওঁলোকৰ সহায়কাৰী কৰ্ম্মী সিমান নাই। বিশেষকৈ মঙ্গলদৈত Embankment and drainageৰ বহুতো আচনি সহকাৰী কৰ্ম্মীৰ অভাৱত পৰি আছে। অৱশ্যে অসমত Technician ৰ অভাৱ আছে বুলি আমি বিশ্বাস কৰো। কিন্তু যিকেইটা বৰ্ত্তমান আছে, তাকেই সকলো জিলা আৰু মহকুমাতে সমানে ভগাই দিলে সকলো Subdivision ত সমানে কাম হব পাৰে। গৰ্ভৰ্ণমেণ্টে যেন তাকেই কৰে।

তাৰ পিছত বিশেষকৈ Darrang Division ৰ P.W.D ৰ area অত্যন্ত ডাঙৰ হৈ পৰিছে। প্ৰায় ২০০ মাইল জুৰি এটা এৰিয়াৰ ভিতৰত এজন মাত্ৰ Executive Engineer ৰ পক্ষে কাম চলোৱা সম্ভৱ নহয়। সেই কাৰণে কওঁ যে উক্ত এৰিয়াটো দুভাগ কৰি আৰু এটা P.W.D Division কৰিব লাগে। মই এই বিষয়ে অলপতে P.W.D মন্ত্ৰী মহোদয়ক কোৱাত তেখেতে কৈছিল মঙ্গলদৈৰ বাবে এটা বেলেগ P.W.D Division Sanction হৈ আছে, কিন্তু officer ৰ অভাৱত এতিয়ালৈকে হোৱা নাই। মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যাতে এই কামটো সোনকালে কাৰ্যকৰী হয়।

অজি কেইমাহমানৰ আগতে Art. 275 Scheme ৰ ভিতৰত Cottage Industry training ৰ কাৰণে stipend দিয়াৰ advertisement দেখিছিলো কিন্তু জানিব পাৰিলো ভৈয়ামৰ জনজাতিৰ পৰা কোনো লৰা এই ট্ৰেইনিং লবলৈ আগ বাঢ়ি নাহিল। মই ভাবো Training Centre টো কাছাৰত থকাৰ কাৰণে ইমান দূৰলৈ আমাৰ লৰা যাব নোখোজে। মই কও যে ভৈয়ামৰ জনজাতিৰ শিক্ষা লোৱাৰ সুবিধাৰ কাৰণে Plains district ত আৰু এটা Training Centre খুলি দিব লাগে

তাৰ পাছত Art. 275 ৰ grant ৰ পৰা nurse আৰু Mid-wifery Training ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কেও অলপ কব খোজো ।

তেজপুৰ বা তেনেকুৱা কিছুমান ঠাইত Nurse আৰু Mid-wifery Training Centre খুলিছে সঁচা কিন্তু কোনো centre তে hostel ৰ ব্যৱস্থা নাই। তাৰ কাৰণে ছাত্ৰী সকলৰ বৰ অসুবিধা হৈছে গতিকে যত যত nurse আৰু mid-wifery training ৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সেইবোৰ ঠাইত ছাত্ৰী সকলৰ থকাৰ ব্যৱস্থাও কৰিব লাগে ।

তাৰ পাছত Community Project ৰ ক্ষেত্ৰত অলপ কব খোজো। মই আজি প্ৰায় চাৰি বছৰ ধৰি Community Project ৰ ভিতৰত কাম কৰি আহিছো। এই Project ৰ উদ্দেশ্য গ্ৰাম্য নেতা তৈয়াৰ কৰা। সেই কাৰণে নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কব খোজো যে যিবিলাক গাওঁত ১৯৫২ চনৰ পৰাই Project ৰ কাম চলি আহিছে সেই বিলাক গাওঁত গ্ৰাম সেৱকৰ কাম গাৱৰ নেত্ৰীস্থানীয় লোকৰ হাতত দিয়া ভাল হব। তাকে কৰিলে গাৱৰ সৰ্বসাধাৰণৰ মাজত আস্থা আহিব আৰু গাওঁ উন্নয়ণৰ কাম নিজে নিজে হাতত লব পাৰিব আৰু নিজৰ পৰা নেতা উলিয়াব পাৰিব। গাৱৰ লোকৰ হাতত এই কামৰ ভাৰ দি সামান্য allowance দি এই কাম ভাল দৰে চলাব পাৰি বুলি মোৰ বিশ্বাস।

Shri BIMALA KANTA BORA: এই কামৰ বাবে চৰকাৰে matric pass মানুহ লোৱাৰ নীতি আছে নহয় ।

Shri DAVIDSON BHOBORA: আগতে যিবোৰ মানুহ চৰকাৰে নিয়োগ কৰিলে সেইবোৰক নতুনকৈ লোৱা C.D. বা N.E.S. Block বিলাকত দিব পাৰি কিন্তু যিবিলাক গাওঁ আজি ৩।৪ বছৰৰ পৰাই Community Project ৰ ভিতৰত আছে সেই বিলাক গাওঁত দৰমহা ভুগা গ্ৰামসেৱকৰ পৰিবৰ্ত্তে Allowance বা Honorarium দি গাৱৰ অভিজ্ঞতা থকা মানুহক নিযুক্ত কৰিব পাৰি। মই কব খোজো চৰকাৰে নিযুক্ত কৰা গ্ৰাম সেৱকতকৈ বেচি ভাল কাম কৰিব পৰা মানুহ গাৱত বহুতো ওলাইছে আৰু প্ৰকৃততে কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত তাৰ প্ৰমাণও পোৱা গৈছে। এই দৰে কৰিলে চৰকাৰৰ খৰছো কমিব আৰু কামো ভাল হব আৰু তাৰ লগে লগে গাৱলীয়া ৰাইজে উদ্দীপনা পাব।

মদ নিবাৰণ হোৱা ভাল। মদ নিবাৰণক সমৰ্থন কৰো। কিন্তু জনজাতিৰ মাজত অকল মদ নিবাৰণ কৰিলেই তেওঁলোকৰ উন্নতি নহব। তাৰ লগে লগে তেওঁলোকক স্বাস্থ্যকৰ ভাল বস্তু খোৱাৰ শিক্ষা প্ৰচাৰ কৰি সেইবোৰ স্বাস্থ্যকৰ আহাৰ যাতে তেওঁলোকে পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগিব। সময় যেতিয়া আৰু নাই ইয়াতে সামৰণি মাৰিলো।

Shri PURANDAR SARMA: Mr. Speaker, Sir, I rise to speak a few words on the Budget that has been presented by the Finance Minister for the year 1956-57, and in doing so I would like to confine myself to only a few general observations. Sir, perhaps the most interesting feature about our Budget for the last few years, or to be more precise, for the post Independence years, is a steady, gradual and progressive increase in our revenue receipts while there has been no corresponding increase in our taxation measures. If

there have been taxation, it has been mainly on the rich and not on the poor. I think this is a great credit to our Government and also to the Finance Minister to augment our resources without taxing the poor. I consider this also in accordance with the directive principles of the Constitution which enjoins the State to secure that the operation of the economic system does not result in the concentration of wealth and means of production to the common detriment.

Sir, in the Budget estimates of 1955-56, the Finance Minister had anticipated a huge deficit to the extent of 2 crores 77 lakhs ; but in the light of actuals that are so far available we are glad to know that this huge deficit was expected to be reduced to 98 lakhs and odd and this has been possible because in the current year the revenue receipts have gone up to the extent of Rs.2,38,64,000 and the year is expected to close with a closing balance of Rs.4,68,06,000. In the present Budget also the revenue receipts are estimated at Rs.21,89,85,000 showing a net increase of Rs.46,00,000. I submit, Sir, this is a tremendous achievement for our Government. If we compare the figures of 1954-55 and 1955-56 and of the coming year we notice a gradual increase in our revenue receipts as given by the Finance Minister in his Budget Speech at page 61. There we find that the revenue receipts for the year 1954-55, according to the actuals, stood at Rs.16,23,19,000 ; in 1955-56, we find the revenue receipts were estimated at Rs.19,05,22,000 and the revised estimate at Rs.21,43,86,000 and in the coming year it shows a further increase showing a net increase of about Rs.46,00,000. So I think this is a very great achievement on the part of our Finance Minister and the Finance Department, which shows their skill, tact and efficiency in preparing the Budget.

Sir, to come to the expenditure side. The level of expenditure has gone very high in recent years. The rise is most striking in roads and embankments. In Education, Medical and Public Health Departments it has far exceeded the level ever reached in the past. Nevertheless, the Government has not done anything to tax the common man. Sir, in the present Budget, the expenditure from the Revenue Account has been estimated at Rs.25,54,94,000 leaving a deficit of about Rs.3,89,30,000. But this the Government has left uncovered without any taxation proposal. I congratulate the Finance Minister for his boldness, skill and efficiency in

preparing the budget estimates. Another feature of our Budgets in the last few years has been deficit budgeting. Sir, in a backward and undeveloped province like ours, in financing the development measures, Government must resort to deficit finance, otherwise there can be no progress. If all these development measures fructify in the manner expected, I see no cause for any anxiety, and we shall be able to balance our budgets within the next few years. Though much has been done in the past, there is still much to be done in the future. Sir, during the next five years we are on a trial. We shall be judged by what we do and not by what we profess to do. Democracy is harsh on those who fail to give an account of themselves. So I would request all our Members to work in spirit of amity, co-operation, mutual trust and understanding in the development of our State so that we can build up a welfare State, which is our goal, with full confidence within ourselves as in the words of the poet—"With heart within and God overhead".

Before I conclude, Sir, I would like to draw the attention of the Government to the urgent need of the separation of Judiciary from the Executive. The general principle of separation of Judiciary from the Executive involves two consequences. First, the judge who tries a case must not be in any way connected with the prosecution ; second, he must not be in direct administrative subordination to one connected with the prosecution. This combination of Judiciary with the Executive is a legacy of the past, and I think it should go now. It is a demand from the entire legal profession of the State. I repeat, Sir, the separation of Judiciary from the Executive is a demand from the entire legal profession of our State.

With these few words, Sir, I resume my seat.

Shri RAMPRASAD CHAUBEY : माननीय अध्यक्षजी महोदय,

माननीय वित्तमंत्री महोदय ने अपनी बजट-वक्तामें जिस प्रकार विस्तारित विवरण उपस्थित किया है, उससे एक साधारण आदमी भी समझ सकेगा कि हमारा राज्य किस प्रकार प्रगति के पथपर अग्रसर हो रहा है। उनके भाषणमें कहीं भी अतिरंजनको स्थान नहीं दिया गया है। और मैं तो यहाँतक कहूंगा कि उसमें प्रगतिसूचक बहुत ही कार्यो का उल्लेख छुट ही गया है। आसाम जैसा समस्यामूलक राज्य जिसप्रकार सर्वांगीन उन्नति के पथपर अग्रसर हो रहा है उसके लिये मैं सरकार की प्रशंसा किये विना नहीं रह सकता। अतः मैं वित्तमंत्री महोदय को उनके सारगर्भित भाषण के लिये हृदयसे धन्यवाद देना चाहता हूँ।

इसके पश्चात अत्यन्त वाध्य होने के कारण कुछ ऐसी घटनाओं की तरफ सरकार का ध्यान आकर्षित करना चाहता हूँ जो अत्यन्त दुर्भाग्यपूर्ण है।

सभी लोग जानते हैं कि सरकार प्रत्येक कार्य में जनता के सहयोग की अपेक्षा रखती है, पर कभी-कभी ऐसा देखने में आता है कि कोई कोई सरकारी कर्मचारी जनता के सहयोग की तनिक भी परवाह न करके मनमानी ढंगसे कार्य किया करते हैं और सरकार भी उनके कार्यों का समर्थन कर दिया करती हैं। ऐसा करके सरकार जनता का विश्वास खो बैठती है। अतः मेरा विश्वास है कि आज जिस विषय की तरफ सरकार का ध्यान आकर्षित करने जा रहा हूँ उसपर गंभीरतापूर्वक विचार किया जायगा और इस बातकी चेष्टा की जायगी कि कुछ स्वेच्छाचारी कर्मचारियों के कार्यों के कारण सरकार बदनाम न होने पावे।

मुझे यह बतानेकी आवश्यकता नहीं है कि Indian National Trade Union Congress बराबर सरकारको अपना सहयोग प्रदान करने को तैयार रहती है। इसी उद्देश्यसे Indian National Trade Union Congress ने कछार जिले में समाज सुधार को सफल बनाने के लिये २० बैतनिक सेवाव्रती कार्यकर्त्ताओंको नियुक्त किया है।

इसके अलावा बगान पंचायत के लोग जहाँ कहीं शराब की ज्यादती देखते हैं, वहाँ संस्था के मारफ़त आबकारी विभाग के कर्मचारी को आमंत्रित करते हैं व सेवादल के साथ आबकारी अभियानको सफल बनाने की चेष्टा करते हैं। इस प्रकार के अनेकों प्रमाण हमारे पास मौजूद है। इसके अतिरिक्त ऐसे भी प्रमाण हमारे पास है जब आबकारी अधिकारियों को बगानों में बुलाया गया, पर वे नहीं आये। Deputy Commissioner तथा अन्य स्थानीय अधिकारी वर्ग इससे भलीभांति परिचित हैं।

पर, मुझे दुख के साथ कहना पड़ता है कि इस प्रकार के सहयोग के बावजूदभी आबकारी विभागके स्थानीय कर्मचारी मनमाने ढङ्गसे बगानों में अभियान चलाया करते हैं और निर्दोष श्रमिकों को केवल परेशान ही नहीं, बल्की कभी कभी उन्हे गोली का शिकार बनाते हैं। मैं सरकारसे यह जानना चाहता हूँ कि क्या इस प्रकार के कार्य जनतामे असंतोष पैदा करनेवाले नहीं हैं? क्या इस प्रकार के कर्मचारियों पर स्वेच्छाचारिता का आरोप नहीं लगाया जा सकता? क्या वे अभी भी अंग्रेजी शासन की नीति का ही अनुसरण करना चाहते हैं या जनता के सेवक के रूपमें कार्य करना चाहते हैं? मैं यह जानना चाहता हूँ कि Indian National Trade Union Congress जैसे सुव्यवष्ठित प्रतिस्थान के सहयोग की अवहेलना का कारण क्या है?

अतः इसी प्रसंग में किसी Subjudice या Judiciary Enquiry की चर्चा न करते हुए हाल ही की एक घटना की तरफ संकेत कर देना चाहता हूँ। गत ८ अक्टुबर १९५५ को देवान चाय बगान में इस प्रकार की एक दुर्भाग्यपूर्ण घटना हो चुकी है जिससे एक निर्दोष श्रमिक गोली का शिकार बनाया गया है। इस कांड के कारण कछार के श्रमिकों में काफ़ी असंतोष फैला और उन्हों ने एक दिन के लिये सांकेतिक हड़ताल करके अपना असंतोष प्रकट किया और दिवंगत आत्माके प्रति अपनी श्रद्धांजलियाँ अर्पण की। आसाम उपत्यका के ४ लाख श्रमिकों नें भी अपनी श्रद्धांजलियाँ अर्पण की।

मुझे इस बात का तनिक भी असंतोष नहीं है कि गवर्नर महोदय के भाषण में लमडिंग गोलिकांडका तो उल्लेख किया गया है, पर इस दुर्भाग्यपूर्ण घटना का कोई नाम तक नहीं है।

कारण मैं जानता हूँ कि उसका उल्लेख न होनेपर वह १२ लाख श्रमिकों का श्रद्धाभाजन हुआ है। और यह कोई कम सौभाग्य की बात नहीं है क्यों कि यह सौभाग्य बहुत कम लोगोंको ही मिलता है। मैं तो यह समझता हूँ कि सरकार भी इस घटना से अवश्य दुखी होगी।

लेकिन हमारे कुछ साथियों में यह धारणा पैदा हो गयी है कि यह और कुछ नहीं है, केवल सरकार की तरफ से Indian National Trade Union Congress की प्रगति में बाधा डालने का षड़यन्त्र है। अथवा मालिकोंकी तरफसे घुस खाकर इस तरह का कांड किया गया है। मेरी समझ में नहीं आता कि उनके भ्रमका निवारण हम किस प्रकार करें ?

Mr. SPEAKER : आप क्या बोल रहे है ? हम नहीं समझ सके हैं कि आप क्या घुस खाने की बात कह रहे हैं ?

Shri RAMPRASAD CHAUBEY : ऐसी स्थिति में सरकारसे मेरा यह नम्र निवेदन है कि कृपया वह इस विषयमें फैली हुई गलतफहमी को दूर करें और बतावे कि Indian National Trade Union Congress के सहयोग की अवहेलना कर देवान बगानमें इस प्रकार का कांड क्यों किया गया ?

मुझे आशा ही नहीं वरन पूर्ण विश्वास है कि हमारी सरकार नि:संकोच ऐसे स्वेच्छाचारी अफ़सरों के अविवेक-पूर्ण कार्यो के बारे में उचित कारवाई करेगी। कारण, ऐसा तो कोई भी सरकार नहीं चाहेगी कि एक सब-इन्सपेक्टर की गलती के कारण वह १२ लाख श्रमिकों के विश्वास को खो बैठे या एक गोली की गलती को छिपाने में हज़ारों गोलियों के कारण पैदा करले तथा अपने सुनाम को नष्ट करें।

अतः मेरा विश्वास है कि सरकार इस प्रश्नपर गंभीरतापूर्वक विचार करेगी और अपने स्पष्टीकरण के द्वारा जनता का विश्वासभाजन बनेगी।

आगे चलकर मैं माननीय वित्त मंत्री महोदय को फिरसे धन्यवाद देता हूँ क्यो कि उन्होंने मुझसे कछार जिलेके लखीपुर बाज़ार के अग्निकांड की खबर पाते ही उसी समय दो हज़ार रूपये सहायता के लिय् भेज दिया। इसके उपरान्त लखीपुर बाजार का विस्तारित विवरण पाकर मैंने फिरसे क्षतिग्रस्त लोगों के लिये Loan, Gratuitous, Relief, Cement तथा C. I. Sheets के लिये वित्त मंत्री तथा सरबराह-मंत्री तथा पूनर्बासन-मंत्री महोदयके पास दरख्वास्त किया है। और आशा करता हूँ कि वेलोग कृपा करके इस बारे में जल्द से जल्द उचित कारवाई करेंगे।

चाय श्रमिकों में Provident Fund की व्यवस्था तथा हमारे मजदूर भाइयों को Bonus दिलानेपर मैं सरकारको आंतरिक धन्यवाद देता हूँ। साथ ही यह प्रार्थना करता हूँ कि श्रमिकों में शिक्षा का अच्छा प्रबन्ध करें और घर बार आदिके सुधार के प्रति सरकार विशेष ध्यान दें।

और एक बहुत ही महत्वपूर्ण बात के प्रति सरकार का ध्यान आकर्षित करना चाहता हूँ। वह यह है कि श्रमिक कल्याण के वास्ते जो रक़म रखी गयी है उसे और भी बढ़ाया जाय। मजदूर भाइयों के बच्चों के लिये उद्योग-धंधा शिक्षा का प्रतिष्ठान खोला जाय। Agriculture loan तथा Co-operative loan के लिये जनता में बहुत बड़ी मांग है। इसे तत्परता के साथ संपादन करना चाहिये।

आखिर में, अपने यहाँ के रास्तों के बारे में भी मैं दो चार शब्द कहना चाहता हूँ। जयपुर हरिनगर रास्ते को हमारे स्वास्थ-मंत्री श्रीरूपनाथजी ब्रह्म खुद देख आये हैं। वहा के रहनेवाले Plain's Tribal भाइयों के लिये कोई रास्ता नहीं है। उसी प्रकार लाइकल बस्तीसे नया बस्ती रूपाईवालो को एक रास्ते की सख्त जरूरत है। सरकार से मेरा विनम्र निवेदन है कि सरकार जल्द से जल्द इन रास्तों को बना दें। इस के लिये मै सरकार से विशेष प्रार्थना करता हूँ।

Maulavi MEHRAB ALI LASKAR: Mr. Speaker, Sir, I take my stand to say a few words on the Budget placed before the House by the Finance Minister. In my discussions, Sir, I propose to confine myself only to a few points so far as the educational policy of the Government is concerned.

Sir, it is an admitted fact that the pay scale of non-Government aided colleges and schools is very low and is a cause of low standard of work in schools and colleges and is of indiscipline. And it is also admitted that under the Second Five-Year Plan this scale has to be upgraded. All the Commissions and Committees, the Central Advisory Board of Education and the University Grants Commission, the Government of India and even our State Government held out definite hopes that an apreciable change for the better would be made in the case of these teachers.

But in the new Budget for the year 1956-57, there is nothing to show that Goverment have done anything in the matter. The same old story is repeated that is Rs.6,90,424 have been provided for the one Government Arts College in the State and about half as much as Rs.3,93,600 for 20 non-Government colleges. Similarly while there is a provision of Rs.15,00,000 lakhs for the improvement of pay scale of Secondary School teachers and subordinate inspectorate, there is nothing for the improvement of the pay scale of college teachers. Rupees 4,20,000 have been provided for the improvement of collegiate education which works out at about Rs.20 thousand per college for the year and about Rs.1,600 a month for each college. It is not clear whether this money is meant for expenditure of a capital or for a recurring kind. Whatever it may be, it is self-evident that the amount is too insignificant to effect any real improvement in the standard of collegiate education in the State. Yet we all lament that the standard of such education is going down and down day by day. And while we are providing for a selected number of boys and girls in a lavish manner in the single Government college and now propose to establish a public school for the fortunate few, we leave the vast majority of our student population in the cool

shade of neglect as before. And if our boys and girls feel the discrimination and gradually grow bitter and frustrated and if in the end they go out of control in sheer disparity, I do not see how we can blame them, when we ourselves are sowing the seed of discontent by a soulless policy in education.

Sir, when it is not possible for the Government to accommodate all the students desirous of getting education in a few Government institutions, Government should pursue a liberal policy in allotting funds for the non-Government institutions so that there should always remain some sense of proportion of *per capita* expenditure on students reading in Government and non-Government institutions; otherwise the theory of equality of opportunity for all remains a dead letter and any policy of Government showing niggardliness towards non-Government educational institutions is nothing short of denying the elementary right to the young generations to avail themselves of the facility of education. I wish that the Government would do better in providing an adequate sum for the purpose and do justice to all.

With these few words, I resume my seat.

* **SRIMAN PRAFULLA GOSWAMI**: Mr. Speaker, Sir, I am grateful to you for the opportunity given to me to speak a few words on the Budget discussions. I offer my thanks to the Finance Minister for his comprehensive introductory speech. I would also like to endorse and support whole-heartedly every word of the speech delivered by our respected and beloved leader, Shri Mahendra Mohan Chaudhury, the President of the Assam Pradesh Congress Committee.

Now, I come to the Department of Revenue. This Department is going very slow and has not been able to do justice to the suffering people of our State. It may be, Sir, due to our Finance Minister having been very busy with his chronic deficit Budget or because of his inability to supervise the affairs of the Revenue Department in the manner he should, or due to the negligence of the Revenue Secretary and the staff of his office. I want to mention here a specific case. Sir, inspite of the assurances given by the Chief Minister, Public Works Department Minister and also by the Revenue Minister himself our flood-affected families have not yet got the loans or the shifting allowances promised to them, I mean, Sir, about 500 unfortunate families of the Pagladia Valley who had to shift their houses due to the marginal embankment on the Pagladia and Baralia, have not yet been given the loans. Now, Sir, when the floods will again come this year, their miseries will know no bounds. So, I request the Revenue Minister to see that this matter is

* Speech not corrected

speeded up and the loans promised to them are granted expeditiously, and also see that the order passed by him has been given effect to by the Revenue Secretary or not.

Now, I want to revert to the episode of that Mandal about whom I brought certain allegation on and the Revenue Minister himself not being satisfied with the action taken by the then Revenue Secretary, Shri Kapoor, promised to look into the matter personally. But even though, Sir, I repeatedly reminded him both verbally and in writing several times, the Mandal still remains where he was.

Mr. SPEAKER: To whom did you write, Mr. Goswami ? Did you write to the Revenue Secretary ?

* **SRIMAN PRAFULLA GOSWAMI**: I wrote to the Revenue Minister, Sir.

Mr. SPEAKER: I am afraid, that is not the proper procedure.

* **SRIMAN PRAFULLA GOSWAMI**: I wrote to the Revenue Minister but I also reminded the Revenue Secretary on the telephone. But even inspite of that nothing has been done yet, even the papers have not come up to Shillong.

Then I want to speak a few words on the land settlement policy of the Government with particular reference to settlement of land in Gauhati and Shillong towns. What we want is planned settlement. We want that the whole town of Gauhati should be settled in a planned manner. A town planner has been also appointed for that purpose. But what we see at Gauhati in the matter of land settlement it cannot be said at all that any planned settlement is aimed at. Now what is done ? Whenever anybody wants land, he is asked to find out a plot of vacant land and then apply to Government with the Dag No. and Chita No. and he is given settlement. This is also not the general case. Only a few selected persons are allotted lands without any proper enquiry whether he has sufficient lands elsewhere or not or that he is actually landless person. In Shillong too we find the repetition of the same story. Every piece of vacant land is settled, without any regard to the health and hygiene of the people. Even beautiful pine trees have been mercilessly cut down. People have been settled even on the rivers. Government have purchased the Lachumere Hill. I have no objection to that. But I see even

---

*Speech not corrected

the slopes of hill have been settled with people. I have nothing to say with regard to the settlement of Bishnupur and Laitumkhrah. But I see particularly at Oakland and some other places, every piece of vacant land has been allotted to the people without any plan. I am glad that at Gauhati the Revenue Minister has cancelled the periodic Patta of the brother of Shri Mohini Goswami, and I hope he will cancel some Pattas in Shillong also and see that these pine-trees are again planted and again the beauty and sanitation of Shillong is restored.

Then, Sir, with regard to land reforms I endorse every word that has been said by our President, Shri M. M. Chaudhury. I only want to lay emphasis that Zamindaris are not abolished. Our Deputy Revenue Minister made a law but the law does not become a law at all which stands in our progress. Such law should be amended accordingly, and there should be some other solution of the problem.

Shri HARESWAR DAS (Deputy Minister) : Sir, how does Deputy Minister come in? The Deputy Minister does not lay down any policy of Government. If the Deputy Minister gives a reply, it is according to the policy as adopted by the Cabinet Ministers.

Mr. SPEAKER : That is part and parcel of the whole thing.

* **SRIMAN PRAFULLA GOSWAMI** : Sir, because we consider him to be expert in law matters.

Sir, I again want to speak about the temple administration. There should be temple administration because those Dolois are exploiting our tenants. The Doloi has made profit not for the interests of the temple but for himself. I request the Government particularly the Chief Minister to take over the temples to save the people from the exploitation of the Dolois.

Mr. SPEAKER : You want that the temples should be protected ?

* **SRIMAN PRAFULLA GOSWAMI** : Yes, Sir, because in Orissa and in Madras the temples have been taken over by the Government. I hope our Chief Minister should not have any affection for the Doloi.

---

*Speech not corrected

Then, again, I would like to refer to the Pay Committee. Our expectation has been that the recommendations of the Pay Committee will be speeded up that we will find that the salaries of the low-paid employees will be increased and that it will be given effect to from April, 1956. I particularly want to speak about the low-paid employees such as constable, clerks, compounders or Mandals, etc. (*A voice*—You don't want to include school teachers ?). I only want to speak of those things which stand in the way of the Mandals first. Then, Sir, about the school teachers like the Lower Primary, Middle Vernacular, then High School teachers and professors also. We find that professors of first class M.A. or M.Sc. generally apply for the posts of E.A.Cs. because they find that their grade is much lower in the posts of professors.

Then I come to the Medical College. Last year I had been there as a patient for one and a half months. So I know many more matters which I cannot speak here. I request the Medical Minister to pay a visit to the Medical College, but I do not know what he has done. I again spoke to the Principal of the College because it is felt that this college is the first and foremost in the State. Now, lots of patients go there but they do not get seats (Mr. Speaker—The seats have been increased to 700). Sir, in our subdivisional headquarters proper medical facilities are not provided. I particularly want to speak about the isolation ward which has been temporarily extended for six or seven years. It is somewhat like a destitute camp.

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister): Sir, I have, in the meantime, paid a visit to the Medical College. We have been proceeding according to our programme for the buildings.

* **SRIMAN PRAFULLA GOSWAMI**: Sir, the Medical Minister may get chance to reply (*Laughter*). Then again, Sir, the T. B. patients in the Medical College are kept in such a rotten house that one cannot imagine the condition prevailing there. The number of beds in this ward should be increased. Then, Sir, I would like to point out that there should be separate wards for cancer patients and patients suffering from venereal diseases because 95 per cent of patients

*Speech not corrected

suffering from T.B. can be cured but 90 per cent of patients suffering from cancer cannot be cured. In order to facilitate proper medical treatment to those patients suffering from venereal diseases and cancer separate hospitals should be opened. I am speaking on these points because I have not seen any mention of them in the Second Five Year Plan. Then there are lot of complaints about the Principal of the Medical College. (Mr. Speaker : A new Principal has come).

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister) : He is to join very soon.

***Sriman PRAFULLA GOSWAMI:** Sir, another thing I would like to bring to the notice of the House that among the staff of the Medical College, the House Surgeons, though they are full-fledged doctors are not given the consideration they deserve rather their pay has been reduced from Rs.150 to Rs.100 and the professors are to advise them when they are put under duty in the hospital and they are to be busy day and night.

Shri MOTIRAM BORA (Minister) : Were the equivalents of pay equal in Calcutta?

***Sriman PRAFULLA GOSWAMI** : Sir, do we follow Calcutta in every respect—(*Laughter*)? These brilliant students who are considered to be very good doctors are being appointed as House Surgeons, and they are to be for six months for P.R.C. This is penny wise and pound foolish.

Mr. SPEAKER : You are wasting your time in this way.

***Sriman PRAFULLA GOSWAMI** : Sir, because they are interrupting me (*Laughter*). (Mr. Speaker : You have only three minutes more.) Sir, the steamer companies have increased the rates and I would request the Government to approach the Government of India for nationalisation of river transport and to purchase some steamer vessels. Then, Sir, about education I do not like to speak much but I only want to point out two things. At present the Education Department is famous in falsification and sloth. Now, I want particularly to refer to Gauhati Science Society. The Society is doing scientific work. It had invited distinguished scientists of all-India and international

---

*Speech not corrected.

repute like Dr. Banerjee to their second anniversary session, which was presided over by the Director of Public Instruction and inaugurated by the Education Minister. They promised some help to the Society but not a single farthing has been provided till now.

Mr. SPEAKER: When was it started?

***Sriman PRAFULLA GOSWAMI**: It was started three years ago. The membership is not confined only to Gauhati; there are members from Jorhat, Dibrugarh and Digboi. They are also going to change the name from the Gauhati Science Society to Assam Science Society.

Lastly, Sir, the administrative machinery must be improved. Every time I am speaking on this subject and every year I am observing the administrative machinery is deteriorating. I said last year that justice delayed is no justice; but our village people are deprived of even delayed justice. I should reiterate that our administrative machinery is deteriorating. It may be due to the negligence in supervision by the higher officers. I do not blame the low-paid officers. Many of the high officers depend entirely on the dealing clerks. Unless and until the dealing clerk submits papers and reminds him he does not function. This is the story everywhere, as in the case of that Mandal when Mr. Kapur was guided by the dealing clerk. Then, corruption is rampant. Though after decontrol some sources of corruption have been removed, still there is great corruption. This must be put right. The Anti-Corruption Department must be made independent of the Inspector General of Police and persons of high integrity should head this department—persons who will not spare anybody and will not care for anybody's friend or relation.

Then, Sir, we have adopted the goal of a socialistic pattern of society (the bell rang). I want to reiterate the words of our President that what we profess we must practice. This must be done first by all Congressmen, the Congress Ministers and the Congress Members of the Legislative Assembly.

Shri HEM CHANDRA HAZARIKA: মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জয় জয়তে, ঘাটি পৰা হলেও যি খন বাজেট আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই দাঙি ধৰিছে তাৰ কাৰণে তেখেতক সম্বৰ্দ্ধনা জনাওঁ। বাজেটৰ আলোচনা প্ৰসঙ্গত মোৰ পূৰ্ব্ববৰ্ত্তী বক্তাসকলে যথোচিত ভাবে অংশ গ্ৰহণ কৰি বিভিন্ন আলোচনাৰ অৱতাৰণা কৰিছে। সময় কম কাৰণেই বাকীবিলাকলৈ মই ইচ্ছা নকৰি মাত্ৰ আজি সকলোতকৈ পিচপৰি থকা উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ সমস্যা সম্পৰ্কে দুই চাৰিষাৰ এই সদনৰ সদস্য সকলৰ

*Speech not corrected.

আগত দাঙি ধৰিম। প্ৰথমেই শিক্ষাবিভাগৰ সম্বন্ধে কও। এদিন মই বাতি পুৱা এখন প্ৰাইমাৰী স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ গৈছিলো। তেতিয়া পুহ মাহ। জাৰত ঠেৰেঙ্গা লাগি কপি কপি থকা অৱস্থাত ছাত্ৰ সকলক পাই মোৰ চকুৰ পানী ওলাইছিল এনে অৱস্থাত, সেই স্কুল খনত গৈ দেখিলো প্ৰায় ১০০ জন মান ছাত্ৰৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৫/৬ জনৰ গাত গৰম কাপোৰ। বাকী বিলাকৰ গাত হয় চিট কাপোৰ অথবা আন পাতল কাপোৰৰ এটা ফটা কামিজ। এনেকৈ আমাৰ লৰা-ছোৱালীয়ে ৰাতিপুৱাই জাৰত আহি স্কুল পঢ়িছেহি। বৃটিছৰ দিনত এই স্কুল বিলাকৰ শিক্ষক সকলক ৰাতিপুৱা নিজৰ ঘৰৰ কাম কৰি কম দৰ্ম্মহাতেই স্কুলৰ কাম কৰিবলৈ সুবিধা দিছিল। হালবোৱা মাটি চাহকৰা, আদি কাম ৰাতিপুৱা কৰি দুপৰীয়া স্কুল পঢ়াই গধুলি পুনৰ নিজৰ কাম কৰিবলৈ সুবিধা পোৱাৰ হেতু কম দৰ্ম্মহাতে ঘৰ চলাব পাৰিছিল। ধান কাটিবৰ দিনত তেওঁবিলাকে ৰাতিপুৱা কাম কৰিবলৈ স্কুললৈ আহি আবেলি ধান কাটিবলৈ সময় পাই। সেই কাৰণে তেওঁলোকে যি কম দৰ্ম্মহা পায় তাৰে ঘৰ চলাব নোৱাৰি দিনে দিনে দৰিদ্ৰহৈ যাব লাগিছে। সেই কাৰণে মই আমাৰ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যেন অতি সোনকালে এই শিক্ষক সকলৰ দৰ্ম্মহা বৃদ্ধি কৰে আৰু সৰু সৰু লৰা-ছোৱালী বিলাকক স্কুলৰ সময় পৰিবৰ্ত্তণ কৰি, জাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰে। এই অসুবিধা কেৱল উত্তৰ লক্ষীমপুৰতেই নহয় আন আন ঠাইতো আছে।

(আপোনাৰ এই যুক্তিয়ে পণ্ডিত সকলৰ দৰ্ম্মহাৰ 'কেচ' টো উইক কৰিছে—*Voice*)

তাৰপিচত উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ 'এমবেঙ্কমেণ্টৰ' কাম। এই বিভাগৰ কাম ইয়াত হৈছে আমাৰ গৰকাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে সেই অঞ্চলবোৰ ভ্ৰমণ কৰিও আহিছে। খেতি পথাৰো ভালেই হৈছে। কিন্তু এইবিলাক হলে কিহৰ ? যদি সেই ফছল বিলাক উচিত মূল্যত বাইজে বিক্ৰি কৰি অৰ্থ উপাৰ্জ্জন কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে যাতায়তৰ ৰাস্তাৰ পথ নাই, তাৰ পৰা বস্তু বাহিৰলৈ ওলাবলৈ কোনো সুবিধা নাই। তাত যদি উপযুক্ত বাট-পথ থাকিল হেতেন তেন্তে এই উৎপন্নৰ পৰা তেওঁলোকে উচিত মূল্য পালে হেতেন আৰু তাৰ লগে লগে আৰ্থিক দুৰৱস্থাৰ উপসম হলহেতেন। ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই আমাৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। লগতে এইটোও অনুৰোধ জনাও যেন ৰঙাপাৰাৰ পৰা উত্তৰলক্ষীম পুৰলৈ এই বাট ছোৱা ৰেল পথৰ সংযোগৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক পুনৰ টানি অনুৰোধ জনায়।

অতি দুখৰকথা যে, আজিও, উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ ধেমাজী, ঢকুৱাখানা আদি সমূহত টেলিগ্ৰাফৰ লাইন হোৱা নাই তাৰ কাৰণে......

Mr. SPEAKER: এইবিলাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ হে।

Shri HEM CHANDRA HAZARIKA: এই অসুবিধাৰ কাৰণে, ৰাইজে বহুতো অসুবিধা ভোগ কৰিব লগা হৈছে। সেই কাৰণে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ এই বিষয়ে যেন আমাৰ চৰকাৰে লিখা লিখি কৰে। কাৰণ যেতিয়া বান পানী আদি প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগে দেখা দিয়ে তেতিয়া এই অঞ্চল বিলাকৰ খবৰ-বাতৰি পোৱাৰ কোনো উপায়েই নাথাকে। কেৱল পুলিচ বিভাগৰ ৰেডাৰ বাৰ্ত্তাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লগীয়া হয় আৰু সিও সহজে পোৱা টান।

শিক্ষা বিষয়ত উত্তৰ লক্ষীমপুৰ বৰ পিচ পৰা আৰু তাতোকৈ পিচ পৰা ধেমাজী, এই কথা কোনেও নুই কৰ নোৱাৰে ধেমাজী অঞ্চলত যিবিলাক স্কুল ৰাইজৰ চেষ্টাত গঢ়ি উঠিছে সেইবোৰ স্কুলৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰী সাহায্য দিয়া একান্ত আৱশ্যক ;

নহলে শিক্ষাৰ কোনো উন্নতি আশা কৰিব নোৱাৰি। ধলপুৰ হাইস্কুলত বহুত অনুসুচিত ছাত্র-ছাত্রী আছে আৰু বঙালনৰা হাইস্কুলতো বহুত জনজাতি ছাত্র-ছাত্রী আৰু পমুৱা ছাত্র-ছাত্রী ও আছে। এই বিলাক স্কুলত যদি চৰকাৰী সাহায্য দিয়া নহয় তেন্তে সহজে অনুভৱ কৰিব পাৰি ৰাইজৰ কেনে ভাব হব এই কথালৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। উত্তৰ-লক্ষীমপুৰ কলেজক আৱশ্যকীয় সহায় দিবলৈ চৰকাৰক টানি অনুৰোধ জনাওঁ।

ধেমাজী অঞ্চলৰ প্ৰতিনিধি হৈছো মই আৰু শ্ৰীযুত কাৰ্ক চন্দ্ৰ দলৈ ডাঙৰীয়া। সেই অঞ্চলৰ উন্নয়নৰ কামবোৰতো যথেষ্ট ব্যাঘাট জন্মিছে, আমি এজনো উন্নয়নি কমিটিৰ সদস্য নহয়। সেই কাৰণে এইবোৰ কামৰ বিশেষ একো খবৰ নেপাওঁ। ধেমাজীত হোৱা বান-পানীৰ ভাল ব্যৱস্থা নাই, স্কুলৰ ব্যৱস্থা নাই, গ্ৰামোন্নয়নৰ কামতো বিশেষ একো আগ বাঢ়িছে বুলি কব নোৱাৰি। যেতিয়া গৱকাপ্তানী মন্ত্ৰী মহোদয় তালৈ গৈছিল তেতিয়া তেখেতৰ ওচৰতে ৰাইজে আপত্তি কৰিছিল যে যিখন পশু চিকিৎসালয় আছে তাত ঔষধ নাই। এনেবোৰ বেমেজালি শোভনীয় নহয়। সেই কাৰণে এইবোৰত চৰকাৰে চকু দিয়া উচিত।

উত্তৰ-লক্ষীমপুৰক কুষ্ঠ ৰোগৰ ঘাটি বুলিলেও বঢ়াই কোৱা নহয়, কিন্তু তাত চিকিৎসাৰ একো ব্যৱস্থা নথকাত ৰোগীবোৰৰ অৱস্থা শোক লগা হৈ পৰিছে। ৩/৪ মাইল দূৰৰ পৰাও ৰোগী আহি চিকিৎসাৰ অভাৱত কাপ্ কাপ্ কৰি মৰিছে। আনকি ৰোগাবোৰ থকাৰো বিশেষ একো বন্দবস্ত নাই। এই কথা মই নিজে গৈ মহকুমাধিপতিক কৈছিলো তথাপি এতিয়ালৈকে একো হোৱা নাই। অনতি পলমে কুষ্ঠ ৰোগীৰ চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰা আৱশ্যক বুলি ভাবো।

উত্তৰ-লক্ষীমপুৰ মুগা আৰু এৰিৰ কাৰণে প্ৰখ্যাত। তাৰ পৰা বহু টকাৰ এৰি, মুগা আন ঠাইলৈ যায়। এই এৰি মুগাৰ উন্নতিৰ কাৰণে নগৰৰ ওচৰত এখন ফাৰ্ম কৰাৰ কথা আছিল, কিন্তু আজিলৈকে হৈ নুঠাত বেজাৰ পাইছো। তাত এখন ফাৰ্ম কৰিলে ৰাইজৰ সহায় আৰু সুবিধা হব আৰু কুটিৰ শিল্পৰ আদৰ্শ এটাও তেওঁলোকৰ আগত দাঙিধৰা হব। আশাকৰো এখন ফাৰ্ম কৰি আধুনিক ধৰনে এৰি, মুগা আদি সূতা কাটিবলৈ মানুহক শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আগৰ অধিবেশনত মই একোটা পৰিয়ালক এহেজাৰ কৰি কৃষি ঋণ দিবলৈ কোৱাত এই সদনৰ বহুত সদস্যই হাঁহি উৰাই দিছিল। মই সন্তোষ পাইছো যে শ্ৰীযুত লোহাৰ ডাঙৰীয়াই মোৰ প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছে আৰু এহাজাৰকৈ টকা দিবলৈ দাবি কৰিছে। মই অৱশ্যে সকলোকে দিবলৈ কোৱা নাই। চৰকাৰে তদন্ত কৰি যিবিলাক পৰিয়ালৰ ঘৰ নাই খেতি কৰিবলৈ মাটি নাই আৰু গৰু নাই সেই বিলাকক এহেজাৰকৈ ঋণ দিব লাগে যাতে তেওঁলোকে একোটা ঘৰ সাজিব পাৰে আৰু খেতি কৰিবৰ কাৰণে এহাল গৰু কিনিব পাৰে। তেনেকুৱা পৰিয়ালৰ সংখ্যা বৰ বেচি নহব। গতিকে এই মানুহবিলাক পুনৰ বসতি হোৱাত চৰকাৰে সহায় কৰা কৰ্ত্তব্য বুলি ভাবো। ইয়াৰ পৰা চৰকাৰৰ লাভহে হব লোকচান কেতিয়াও নহয়, আৰু দেশৰো সমৃদ্ধি বাঢ়িব।

Mr. SPEAKER: Your time is up, Mr. Harrison Momin.

Shri HARRISON MOMIN: Mr. Speaker, Sir, with thanks I take this opportunity to speak a few words specially confining myself to the state of things in my own district. While

going through the speech of the Finance Minister and the detailed estimate of the receipt and the expenditure, I am but to appreciate the plans and programme drawn up by the State Government for the all round development of the whole State. I do not doubt about the sincerity of the authorities concerned, in matters of distribution of the funds at their disposal. But moments may come when we may be made to feel, as it had happens many times in the days passed by, that there are people who have not fully acquainted themselves with the basic needs of our people. It happened sometime, something like giving medicine of eye trouble for a patient suffering from bowel trouble. There had been so much talk of the elimination of poverty, illiteracy, diseases, etc. But unfortunately, the condition remains the same as it was in the former days. The suffering of the border people has not been ameliorated. The loss of market for their agricultural products due to Partition, the scarcity of food caused by frequent floods and insect pests are the main calamities for which no remedial measures could be found out.

A mention was made by the Finance Minister in his speech regarding the scheme of subsidising transport cost for the supply of rice and other commodities to the border people and it is also said that the scheme will continue and an adequate Budget provision has been made for the purpose. In this respect I feel it my duty to draw particular attention of the Government that the grant be utilised in such a way as it would be of real help to the needy people. I mean to say that the work should not be entrusted to the persons or the contractors who think much more for their own benefit than anything else.

This year 1956-57 would be the very hard days for the people of the southern portion of the district. The winter crops have been badly damaged by the flood and whatever remained have all been eaten away by insect pests. The District Council have arranged to keep a stock of 1,000 maunds of paddy at Sibbari and Baghmara to enable the people to get them at the purchased price from the nearest available market. It is hoped that the Government will not fail to give timely help to these poeple.

Shri MOTIRAM BORA (Minister): Has the District Council approached the Government for this ?

Shri HARRISON MOMIN: Yes, Sir.

Sir, now I come to the question of communications. The construction of the Dalu-Baghmara Road which has been going on for the last three years still remains incomplete and there is no hope of its completion and of making use of the same

for the benefit of our people for the next two or three years and as long as it cannot be converted into an all-weather road there will be no way by which the economic problem of the people can be solved. It is, therefore, the desire of our people that this road be completed soon. The eastern portions of the district are the most inaccessible. There are practically no roads so far except the steep and rugged foot-paths. The proposal for construction of a road from Baghmara to Darrangiri and Rongjeng is already in the hand of the Government.

Shri BISHNURAM MEDHI (Chief Minister) : We have already constructed the road from Baghmara to Darrangiri.

Shri HARRISON MOMIN : But it is not completed, Sir. As I am going to say, alignment after alignment has been made but no actual work has been done so far. If this road can be constructed it will serve as a good exit for sending out the agricultural products to the outside world. Mention may be made about the road under construction under the supervision of the Forest Department from Daruguri to Darrangiri coal field and we are glad to learn that within the period of a few weeks a jeepable road from Daruguri to Nengkhra—a length of about 20 miles—has been completed. If the work can go on at this speed the completion of the road to the coal field will not take much time and it would be very desirable that the Forest Department be allowed to continue to do the work until it is completed.

Shri BISHNURAM MEDHI (Chief Minister) : I think this road is completed. You can go there and see. I am going myself on the 24th.

Shri HARRISON MOMIN : Now, Sir, in respect of Cottage Industry, I would like to say one thing. As one way of relief of the hardship of the border people, we have been advised to start fruit preservation and canning industry and with this purpose in view we have trained some of our boys and also we have submitted schemes for starting the work in a very small scale. From enquiry, we have been informed that the State authorities have been making an experiment at Shillong. Now it is almost three years past since the experiment was said to have been started but up till now no information of any kind in this respect has been received. Now it is our request that the Government will kindly make enquiry about this and see what they can do to our people. For want of market and not

being able to make best use of the fruits for their own benefit, the cultivation of pineapple is dying out year by year. This is a very sad thing.

Shri BISHNURAM MEDHI (Chief Minister): When the boys have been trained, they will be given facilities to start the industry by giving them loans, etc., if they apply for the same.

Shri HARRISON MOMIN: Thank you, Sir. Now, Sir, I come to Education. As stated by the Finance Minister in his speech, the Government had been giving liberal grants to the District Councils for the expansion of primary education. During the period of the last three years, the Garo Hills District Council received about Rs.6,000, in the second year about Rs.13,000 and this year about Rs.17,000. For all these grants the District Council had to contribute 50 per cent of the grants and so far we have been able to take over 94 primary schools. For the upkeep and maintenance of the schools a sum of little more than one lakh of rupees had to be set apart annually. There is still a great demand for schools and unless necessary help would be forthcoming from outside source, it would not be possible for the District Council to expand the primary education.

Regarding secondary education: There is only one High School at Tura in the District of Garo Hills which is already overcrowded. Some two years ago, Shri Rupnath Brahma, the Health Minister, in course of his speech, said that our people were not taking due advantage of the school. At that time the roll strength was about 300 only. Now within the period of two years it has shot up to 800 and the Department was in a difficulty to accommodate such a big number. Very recently a great public agitation was started for not getting admission of their boys into the school. The matter was referred to the Tribal Secretary by telephone message and by wire to the Chief Minister and we are glad that within the period of two hours we got a satisfactory response and the matter could be settled. We are very thankful to the authorities of the Tribal Areas Department for the prompt action they have taken in the matter. Now the immediate need is a temporary shed for new sections and we hope that the Government will take immediate action on this.

Lastly, I would like to speak something about the financial position of the District Council. The Finance Minister in his Budget speech, said that a proper assessment of the financial

requirement of the Councils is only possible after they have tapped all the taxes and revenues already allotted to them, etc. This has frightened me a bit. It sounds something like charging us of being prodigal. I do not know if he actually meant to say so.

We are to cut our coat according to our cloth. At the beginning, the Garo Hills District Council had a revenue income of Rs.8 lakhs only, which we have been able to raise to Rs.18 (eighteen) lakhs at present. Still we find it inadequate for the expansion of various developmental works. The Budget for 1956-57 would be deficit by about 3 lakhs to cover which some other measures will have to be found out.

For want of skilled hands in the administration in the District Council we had to seek the services of the State Government's servants on deputation. For these employees over and above their pay, the District Council had to pay the deputation allowance. We have got at present about 30 of such servants and thus causing a heavy drain on the Council's Fund. Efforts are being made to get rid of such servants by giving training to our own men to replace them.

In fine, I would like to inform the House that as advised by our leader we have been making all possible efforts to raise the District Council's Fund by making proper assessment of the revenues entrusted to us and to make best use of the Fund at our disposal for the all-round development of our people.

With these few words, Sir, I resume my seat.

Mr. SPEAKER: Before I question the next honourable Member of the House, I would like to apprise the House about the Parliamentary etiquette. "Member wishing to address the House should rise in their seats until they succeed in" catching the eye of the Speaker. "No Member should speak unless he or she has caught the eye of the Speaker, and has been called upon by him by name or by a sign to address the Chair."

So, the honourable Member who left the House was clearly against Parliamentary etiquette simply because he must be called upon by name or by a sign to address the Chair. The honourable Member has not only failed to catch my eye but also failed to wait for a sign to address the Chair.

Maulavi MOHAMMAD IDRIS: Mr. Speaker, Sir, at the outset I would congratulate our Finance Minister for presenting a bold Budget for the all-round development of the State. The Budget is a heavily deficit one but it is sure to be so in a State like Assam with a meagre source of revenue to meet the increasing tempo of planned expenditure on various developmental schemes.

The First Five-Year Plan period is going to be expired by the end of this month and the Second Five-Year Plan is due to begin from April next. Naturally the eve of the Second Plan budget with numerous welfare schemes requires a huge expenditure. The allotment of the fund by the Planning Commission for the Second Five-Year Plan for our State is not to our expectation and requirements. To develop our backward State in all respects it requires much more Central assistance, and therefore, we hope that the Supplementary Plan of about Rs. 40 crores submitted by our Government would be approved by the Planning Commission, without any scrapping.

(At this stage the Speaker left the Chamber and the Deputy Speaker presided).

Then, Sir, although the Budget reveals a huge deficit, yet it is pleasant to note that no fresh taxation measures have been proposed by our Government for the present. It has been stated by our Finance Minister that out of the total allocation of Rs. 12·92 crores for the Second Five-Year Plan schemes for the year 1956-57, the schemes exclusively for the rural areas are expected to cost Rs. 7·78 crores. In this respect, we think, Sir, that the proportion of expenditure is not equitable. It would have been more appropriate if a higher ratio of expenditure could be fixed for the development of our rural Assam. Though the First Five-Year Plan period is going to be over, yet much remains to be done for the development of our rural areas. The rural population needs more medical facilities, more roads for better communication, more schools and increased financial aids for the educational institutions, rehabilitation of large number of flood and erosion affected families of the State, and employment for the huge number of unemployed persons.

During the First Five-Year Plan period the Government have tried their best to take effective measures to bring economic prosperity of the State and to that effect their one effort was to combat with the greatest natural calamity like flood to save the vast population of the riverain areas and many important towns of the State. The Government have successfully completed the protection work of Dibrugarh town. The work of the embankment on the Brahmaputra is progressing, and it is hoped that when completed these embankments would serve a good purpose. In this connection I would like to suggest one thing that where this embankment would pass through some jute growing areas of our State there should be some provision for allowing required amount of flood water to enter into the areas either by means of providing some sluice-gates

or keeping some old existing channels open at the source and also to construct retting tanks in these areas in adequate numbers.

In connection with flood relief and rehabilitation measures taken by our Government during the current year it has been disclosed by our Finance Minister that over Rs. 12 lakhs were spent in rehabilitating the worst victims of floods and also a good number of them have been provided with cultivable lands. But many unfortunate victims of floods whose lands and houses have been eroded by the Brahmaputra river remain yet to be rehabilitated. In the district of Nowgong alone in Mauzas—Alitangani, Lawkhoa, Lahorighat, Bokani, Mayang, etc.,—there are thousands of families who have lost their cultivable lands either by erosion or by deposit of huge silts. They need immediate rehabilitation with cultivable lands for they were all agriculturists and at present they are in great need of relief. So I suggest to our Government that they would take sympathetic view on the condition of these people and would be graciously pleased to settle them at least in some '*char*' land wherever available. I know, Sir, there are *char* lands and those lands may be settled with these victims of flood whose houses have been eroded by floods or whose lands have become unfit for cultivation due to deposit of silts.

The position of the victims of Alitangani Mauza is very acute and they are facing imminent destruction and ruin. These flood victims of Nowgong district need immediate rehabilitation with cultivable lands, etc., and I therefore draw the attention of the Government for taking necessary steps.

Sir, it is needless to emphasise that the jute growing population of our State have contributed very considerably for the economy of our entire people. But it is regrettable that they have not received adequate attention for their development and amenities of life. These areas being low-lying the communication problem is very acute which besides causing them untold hardships, make them suffer losses due to lower prices for their produce. I would urge upon the Government to bestow sympathetic consideration to this vital problem of the jute growers. In this connection I would like to point out that the jute growers have been aggrieved for the delay in enforcing the Assam Standard Weight Act of 1955. The Act received assent of the Governor as early as June 1955, but for some reasons or others the Act has not yet been enforced. I need not recapitulate how much the jute growers

have been suffering for the absence of a standard weight, to taking advantage of which unscrupulous traders have been putting the poor jute-growers to huge losses year after year. I earnestly hope and trust that the Government will be pleased take all necessary steps to enforce this legislation without any further delay. Sir, on behalf of the jute growers we welcome the proposal for establishing a jute mill in Assam. We earnestly hope the implementation of this long awaited scheme will considerably benefit the jute growers. I would urge upon the Government to expedite the establishment of the mill expeditiously.

Sir, in the matter of land reform our Government have taken some steps. We find that Government is passing a legislation fixing the ceiling of land one can possess. We hope after enforcement of this Act, Government will be in a position to provide lands to some more landless people of the State. At the same time I will also suggest that at least some of the landless people may be settled with "*char*" land, which are kept as reserved land and which are otherwise fit for cultivation.

Mr. DEPUTY SPEAKER: Your time is up.

Maulavi MOHAMMAD IDRIS: Sir, one more point only. With regard to the matter relating to education I beg to submit to the Government that the immigrants who have settled in this State are mostly poor agriculturists and they are backward in the field of education. By sacrificing the language of their forefathers they have adopted Assamese as their vernacular. I would request the Government to help them in making grants available to the Primary Schools they have started and also by recognising them. I also request the Government to make provisions for awarding scholarships to some deserving pupils of this community in way of encouragements for taking up the Assamese as their vernacular.

Lastly I would submit one point which is that so long the existing old scheme Madrasas have been getting sympathetic consideration from our Government in the matter of grants, etc. We find that under the new scheme in our Budget provisions, the High Madrasas will get money but with regard to the old Madrasas which were formerly receiving help from the Government there is no mention about any such provision. I request the Government to see that these religious educational institutions which were so long getting help from the Government, get the same consideration now also.

With these words, Sir, I congratulate the Finance Minister once again for presenting the Budget in able manner he has done.

Shri HARIHAR CHAUDHURY : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অহা বছৰৰ বাজেট আলোচনা প্ৰসঙ্গত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ সুবিধা দিয়া বাবে প্ৰথমতে আপোনাক ধন্যবাদ জনাইছো। লগতে মঙ্গলকামী প্ৰগতিশীল ৰাষ্ট্ৰ গঠনৰ কামত সকলো বিষয়তে পাৰ্য্যামানে টকাৰ ব্যবস্থা কৰিব লগা হোৱাত বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে তিনি কোটি ৬৫ লাখ টকাৰ ঘাটি বাজেট দাঙ্গি ধৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। কিন্তু তেখেতে কোনো নতুন কৰ-কাটলৰ ব্যবস্থা কৰা নাই। তাৰ বাবে তেখেতক আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছো।

বাজেটৰ বিষয়ে মোতকৈ বিজ্ঞ আৰু অভিজ্ঞ বহুতে সকলো ফালৰ পৰা যথেষ্ট আলোচনা কৰিছে। মই মাথো দুই এটা বিষয়ৰ কথা কেই আঘাৰমান কব খোজো।

(*Voice*—কৰ-কাটল এতিয়া লগোৱা নাই ভবিষ্যতে লগাব পাৰে।)

ভৱিষ্যতে লগাব পাৰে যদিও সদ্যহতে কোনো নতুন কৰ-কাটলৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই আৰু আমি ইয়াকে ৰাইজৰ আগত কব পাৰিম।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ নেতা সকলে সদায় কৈ আহিছে শিক্ষাই জাতিৰ উন্নতিৰ মাপকাঠি। এই শিক্ষাই যেতিয়া গোটেই জাতিৰ অন্তৰ ভেদ কৰি বিকাশ সাধন কৰিব পাৰিব তেতিয়াহে আমাৰ কল্যাণ হব। এই নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আমাৰ চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত বিশেষ দৃষ্টি দিয়া দেখা গৈছে। দেশ স্বাধীন হোৱাৰ আগত শিক্ষা বিষয়ত যিমান খৰছ ধৰা হৈছিল এতিয়া তাৰ ৫॥ গুণবো বেচি খৰছ ধৰা হৈছে। চাৰিওফালে শিক্ষা প্ৰচাৰৰ অভিযান চলিছে যদিও আমাৰ ভিতৰৰে এটা বিৰাট অংশৰ প্ৰতি এই বিষয়ত যথাবিহিত ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। অসমৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ প্ৰায় এক-দশমাংশ বনুৱা সম্প্ৰদায়ৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বিশেষ একো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। আই, এন, টি, ইউ, চিৰ পৰামৰ্শ মতে চৰকাৰে বনুৱাৰ প্ৰভিদেণ্ড ফাণ্ড, বোনাচ আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু বহুতো বনুৱাৰ হিতকামী আইন প্ৰণয়ন কৰিছে। কিন্তু বনুৱাৰ লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ বিষয় বিশেষ একো চকু দিয়া নাই। বনুৱাৰ লৰা—ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ ভাৰ এতিয়াও মালিক সকলৰ ওপৰতে পেলাই দিয়া হৈছে আৰু তেওঁলোকেও এই বিষয়ত চকু দিয়া নাই বুলিলেই হয়। পিচপৰা অনুসূচিত আৰু জনজাতি আদিৰ শিক্ষাৰ কাৰণে চৰকাৰে বিনা মাচুলে শিক্ষা দিয়া আৰু বৃত্তি দিয়াৰো ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু শিক্ষাৰ নাম-গন্ধ নোপোৱা দেশৰ এটা বিৰাট অংশ বনুৱা সম্প্ৰদায়ৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা বিশেষ কোনো সুব্যৱস্থা লোৱাৰ দিহা দেখা নাই। মুঠ কথা তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ দায়ীত্ব সম্পূৰ্ণ মালিকৰ ইচ্ছাৰ ওপৰতে এৰি দিয়া হৈছে বুলি কব পাৰি। (শুনক শুনক) এই পিচপৰা বিৰাট সম্প্ৰদায়টো সদায় পিচপৰিয়ে ৰল। তেওঁলোকক যদি সমাজৰ আন আন উন্নত সম্প্ৰদায়ৰ সমকক্ষ কৰি তুলিব পৰা নেযায়, তেন্তে সমাজতান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থা প্ৰকৃত আদৰ্শত উপনীত হোৱা সম্ভৱপৰ হৈ নুঠিব। বাস্তৱিকে এইটো বৰ দুঃখৰ কথা। আজি বনুৱা সকলৰো শিক্ষাৰ প্ৰতি স্পৃহা জাগি উঠিছে। মোৰ অঞ্চলত তেওঁলোকৰ নিজৰ সংগঠনৰ পৰাই বহুতো লৰাক ২।৪ টকাকৈ বৃত্তি দি পঢ়াৰ কাৰণে উদগনি দিছে। তেওঁলোকে প্ৰায় দহহেজাৰ টকা খৰছ কৰি বনুৱা সকলৰ লৰাৰ পঢ়াৰ সুবিধাৰ কাৰণে এটা ছাত্ৰাবাস সাজি দিছে আৰু অলপতে আমাৰ মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে সেই ছাত্ৰাবাসৰ দুৱাৰ মুকলী কৰি আহিছে। সেই কাৰণে মই আমাৰ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে বনুৱাৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি বিশেষ মনোযোগ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে। অসমত এহেজাৰ চাহ বাগিচাৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৩৪৫ খন স্কুল

আছে, আৰু এই স্কুলবোৰ পৰিদৰ্শন কৰাৰ কাৰণে আজি কিছুদিনৰ পৰা মাত্ৰ তিনি জন চব্‌ইনস্‌পেক্টৰ নিযুক্ত কৰিছে। তিনিজন পৰিদৰ্শকৰ কাৰণে ইমানবোৰ স্কুল পৰিদৰ্শন কৰা অসম্ভৱ। প্ৰায় আধা স্কুল পৰিদৰ্শন নোহোৱাকৈয়ে থাকে। ১৯৫২ ৫৩ চনত পৰিদৰ্শন কৰা হয় মাত্ৰ ২২০ খন, ১৯৫৩-৫৪ চনত পৰিদৰ্শন কৰা হয় মাত্ৰ ২৬৫ খন আৰু ১৯৫৪-৫৫ চনত পৰিদৰ্শন কৰা হয় মাত্ৰ ৩২৮ খন। মই চৰকাৰক কওঁ যে চাহ বাগিচাৰ স্কুলবোৰ প্ৰাইমাৰী শিক্ষা বৰ্ডৰ হাতলৈ আনি দেশৰ সকলো প্ৰাইমাৰী স্কুল একে পৰ্য্যায়লৈ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আশাকৰো চৰকাৰে এই বিষয়ে বিশেষ বিবেচনা কৰিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গাওঁ অঞ্চলত উচচ শিক্ষাৰ সোপান হৈছে মাইনৰ স্কুল। চলিত বছৰৰ বাজেটত মাইনৰ স্কুলৰ চলন্ত সাহায্যৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। অহা বছৰৰ বাজেটতো মাইনৰ স্কুলৰ চলন্ত সাহায্যৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই যদিও এই স্কুলবোৰৰ উন্নতিৰ কাৰণে কিছু টকা ৰখা হৈছে। অসমত প্ৰায় ২০০ খন মাইনৰ স্কুল আছে। শিক্ষা মন্ত্ৰী আৰু উপমন্ত্ৰীক মাইনৰ স্কুলৰ সাহায্যৰ বিষয়ে কলে তেখেত সকলে বাজেটৰ পিনে আঙুলিয়াই আৰু সাহায্য দিয়াৰ অসমৰ্থতাৰ কথা কয়। ফিলবাৰীত পুণৰ সংস্থাপিত ভূমিকম্প আৰু বানপানী বিধ্বস্ত বাইজে তেওঁলোকৰ লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ কাৰণে ১৯৫১ চনতে এখন মাইনৰ স্কুল খুলিছে। কিন্তু আজিকোপতি সেই স্কুল খনে চৰকাৰৰ পৰা কোনো সাহায্য পোৱা নাই। পূব আৰু পশ্চিম পাকিস্থানৰ পৰা অহা ভগনীয়াক সকলো প্ৰকাৰ সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰেও কৰিছে। কিন্তু আমাৰ নিজৰ যিবোৰ মানুহক গৰা-খহনীয়া, বানপানী আৰু ভূমিকম্পই বিধ্বস্ত কৰিলে তেওঁলোকক সেইদৰে সাহায্য দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। আমাৰ নিজৰ ভগনীয়াবোৰৰ কাৰণে ভাল ব্যৱস্থা নকৰাৰ কাৰণে আমি দুঃখ পাইছো। আমাৰ বিধ্বস্ত ৰাইজক সাহায্য দিয়াৰ এটা উদাহৰণ দিওঁ। বানপানীৰ সময়ত বিতৰণ কৰিবলৈ মঞ্জুৰী হোৱা চাউল বিতৰণ হয় জানুৱাৰী মাহত। তিনিচুকীয়াৰ চাবডেপুটি কলেক্টৰে বানপানীৰ সময়ত বিতৰণ কৰিব লগা চাউল কিছুমানো যোৱা জানুৱাৰী মাহতহে বিতৰণ কৰা হয়। আৰু কিছুমান বিতৰণ কৰিবলৈ বাকী থকাৰ কথা গম পাই মই তেখেতক বিতৰণ নকৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিওঁ। সেই সময়ত আমাৰ ৰাজহ বিভাগৰ উপমন্ত্ৰী মহোদয় তিনিচুকীয়াত আছিল আৰু চাব-ডেপুটিয়ে সোধাত তেখেতেও মোৰ দৰে একে পৰামৰ্শকে দিয়ে। এয়ে হৈছে আমাৰ বানপীড়িত ৰাইজক সাহায্য দিয়াৰ নমুনা। বানপানী হয় জেঠ, আহাৰ, শাওণ মাহত আৰু চাউল দিয়া হয় জানুৱাৰী মাহত। মই চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰো যেন অনতিপলমে ফিলবাৰী মাইনৰ স্কুল খনক যথোপযুক্ত সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে।

আলি-পদুলী দেশত বহুত হৈছে আৰু হব ধৰিছে, আৰু বহুত পুৰণি ৰাস্তাও মেৰামতি কৰি উন্নত কৰা হৈছে। গৰকাপ্তানি বাজেটত খৰচৰ সীমা বছৰি প্ৰায় ৭ কোটি টকা হৈছেগৈ। কিন্তু আমাৰ কিছুমান গাওঁ, বিশেষকৈ চাহ বাগিছাৰ বাহিৰত থকা গাওঁবিলাক এতিয়াও—দেশ স্বাধীন হোৱা ৯ বছৰৰ পিচতো—সেই আগৰ অৱস্থাত আছে। বহিৰ্জগতৰ লগত যোগাযোগৰ বাবে তেওঁলোকৰ কোনো উপায় নাই। বাগিছাৰ মালিকৰ অনুগ্ৰহৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ যাতায়তৰ সুবিধা নিৰ্ভৰ কৰে। ৰাস্তাৰ অভাৱত সেই গাওঁবোৰ এতিয়াও আগৰ দৰে পিচপৰিয়েই আছে। আমাৰ চৰকাৰে যেন এনে ধৰণৰ ৰাস্তাবোৰ নিজৰ হাতলৈ অনাৰ বিষয় বিবেচনা কৰে।

তাৰ পিচত ফৰেষ্টৰ বিষয়ে এষাৰ কওঁ। মাটিহীনক মাটি দিওতে, বানপানী গৰাখহনীয়া আৰু ভূমিকম্প বিধ্বস্ত সকলক পুনৰ সংস্থাপিত কৰোতে আমাৰ বহুতো ফৰেষ্ট নাইকিয়া হৈছে। যোৱা যুদ্ধৰ সময়ত প্ৰায়বোৰ ফৰেষ্ট উদং হৈ গৈছে। যি আছিল তাৰে কিছু নষ্ট হৈছে ভূমিকম্পত, কিছু নষ্ট হৈছে বানপানীত আৰু বাকী যি আলে

সিও প্ৰায়বোৰ Unclassed State Forest মাটিহীনৰ মাটি সমস্যা সমাধান কৰতেই শেষ হৈ গৈছে। এতিয়া যিখিনি বাকী আছে তাকে ৰক্ষা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ৰিজাৰ্ভ কৰিব পৰা সমুদায় Unclassed State Forest ৰিজাৰ্ভ কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰিব লাগে। কিন্তু ফৰেষ্ট বিভাগে নতুন ৰিজাৰ্ভ কৰিব খোজে এহেজাৰ দুহেজাৰ একৰ মাটিৰ। বৰ্ত্তমান তেনে জঙ্গল নাই বুলিব পাৰি। কৰবাত আছে যদিও মাজেমাজে মানুহৰ বসতি আছে। মই কওঁ যে এতিয়াও দুশ একৰ, তিনিশ একৰ বা চাৰিশ একৰ মাটিও ৰিজাৰ্ভ কৰিবৰ সুবিধা আছে সেইবোৰ সমুদায় ৰিজাৰ্ভ কৰিব লাগে। মাটি সমস্যা সমাধানত আৰু দেশৰ ভিতৰৰ কাম, বাহিৰলৈ পঠোৱা আদিৰ কাৰণে যিদৰে গছ-গছনি কাটি শেষ কৰি আনিছে কিছুদিনৰ পিচত এক কিউবিক কাঠৰ কাৰণেও হাহাকাৰ কৰিব লাগিব। এক কিউবিক কাঠৰ দাম হয়তো ২০৲।২৫৲ টকা হবগৈ। চৰকাৰে বছৰি নতুন গছ ৰুইছে যদিও এক হেজাৰ, ডেব হেজাৰ একৰৰ বেচি নহব। মই কওঁ বছৰি আমাৰ যি দৰে ফৰেষ্ট ধ্বংশ কৰিব লাগিছে সেই অনুপাতে নতুন প্লেণ্টেছন কৰাৰ ব্যৱস্থা বহল ভাবে কৰিব লাগে। নহলে আমাৰ ভৱিষ্যত বংশধৰ সকলৰ প্ৰতি অন্যায় কৰা হব। ভৱিষ্যতৰ কাৰণে প্ৰভিজন নকৰাৰ বাবে আমাৰ নাতি-পুতি বিলাকে আমাক অভিশাপ দিব। চৰকাৰে যেন সেই বিষয়ে বিবেচনা কৰিব।

আৰু এটা কথা কওঁ যে ফিলবাৰীত ট্ৰেক্টৰ লগাই হাবি ভাঙি মাটি চাহ কৰি বিধহস্ত ৰাইজৰ সংস্থাপন কৰা হৈছে। কিন্তু লগতে সেইবোৰ মানুহক বলদ গৰু কিনিবলৈ চৰকাৰৰ পৰা ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা নহলে সেই মাটি ২।৩ বছৰৰ পিচতে আকৌ জঙ্গল হৈ পৰিব। সেই মানুহবোৰে খেটিবাতিও কৰিব নোৱাৰিব আৰু মাটিৰ দামো দিব নোৱাৰিব। তাত খৰছ কৰা লাখ লাখ টকা কোনো কামত নাহিব।

Shri MOTIRAM BORA (Minister) : এতিয়া কিছুমান মানুহক ঋণ দিয়া হৈছে।

(*Voice*—কিমানকৈ দিয়া হৈছে।)

Shri HARIHAR CHAUDHURY : কিছুমানক এশটকা দিছে, কিছুমানক ২০৲ টকা ৩০৲ টকা ৫০৲ টকা মাত্ৰ। সেই টকাৰ গৰু কিনা দূৰৰ কথা ছাগলী কিনিবলৈকে টান। তেওঁলোকক প্ৰত্যেককে এহাল গৰু কিনিবৰ বাবে অন্ততঃ ৫০০৲ টকাকৈ হলেও কৃষিঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

Mr. Deputy SPEAKER : আপোনাৰ সময় হল।

Shri HARIHAR CHAUDHURY : সময় হল যেতিয়া, মই ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri MOHENDRA NATH DEKA : Mr. Deputy Speaker, Sir, I congratulate the Finance Minister for his weighty and elaborate speech that he delivered while presenting his 5th Budget in this House. He deserves our unqualified thanks firstly because of his being able to finance our First Five-Year Plan and secondly because of the optimistic tone of his speech to finance the developmental scheme of our Second Plan. Sir, we have seen that notable progress has been made in regard to the implementation of our agricultural schemes. I am glad for the clear indication given in the Budget that a sum of Rs.6,20

lakhs has been spent in the First Five-Year Plan for rural area. A sum of Rs.40 crores 34 lakhs has been included for the same purpose in the 2nd Five-Year Plan. This is indeed a very welcome gesture as about 80 to 84 per cent of the people of the country live in the rural areas. Our Government's efforts to improve the ferry service over the Brahmaputra by bringing some more vessels is a very timely one. Our people are anxiously waiting for the day when improved ferry services will be introduced in all the existing ferry *ghats* over the river Brahmaputra. I believe Government will without any further delay try to instal 3 new vessels at the Gauhati Ferry Ghat. Sir, this is the haviest *ghat* in the whole State, and therefore these vassels are very urgently necessary to cope with the increasing traffic of this *ghat*. I am glad that our Government have been able to settle about 106 thousand landless and erosion-affected families with about 8 lakh 20 thousand bighas of land. Our Finance Minister has been doing very well in trying to explore every possible means for additional taxation measure with a view to finance the developmental schemes for the all round growth and prosperity of the State. It is needless to repeat that the State wants more and more money for her all round progress, and as such it is expected that everyone in the House as well as the people outside will extend their helping hand to implement the various development schemes. I think we all should try to create an atmosphere among the people so that they may readily and willingly come forward to contribute a part of their earnings as without money no State can ever do anything to lead the people on the path and prosperity which is the aim of us all. It is regrettable to find that a section of the people, more particularly some of the Members of the Opposition are trying to create a feeling in the minds of the people specially agrarian, that the burden of taxation is falling heavily on them. Shri Bhattacharyya said on the other day that the incidence of land revenue and sales-tax is falling on the people heavier than before. Sir, if we analyse the facts, we will see that his statement is not based on fact. Because the land revenue rates in the rural areas still continues to be the same as before, if not less. Since 1928 the year of land settlement in the districts of Kamrup and Sibsagar, land revenue per bigha of land remains respectively at As.14-8 and As.15-6. But the price of agricultural produce has gone very much higher up. Previously in the year 1928 the price per maund of rice was Re.1 whereas the price obtaining now is Rs.7 to Rs.9. The contention of Shri Bhattacharyya is further belied by the fact that since 1947 there is a tendency towards fall of the instances of the periodic Patta land going out of the

hands of the peasantry for revenue arrears Now coming to year 1939 when the coalition Ministry headed by late Lokopriya Bardalai came into power, the revenue per Patta was reduced by 50 per cent, and this was greatly responsible for preventing Patta lands of the poor peasants from falling into the hands of rich people. Similarly, it has been seen that taxes on commodities which are essential for peasantry have been progressively reduced. There is no sales-tax on goods sold by the peasantry, for example rice and paddy. These are non-taxable commodities. Our poor peasantry is not in need of a motor car or a motor cycle. He has scarcely any use of iron rods, C. I. Sheets or cement and such other taxable goods. One argument is advanced that medicine is taxed. But such arguments hold no water as we all know our peasantry depend more on the natural cure and non-taxable medicine than on costly medicine. Again, our peasantry has seldom any opportunity to indulge in such costly amusements which are the concern of our rich urban people. Hardly a villager will go to the town of Gauhati to witness a football match or a cinema. The agrarian people are in fact exempted from the levy of sales-tax and amusement taxes ; those who say that such taxes fall upon them render dis-service within the country or go against the interest of the country. Mr. M. Choudhury the other day wanted to speak on the selection of the site at the place of the availability of raw materials. That may be a healthy suggestion but when the question of finished goods and transport to the mill site comes, the suggestion is not tenable. He was against the installation of a jute mill at Gauhati. Of course there is a proposal to start the jute mill at Amingaon which is only one mile from Amingaon Railway Station and which is to be reached by steamer on the Brahmaputra. But it has been considered that starting of a jute mill must be in such a place wherefrom the finished goods can be easily transported to the consuming area. The question of producing area cannot be alone considered. I would submit that all things relating to the mill, condition of the goods produced in the mill and the consuming area should be considered. In my humble opinion, the site selected at Gauhati for a jute mill is the best possible one.

Shri ANANDA CHANDRA BEZBARUA: What about sugar mill ?

Shri MOHENDRA NATH DEKA: As regards sugar mill, I leave the matter to my Friend, Mr. Bezbarua.

With these words I conclude my speech.

Shri BAIKUNTHA NATH DAS: Mr. Deputy Speaker, Sir, four years have passed and we are entering in the fifth year now. During the last 4 years, an attempt was made from the side of the Government for all round improvement of the State. This time also I cannot but congratulate the Finance Minister for his Budget speech in which we are getting a vivid picture about the achievement of the First Five-Year Plan and the coming Second Five-Year Plan. Sir, crores of rupees will be spent during the Second Five-Year Plan and many new institutions and many new industries will come into being. Sir, as the previous speakers of this House reiterated about the decentralization of industries and institution I also reiterated the same so that the people of that side also can have the benefit from them. Sir, as it was not possible to speak on all aspects of the Budget speech and as most of the points have been dealt with by my Friends during their speeches on the Budget, I shall speak on the aspects which I think are important to me. Let us take flood control. Many of the towns have been protected from the erosion of the rivers and in many places embankments have been constructed. About 135 miles were completed before the First Five-Year Plan and another 514 miles were constructed during the current fourth year of the First Five-Year Plan. In the current year 376 miles will be constructed. I do not want to speak on the embankments of other places. I will speak on those I am mainly concerned. The embankment of Pagladia river is not completed specially the embankment to the western side of Pagladia river which has since been washed away by the devastating flood in the last year and no action has been taken for repair up-till now. It was the repeated request of the public as well as from us that the embankment of the Pagladia river should be repaired and extended to Goalbilghat and if possible up to the source of the river itself. But we do not know whether this has been taken up by Government up-till now.

Sir, I want to speak a few words about education. In the field of education, of course, though substantial achievement has been made from the Government side still there are much more to do. In this respect I want to draw the attention of the Government that free education for plains and hills tribals and scheduled castes should be provided for. From the financial implications it is seen in the beginning of the year Rs.75,000 will be required and in the long run it may be one lakh of rupees. Whatever the case may be, this scheme should be operated, and this will be a great encouragement and help to those communities.

I think this will not be hard from the Government side as the Central Government is giving sufficient money to those communities—to tribals under Article 275. I shall cite

the example of Madhya Bharat and Bihar, etc., where free education has been already sanctioned. This free education will be a great thing and a great encouragement especially to these communities.

Sir, I also want to speak a few words about Medical. We are observing the progress of the Medical also. Many of my Friends have spoken much about T. B., *Kala-azar*, Leprosy and other allied diseases. In the sub-montane areas of our country, our people are suffering from horrible diseases which are much more horrible than malaria. I want to draw the attention of the Government to the matter and to take steps so that the diseases may not spread further ; otherwise our people will have to be extinguished in the long run. Again, I want to speak a few words about reclamation of land. The people of Subankata have to leave the place for want of irrigation facilities. Sir, this matter has been drawing the attention of the Government and I do not bother much about it now as our Chief Minister was pleased to visit this area.

Sir, I want to speak a few words about Prohibition. We are thankful to the Government for the Liquor Prohibition Act. It was our repeated request from the side of the tribal areas including the Kacharis to prevent our people from the habit of drinks by bringing an Act so that they may not drink.

We are happy to note to-day that this Act has been enacted. This will benefit our people economically very much. As we know, Sir, our people use up a great amount of their paddy for making liquor. Sometimes our people fail to have their food. During the marriage ceremony and festival granary after granary of paddy is being wasted. This is a great economic loss. I make bold to say that people, whether they belong to the tribal community or general community, who are not thinking about Prohibition and are encouraging our people to drink, are the enemies of the tribal. I think that they do not want the tribals to come up to the level of other communities. Everybody admits that drinking is bad and that is why our Father of the Nation advocated Prohibition. Sir, I can show the bad effects of drinking by citing a few examples. My Friend, Mr. Pegu, said that amongst the tribals the Kacharis and the Sonowals were enjoying all the services. Of course, the Kacharis and Sonowals have got a greater representation in the services than the Miris. But what this is due to ? These communities generally discourage drinking. As a result we find that in the Dhubri Subdivision alone there are 17 graduates and in the Dibrugarh Subdivision 38 graduates from these communities up to 1954. The Miris, on the other hand, have got only 16 graduates throughout the State and out of them 14 have

already been employed. How could this happen ? Because the Kacharis and the Sonowals gave up the habit of drinking they could produce so many graduates. I would, therefore, tell him that if he wants his community to come forward he should support the Prohibition policy of the Government. From our side, I categorically state that we are whole-heartedly behind the Government in this matter. I should go further and say that Government should not even allow $2\frac{1}{2}$ seers of liquor, which they are thinking of giving. I am taking all responsibility in this respect so far as we are concerned ; of course, I do not know about others.

Then, Sir, I want to speak a few words about the Veterinary Department. (The Minister is sitting here silently as nobody is criticising his Department). Sir, under Article 275 grant, 5 village insemination centres were established in 1953. But these centres are not working. No doctors have been provided. The houses are in deplorable conditions. The instruments are remaining idle. This is a standing disgrace for us. All the equipments are there and if doctors were provided they could function. But barring two Field Assistants, who are moving from place to place to castrate bulls, no other activity is seen in those centres. Even the necessary medicines have not been provided. The people say, "if our bulls are castrated what will happen to us without any alternative arrangement for breeding ?". I would, therefore, submit that if Government fail to run any institutions they should not establish them. I, therefore, draw the attention of the Government to this matter so that they may take steps to make these key village centres function.

Shri HAKIM CHANDRA RABHA : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰথমেই মই আমাৰ মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক—অহাববাৰে 'বাজেট' মুকলি কৰাৰ কাৰণে ধন্যবাদ জনাইছো। বিশেষকৈ মই তেখেতক এইবাৰে সম্বৰ্দ্ধনা জনাও যে সমাজ তান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থাৰ আদৰ্শ সমুখত ৰাখি তেখেতে জন কল্যান মূলক আয় ব্যয়ৰ আঁচনিখন যুগুত কৰিব পাৰিছে। সমাজ তান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থাৰ কথাটো আজিৰ নতুন নহয় ; এই বিষয়ে জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীয়ে বাণী প্ৰচাৰ কৰি গৈছে। আমাৰ দেশ খন বিদেশী শাসন আৰু শোষণত জুৰুলা হৈ পৰা অৱস্থাটোৰ মাত্ৰ কেইটা মানহে বছৰ হৈছে যে আজি সেই অৱস্থাটোৰ কিছু উপসম হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে আমাৰ জনপ্ৰিয় চৰকাৰৰ হাতত পৰি। কাজেই, আমাৰ দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ আৰ্থিক দুৰৱস্থালৈ লক্ষ্য কৰিয়েই জাতিৰ পিতাই—"Go back to Village"—বাণী প্ৰচাৰ কৰিছিল অৰ্থাৎ আমাৰ পিচপৰি থকা গ্ৰাম বিলাকৰ সংগঠন কৰা। এই নীতিৰ ওপৰতেই প্ৰতিষ্ঠিত সমাজ তান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থাৰ আদৰ্শ আৰু এই আদৰ্শ অনুসৰণ কৰিব পৰাটো আমাৰ চৰকাৰৰ পক্ষে গৌৰৱৰ কথা। ই নিশ্চয় আমাৰ জনসাধাৰণৰ ওপৰত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব। এই মূল নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি, দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ মঙ্গলৰ হকে আমাৰ চৰকাৰে 'আধিয়াৰ প্ৰটেকচণৰ' ব্যৱস্থা কৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰাই বিশেষকৈ দৰিদ্ৰ কৃষক সকল উপকৃত হব। দুখৰ বিষয় এই আইন আমাৰ জনতাৰ মাজত ভালকৈ প্ৰচাৰ হোৱা নাই আৰু আমাৰ

খতিয়ক সকলে এই আইন বুজি উঠা নাই। এই উদ্দেশ্যরে মই চৰকাৰক এই পৰামশ দিব খোজো যেন—চৰকাৰে থাকা কর্তৃপক্ষৰ হতুৱাই 'আধিয়াৰ প্ৰটেকচণ' আইনৰ কথা বিলাক যেন জনতাৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰে। কাৰণ আমাৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ লোক সকলে 'পুলিচক' বৰ ভয় কৰে আৰু তেওঁলোকৰ যোগেদি এই প্ৰচাৰ কাৰ্য্য চলিলে—তেওঁলোকে ভালকৈ বুজি পাব আৰু তেতিয়া গাৱঁলীয়া মহাজন সকলে আৰু মানুহক অনাহকত উৎপীড়ণ কৰিব নোৱাৰিব। এই কাৰ্য্যৰ দ্বাৰাইহে ইয়াৰ কৃতকাৰ্য্য হব বুলি মোৰ বিস্বাস।

ইয়াৰ পিচত মই 'প্ৰহিবিচণ' সম্বন্ধে কও—। এই সম্বন্ধে মোৰ পূৰ্ব্ববৰ্ত্তী বক্তা শ্ৰীযুত বৈকুণ্ঠ নাথ দাসে কৈছে যে কছাৰী সম্প্ৰদায়ৰ শিক্ষাৰ প্ৰভাৱে মদ নিবাৰণত সহায় কৰিছে। মিৰি, মিকিৰ আদি বহুতো পিচ পৰা সম্প্ৰদায় আজিও আছে যিবিলাকে মদ অধিক পৰিমানে ব্যৱহাৰ কৰে। এওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা অতিকৈ শোক লগা আৰু এওঁলোকৰ অধিক সংখ্যক লোকৰেই মদৰ প্ৰভাৱত বছৰটোৰ ৬ (ছ) মাহ খাবলৈ ভাত নোহোৱা হয় আৰু এই ভাত মদত উবায়।

আজি আমি মিৰি, মিকিৰ, ৰাভা আদি জনজাতি সকল যে সচাকৈ পিচপৰা এইটো ভালকৈ অনুভৱ কৰিব পাৰিছো। তেওঁলোক কছাৰী জনজাতিৰ সমানে আগবাঢ়িব পৰা নাই, কাৰণ তেওঁলোকে তেনেকুৱা সুবিধা পোৱা নাই। সেইকাৰণে আমাৰ ৰাভা, মিৰি, আৰু মিকিৰ সকলক শিক্ষা দিক্ষা আদিত বিশেষ সুবিধা দিবৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো। আমি স্কুলত পঢ়া দিনৰে পৰা সভা সমিতি পাতি ৰাইজক বুজাই দিলো যে মদ খোৱা এৰি দিব লাগে। এই অভ্যাসৰ পৰা জনজাতি সকলৰ আৰ্থিক অৱস্থা ক্ৰমাত বেয়া হৈ গৈছে। সেই কাৰণে চৰকাৰে মদ নিবাৰণা অভিযান চলোৱাত বৰ ভাল পাইছো।

জনজাতিক সাহায্য দিয়াৰ বিষয়ে দুষাৰমান কওঁ। জনজাতিৰ কথা কওঁতে আজি মোৰ মনত পৰিছে স্বৰ্গীয় লোকপ্ৰিয় বৰদলৈ দেৱৰ কথা। তেখেতে এবাৰ কৈছিল যে যদি তেখেতে জীয়াই থাকে তেনেহলে গোটেই জীৱন জনজাতিৰ উন্নতিৰ কামৰ কাৰণেই কটাব। আমি আজি দেখিবলৈ পাইছো যে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই স্বৰ্গীয় বৰদলৈ দেৱৰ আহিতেই জনজাতি সকলৰ উন্নতিৰ কামত হাত দিছে। আশাকৰো যেন তেখেতৰ তত্বাৱধানত আমি যথেষ্ঠ আগ বাঢ়িব পাৰিম। আমাৰ ভিতৰত কিছুমানে কোৱা শুনো যে জনজাতিৰ দায়িত্বটো এজন জনজাতীয় মন্ত্ৰীৰ হাতত থকা দৰকাৰ। কিন্তু মোৰ কথা হৈছে যাৰে হাততে নহওক, মাত্ৰ আমাৰ উন্নতি হব লাগে। এইবাৰ জনজাতিৰ উন্নতি আৰু কল্যাণৰ কাৰণে ৰাস্তাঘাট নিৰ্ম্মাণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ৭ লাখ টকা আহিছে বুলি খবৰ পাইছো। এই বিষয়ে জনজাতীয় বিভাগৰ সচিবক সোধাত কলে যে আহিছে হয় কিন্তু গৱকাপ্তানী বিভাগে সেই টকা খৰছ কৰিব পৰা নাই। বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব পাৰিলো যে সেই টকা গোৱালপাৰা মহকুমাৰ ভাগত এ পইচাও নপৰিল। বহুতে ভাৱে গোৱালপাৰা মহকুমাত ৰাষ্টাৰ অভাৱ নাই। কাৰণ মহকুমাৰ মাজেৰে National High way গৈছে। জনজাতিৰ লোক সাধাৰনতে বহুত ভিতৰুৱা ঠাইতহে থাকে National High way ৰ কাষত নেথাকে। সেই কাৰণে সেই টকাৰে জনজাতি সকলৰ ঘন বসতি থকা অঞ্চলত নতুন ৰাস্তাৰ কামত খৰছ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰো। আশাকৰো দ্বিতীয় পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ সময়ছোৱাতে নতুন ৰাস্তা হাতত লয়। আজি আমাৰ দেশৰ উন্নত লোকসকল আমাতকৈ বহুত আগবাঢ়ি গৈছে। আমি সেই সকলক লগ ধৰা বৰ কঠিন কাম, ধৰক দুজন মানুহে দৌৰ দিছে আৰু এজন আৰম্ভনীৰে পৰা আগবাঢ়ি গৈছে। তেন্তে সেইজনক পিচৰজনে কেতিয়াও লগ ধৰিব নোৱাৰে। তথাপি পিচৰজনক উৎসাহ দিব লাগিব যাতে তেওঁ ভাগৰি নপৰে। সেই কাৰণে পিচপৰা জনজাতি সকলক উৎসাহ উদগনী দিয়া আৱশ্যক।

আজিকালি মটৰ চাৰ্ভিচ চৰকাৰে চলাইছে। চৰকাৰে লোৱাৰ পৰা মানুহৰ যাতায়তৰ সুবিধা হোৱাৰ লগতে চাকৰিয়াল সকলৰো সুবিধা হোৱা দৰকাৰ বুলি ভাবো

গুৱাহাটিৰ পৰা গোৱালপাৰালৈকে যিটো পথ খুলিলে সেই পথত জনজাতীয় কণ্ট্ৰাক্টৰ কেইজন আছে ? এইবিলাক কামত মেট্ৰিক পাচ নকৰা মানুহকো লৈছে কিন্তু জনজাতিৰ বেলিকা মেট্ৰিক বিচাৰে। এনেকুৱা বিভেদ নীতি লোৱাত আমি বৰ দুঃখ পাইছো।

মেডিকেলৰ কথা কওঁ। এই বিষয়ে আমাৰ বসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই যথেষ্ট কৈছিল বিশেষকৈ কলা বেমাৰৰ কথা। এই কলাজ্বৰে জনজাতি সকলক জুৰুলা কৰিছে। এই বেমাৰত গোৱালপাৰা জিলাত ১৯৫৫ চনত ১০১ জন মৰিছে আৰু এই বছৰ এতিয়ালৈকে ১০ জন মৰিছে। ইয়াৰ পৰাই বুজিব পাৰি যে গোৱালপাৰাত কলাজ্বৰ কমা নাই বৰঞ্চ বাঢ়িছেহে। হৰিমুৰা এলেকাত ৪০।৫০ জনতকৈও বেচি মৰিছে। যদি এইদৰে আৰু দুবছৰমান চলে তেনেহলে সেই এলেকা জনশূণ্য হব বুলি শঙ্কা হয়।

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister): হাৰি মুৰাত ডাক্তৰ খানা কৰা হৈছে। প্ৰথমতে অৱশ্যে ডাক্তৰ পোৱা নহৈছিল, কিন্তু এতিয়া আছে।

Shri HAKIM CHANDRA RABHA: আৰু এটা কথা হৈছে যে দুধনৈত ডাক্তৰখানা খোলা হৈছে যদিও তাত ঠাইৰ (seat) অভাৱ হলেও চিকিৎসা ভাল হোৱা নাই, সেই কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো তাত যেন ঠাই (seat) বঢ়াই দিয়ে আৰু লগতে অন্য বেমাৰ চিকিৎসা কৰাৰো বন্দবস্থা কৰে। সিদিনা দুধনৈ অঞ্চলত এজন ৰোগী বেজি দিয়াৰ এক মিনিত পিচতে মৰিল, কিয় মৰিল কোনেও কব নোৱাৰিলে আশাকৰো বিভাগীয় কতৃপক্ষই এইবিলাক কথা বিবেচনা কৰিব।

The DEPUTY SPEAKER: Mr. Brahma, you wanted to say something when Mr. Hakim Chandra Rava was speaking.

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister): Yes, Sir, I informed him that one Public Health Dispensary has been constructed and is functioning at Harimura, where, according to my Friend, the incidence of *Kala-azar* is high. For that dispensary we could not give doctor for some time but recently we have provided with a doctor.

The DEPUTY SPEAKER: In course of his speech Shri Rava mentioned about injecting a *Kala-azar* patient who died instantaneously after the injection. I hope, the Medical Minister will see that in future good injections are supplied so that such unfortunate incidents do not take place. Care should also be taken that spurious stuff is not used.

Adjournment

The Assembly was then adjourned till 9 A. M. on Friday, the 16th March, 1956.

SHILLONG:
THE 16th November, 1956.

R. N. BARUA,
Secretary,
Legislative Assembly, Assam.

A.G.P. (L.A.) No.161/56—126—20-11-1956.

AGENTS IN INDIA

1. Messrs. Thacker Spink & Co., Calcutta.
2. Messrs. W. Newman & Co., Calcutta.
3. Messrs. S. K. Lahiri & Co., Calcutta.
4. Messrs. R. Cambray & Co., 6 and 8/2, Hastings Street, Calcutta.
5. Messrs. D. B. Taraporevala Sons and Co., 103, Meadow Street, Fort, Post Box No. 187, Bombay.
6. The Indian School Supply Depot, 309, Bow Bazar Street, Calcutta.
7. The City Book Company, Post Box No. 283, Madras.
8. The Director, The Book Company, Limited, Book Sellers and Stationers, 4/4A, College Square, Calcutta.
9. The Manager, The Imperial Publishing Co., 99, Ry. Road, Lahore.
10. Messrs. Chapala Book Stall, Shillong.
11. Messrs. Sirbhumi Publishing Co., Calcutta.
12. The Proprietor, 'Graduates Union', Gauhati.
13. Mr. Banwarilal Jain (Book Seller), 1719/2002, Mati Katra, Agra (India).
14. Messrs. Low Book Society, 65/3, Harrison Road, Calcutta.
15. The Director, Benares Corporation, University Road, P.O. Lanka.
16. Messrs. Law Book Society, 4A, Wellington Square, Calcutta.
17. Messrs. Bodh Raj Marwah, Booksellers, Shop No. 63, Pusa Colony Market, Delhi-Karol Bagh, New Delhi.
18. The Oxford Book and Stationery Co., Scindia House, New Delhi/17, Park Street, Calcutta-16.
19. Messrs Mokshada Pustakalaya, Publishers and Book Sellers, Gauhati.
20. Messrs Popular Book Depot (Regd.), Booksellers, Publishers, etc., Lamington Road, Bombay-7.